

Nepripravljani na samoupravo

Državni svet je kljub težavam v dveh letih upravičil svoj obstoj - Predstavniki posavskih občin opozorili na kup težav, predvsem pa na zmedo v delitvi pristojnosti in odgovornosti

KRŠKO - Ker želi državni svet vzpostaviti neposreden stik z vodstvi občin, predstavniki tega organa obiskujejo sedeže vseh 22 volilnih enot za volitve državnega svetnika - predstavnikov lokalnih interesov. V ponedeljek so se mudili tudi v Krškem, kjer so jih domačini seznanili s težavami, s katerimi se vsakodnevno soočajo, danes pa bodo v Novem mestu.

Župana občin Krško in Brežice, Danilo Siter in Jože Avšič, sta opozorila na težave, s katerimi se srečujeta zaradi še vedno nejasne razdelitve pristojnosti med državo in občino, kljub temu da so od sprememb lokalne samouprave minili že trije meseci. Tudi vloga župana ni jasna in tudi s sistematizacijo delovnih mest župani ne vedo kako in kaj. V primerjavi z državno upravo so v neenakopravnem položaju. Ta ima sistematizacijo pravzaprav zelo "zanimivo", slišati je, da celo občinski najemnine prostorov ne bo plačevala.

Predsednik sevniškega občinskega sveta Martin Novšak je opozoril na večplastno centralizacijo; ker so za Posavje značilni veliki posegi v prostor, pa bi morali natančneje določiti

pristojnosti za ureditev območij. Ivan Kristan, predsednik državne sveta, je na očitke o nepripravljenosti pri koreniti spremembi lokalne samouprave odgovoril, da so se v državnem svetu zavedali nejasnosti in so državni zbor opozarjali, da je za tak preskok potreben čas. Zakone o

• **Nedorečenost nekaterih področij lokalne samouprave s pridom izkoriščajo nekatere agencije in različne hiše, ki organizirajo posvete z zveščimi in obetavnimi naslovi, na primer: urejanje proračunov, kako naj funkcionirajo občinski sveti, za nameček pa zaračunavajo še kotizacijo, ki znaša za udeležence 10 do 20 tisoč tolarjev. Udeleženci ponavadi za popotnico dobijo kup papirjev, organizatorji pa znajo na konkretna vprašanja povedati le različna mnenja. Kot je povedal Kristan, je bil tudi on ogorčen nad kotizacijami, saj bi morala država takšne posvete organizirati brezplačno.**

REGIONALNI POSVET - Predstavniki občinske uprave so opozorili na težave, ki jih povzročajo uvajanje lokalne samouprave, Franc Glinšek, državni svetnik iz Posavja, pa je poudaril, da je isti obseg občin na tem območju za lažje seznanjanje s težavami zaenkrat zanj prednost.

lokalni samoupravi bi morali pripravljati vzporedno.

Z razveljavitvijo 101. člena zakona o upravi ima državni zbor možnost za popravni izpit, hkrati pa lahko do 1. junija občine pripravijo svoje stališče do delitve pristojnosti in to povedo svojem predstavniku (v Posavju je to Franc Glinšek). Na novo formulacijo bo državni svet vplival preko svojih delovnih teles, v ponovnem primeru neustreznosti pa bo spet sprožil ustavni spor.

T. GAZVODA

UREDIMO OKOLJE!

NOVO MESTO - Dolenjska turistična zveza poziva vse, da se zavzeto in organizirano vključijo v pomladansko urejanje okolja, ki v evropskem letu varstva narave poteka pod geslom "Očistimo Slovenijo, tam se začne moja dežela!" Posebno pozornost velja posvetiti Novemu mestu, ki letos kandidira za najbolj urejeno in čisto mesto v Sloveniji. Poudarek je na urejanju okolice in ureditvi turistično zanimivih objektov. Če se zanimate za nakup okrasnega cvetja in ostalega materiala ter za zasajevanje korit, pokličite Dolenjsko turistično zvezo na tel. 068 322 512, ki bo omenjeno akcijo sofinancirala in bo zato pri njej kupljen material cenejši.

ROMSKI PESNIK SE PREDSTAVI

NOVO MESTO - Tiskarna Novo mesto - Dolenjska založba je v svoji zbirki Siga izdala dvojezično pesniško zbirko novomeškega romskega pesnika Rajka Šajnoviča Pot/Drom. Knjigo bodo predstavili danes, 6. aprila, ob 19. uri v mali dvorani Doma kulture.

TILIA

Trgovsko proizvodno podjetje, 68000 Novo mesto, Bršljin 37. Tel.: 068/324-442.

GORILCI ŽE OD 53.762 SIT BPD DALJE

Paič

PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax: 0608/61-450

POLOVIČNA PROVIZIJA

Samo v ARKADI DVA. Prihranite 170 DEM!

Na vseh poštah.

ARKADA

061/159 87 37

SAMODEJNA ZAUSTAVITEV ELEKTRARNE KRŠKO

KRŠKO - V četrtek, 30. marca, ob 11.15 je prišlo do samodejne zaustavitve Nuklearne elektrarne Krško, pri tem pa omejitve glede vpliva na okolje niso bile kršene. Naslednji dan, v petek, ob 2.50 je bila elektrarna, ki je bila v stanju vroče zaustavitve, ponovno sinhronizirana z elektroenergetskim omrežjem. Razlog zaustavitve je bila okvara v razdelilni transformatorski postaji Tumbri pri Zagrebu.

SVEČANA PODELITEV NAGRAD

NOVO MESTO - Svečana podelitev nagrad likovnega in literarnega natečaja z naslovom "Obiskal(a) sem potujočo knjižnico", ki ga je razpisala Knjižnica Mirana Jarca, bo v petek, 7. aprila, pred Knjižnico Mirana Jarca ob 17. uri. Nagrade bo podelil župan mestne občine Novo mesto Franci Koncilija. V kulturnem programu bo nastopil Dolenjski trombilni kvintet.

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani:
 - **Katastrske mape Marije Terezije**
- na 4. strani:
 - **Stankarska kreteniada na Uršnih selih**
- na 6. strani:
 - **Na Kočevskem ni navdušenja za Kočevski park**
- na 7. strani:
 - **Proti onesnaževalcem voda nemočni**
- na 11. strani:
 - **Bodo Preložani še dolgo zardevali?**
- na 12. strani:
 - **Najstarejši med dolenjskimi Romi**
- na 15. in 16. strani:
 - **Pisma bralcev ter odgovori in popravki**

RAČUNALNIŠKI PREGLED - S pomočjo Zavarovalnice Tilia je Pionirjeva Avtohiša prva v Sloveniji postavila računalniško vodeno stezo za tehnične preglede vozil, ki pri pregledu izloča tako imenovani "človeški faktor". Predstavitev te steeze so se prejšnji četrtek udeležili predstavniki ustanov, ki delujejo na področju prometne varnosti iz 18 evropskih držav. Isti dan je bil tudi mednarodni posvet o tem, kako zmanjšati subjektivni vpliv na odločanje o tehnični brezhibnosti vozil. (Foto: A. B.)

STRAŠKI PIHALNI ORKESTER V ITALIJI

NOVO MESTO - Pihalni orkester Krka Zdravilišča iz Straže bo nastopil na mednarodnem tekmovanju evropskih orkestrrov, ki bo od 9. do 12. aprila v italijanskem mestu Riva del Garda. Uvrstil se je za nastop v 2. tekmovalni kategoriji, v kateri bo nastopila 55 orkestrrov iz vse Evrope. Uvrstitev na tekmovanje pomeni priznanje orkestru in dirigentu Miru Sajatju ter vsem, ki orkester podpirajo: generalnemu podporniku Krki Zdravilišča, Mestni občini Novo mesto, Zavarovalnici Triglav, Obrtni zadrugi Hrast in Labodu.

LAGUNA Z DIZELSKIM MOTORJEM

NOVO MESTO - Te dni bodo v Sloveniji začeli prodajati avto Renault Laguna 2,2 d RT. Gre za laguno z 2,2-litrskim dizelskim motorjem s po tremi ventili na valj; ta avto strokovnjaki zaradi gospodarnosti, prožnosti in mirnega teka zelo hvalijo. Nad njim so navdušeni tudi kupci, dizelska laguna je v Franciji namreč v prodaji od lanske jeseni, kasneje pa bo tudi v drugih evropskih državah. Tovarniška cena za renault laguna 2,2 d z opremo RT je 2.624.500 tolarjev, informativna maloprodajna cena za slovenske kupce pa znaša 3.363.559 tolarjev.

odprti je **Cash & Carry** center za Vas!
Na Livadi, Bršljin
Mercator - Standard

VREME
V drugi polovici tedna bo večinoma sončno in toplo vreme.

PAGING
10% ceneje!
DOSEGLJIVI BOSTE TAM, KJER TO NI BILO MOGOČE!
TELERAY
tel.: 061/126-32-31
fax: 061/126-41-16

Na Dolenjskem niti enega

"Na svetu je zadosti denarja in pravilno je razdeljen. Imajo ga smo sposobni." Ta zdaj že "slavni" aforizem, ki ga je v svoji knjigi nasvetov za vodenje in uspešno poslovanje zapisal Edvard Oven, direktor stanovanjskega sklada Slovenije, zadene v bistvo našega novodobnega liberalnega kapitalizma, hkrati pa pokaže tudi vso Ovnovo aroganco do družbenega interesa in do denarja, ki mu ga je, ne da bi se bilo treba potiti, prinesel Jazbinskov stanovanjski zakon.

Ne bi ponavljali v javnosti dovolj znanih stvari, denimo: kako vprašljive so naložbe v opremo poslovnih prostorov stanovanjskega sklada na Poljanski 31 v Ljubljani, za kar je bilo porabljenih rekordnih 8 milijonov nemških mark, ali pa kako velikodušno je Oven posojal denar svoji tesni sodelavki, direktorici podjetja Sončni vzhod, želimo opozoriti le na širše posledice pomanjkljive ali nikakršne stanovanjske politike, pogubne za prihajajoči mladi rod. Slovenija je imela lani najbednejši povojni stanovanjski prirastek. Dokončanih je bilo rec in piši komaj 589 novih stanovanj, kar je manj kot jih je bilo v letih med 1974 in 1981 vsak mesec! Bilanca je še posebej porazna za Dolenjsko z Belo krajino, Posavjem in kočevsko-ribniško dolino vred, kjer ni bilo lani dokončano niti eno samo stanovanje, ki bi ga zgradilo slovensko gradbeno podjetje. Kaj to pomeni za propadajoče gradbince in kaj šele za iskalce najemnih stanovanj, ki bi si radi ustvarili družine? Ta čas v Sloveniji manjka 13.000 stanovanj, in če se bo nadaljeval sedanji tempo, večina ne bo nikoli dočkala strehe nad glavo. Ob taki stanovanjski (ne)politiki Slovenije ne bo mogoče več dolgo označevati za socialno državo.

MARIAN LEGAN

Podpora gladovni stavki?

Gladovna stavka dr. Ruglja je delovala nekako pretresljivo. Njegovi pristaši in stanovski kolegi so stopili v bran človeku, ki se je iz protesta odpovedal hrani in bi se, kot je bilo videti, izšel do smrti. Državljanska akcija v podporo zdravniku je ganila čustva alkoholikov in abstinentov, trkala je na vest uradnikov, žensk in mladine, segla do ministrskega stolčka in se ob Rugljevi vztrajnosti končala nekako s tistim, kar je predvidel za cilj gladovanja tudi stankajoči zdravnik. Svojega človeka, ki se je možato odpovedal prehranjevanju, je imela tudi Stajerska, in sicer je tam izražal protest človek iz pravniške stroke. Trdil je, da je pravišen za notarja, in ker so nekateri menili, da je neprimeren, je prenehal jesti. Slovenija si očitno lahko privoščiti celo množico ljudi, ki bi radi gladovno stavkali. Tako so trije Stajerci sicer različnega spola, ki se radi vidijo v savni, zagrozili z gladovno stavko, če bo šef kopaljšča ukinitel mešano savno. Zaradi tako različnih pojasnil, zakaj kdo želi gladovno stavkati, ta oblika protestiranja po svojem začetnem srhljivem obdobju postaja vsakdanje dejanje, modna muha, in tako bo do prve smrti lačnega. Kakšno je stanje duha v državi, v kateri se uveljavlja tak način bivanja med soljudmi? Menite, da je gladovna stavka pravi način za doseganje cilja?

FRANCI KEK iz Novega mesta: "Stankajoče je potrebno obravnavati posamezno. Lahko gre za izsiljevanje, lahko pa zaradi neizpolnitve upravičenih zahtev pride do žalostnega dogodka. Škoda, da želja po takem načinu uveljavljanja stališča ni tako močno izražena pri srbskem narodu, kot je pri slovenskem. Mnogo boljše bi namreč bilo, da bi Milošević in njegovi svojo tisočletne sanje uresničevali z gladovnimi stankami namesto z orožjem."

STANE ANDOLJŠEK, upokojenec iz Ribnice: "Mislim, da so gladovne stavke zdaj kar moderne. Jih je precej in nekateri z njimi izsiljujejo. Ljudje vidijo, da se tako doseže vse in stankajo. Jaz ne bi gladovno stavkal, ampak bi si pravico iskal po drugi poti. Pri naših gladovno stankajočih pa je posebno zanimivo, da so po mesecu dni stavke telesno in duševno še zelo bistri in dajejo izjave za časopise in televizijo."

JOŽE OŽANIČ, upokojenec iz Kužlja, občina Kočevje: "Imam 83 let. Ko sem bil še mlad, je neki star možak dejal, da bo slabo takrat, ko bo dovolj vsega, a ljudje ne bodo zadovoljni. Zdej se eni kregajo, drugi štrajkajo, tudi gladovno. Meni je bilo pogosto hudo, pa nisem štrajkal. Lačen sem bil v taborišču na Rabu. Trepetal sem, ko so nas prijeli Italijani in dejali, da bodo vsakega drugega ustrelili... Takrat je bilo hudo."

BOŽIDAR MOKROVIČ, kontrolor v črnomaljskem Ekiju: "Gladovna stavka je sicer način protesta, vendar po moje ni najbolj primeren. Menim, da so tudi drugi načini za doseganje ciljev. Saj ljudje vedo, še posebej pa izobraženci, da je stradanje škodljivo za zdravje. Zato bi takšno stavko podprli le v skrajnem primeru, ko res ne bi bilo nobenih drugih legalnih poti več. Zdi pa se mi, da marsikaj gladovna stavka precej diši po izsiljevanju."

ANTON SEPOHAR, zasebnik iz Drašičev pri Metliki: "Gladovna stavka naj bi bila zadnja možnost za doseganje cilja. Kaže pa, da je danes najlažje začeti s takšno stavko, saj s tem stankajoči doseže največjo medijsko pozornost. Gladovno stavko odobravam le, če gre za cilje, vredne človekovega življenja. Z gladovnimi stankami povprek in počez pa je tistim, ki zares nimajo več druge možnosti, vzeto iz rok orožje, ki jim je v boju za pravice še ostalo."

MELITA GR LJICA, prodajalka, doma iz Brezine pri Mokronogu: "Kar bi radi dosegli, bi lahko tudi na druge načine, ne z gladovno stavko. Ko eden vidi, da uspe, se še drugi odločijo za gladovno stavko. Možno je, da se bo tako protestiranje zelo razpaslo. Pri tem je važno tudi to, zakaj kdo stavka. Če upravičeno, je to druga stvar, kot če neupravičeno. Če bi npr. kriminalce gladovno stavkal v zaporu, je treba dobro premisliti, za kaj gre."

LOJZE MOTORE, upokojenec iz Sevnice: "Če nekdo s stavko hoče doseči kaj upravičenega, je taka stavka sprejemljiva. Tak protest je skrajna možnost. Mislim, da je le-toliko pravih sredstev, da bi se dalo zadeve urediti drugače. Rugelj je upravičen, če mu niso dali licence. Če pa je res, kar pišejo o njegovi stavki mediji, je izsiljeval. Če je Majcen izkoriščal ljudi, verjamem, da je oblast dobro premislila pred podelitvijo notarstva."

MARICA ŽIVIČ z Zdol: "Postavljanje zahtev z gladovnimi stankami je izsiljevanje. Potrebno bi bilo pretehtati, ali se človeku godi krivica, če pa bi bilo očitno izsiljevanje, bi ga morali pustiti, naj stavka. Sicer je 4-tedenski post koristen in marsikomu bi prišlo to prav, saj bi se znebil odvečnih kilogramov, takrat se tudi globlje razmišlja, takšnih pa nam primanjkuje. Tisti, ki gladovno stavkajo, pa verjetno niso čisto brez hrane."

ANDREJ DVORNIK iz Brezice: "Če se je komu res zgodila krivica, je prav, da pride do svojih zakonitih pravic. Zgodilo se tudi, da želi kdo z gladovno stavko neupravičeno izsiljevati. Ponavadi tisti, ki se z gladovno stavko odloči, vztraja do konca, če je to prav ali ne, v vsakem primeru bi bilo potrebno pretehtati upravičenost zahtev. V pravni državi naj do gladovnih stank sploh ne bi prišlo, saj sporne zadeve rešujejo sodišča."

Upamo v svet brez otroške paralize

Pred svetovnim dnevom zdravja, 7. aprilom

Pri nas že 17 let nimamo otroške paralize. Mnogi starši pa se še spominjajo, kako so pred štiridesetimi leti trepetali zaradi strahu, da bi njihovi otroci zboleli za težko boleznijo, ki povzroča trajno invalidnost.

Kmalu po letu 1955, ko je bilo odkrito cepivo proti otroški paralizi, smo tudi v Sloveniji pričeli s cepljenjem, ki še vedno poteka. Z rezultati cepljenja smo zadovoljni, saj je v vsaki občini cepljenih v prvem letu starosti 95 odst. otrok. Zato moramo tako nadaljevati in vzdrževati enako raven, da bodo vsi otroci prejeli tri doze cepiva proti otroški paralizi do dopolnjenega enega leta starosti in nato do 14. leta še tri poživitevne doze.

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO), ki je v 5. cilju strategije "Zdravje vsem do leta 2000" zapisala, da do leta 2000 otroške paralize ne bo več, od vseh držav zahteva, da skrbno izvajajo cepljenje in dosežejo vsaj 90-odstotno precepljenost s cepivom najboljše kakovosti. Le tako bomo otroke vsega sveta zavarovali pred to nevarno boleznijo.

V Sloveniji že vrsto let nismo imeli otroške paralize, kar bi lahko pomenilo, da smo bolezen že odpravili. Kljub temu smo tudi pri nas leta 1990 izdelali načrt za njeno izkoreninjenje, da bi obdržali sedanje ugodno stanje in hkrati zadostili merilom SZO za proglavitel države brez otroške paralize. Načrt obsega sistematično cepljenje za vse otroke in vzdrževanje visoke precepljenosti ter stalen nadzor nad otroški paralizo podobnimi boleznimi, da bi lahko, če bi bolezen povzročil poliovirus, vse ogrožene pravočasno cepili.

Za izkoreninjenje otroške paralize si prizadeva ves svet. Le s skupnimi napor in usklajenimi aktivnostmi po vsem svetu je ta cilj mogoče doseči. Šele takrat, ko bomo tudi s proučevanjem kroženja poliovirusov v okolju, ki bo kljub odsotnosti bolezni trajalo še precej let, dokazali, da poliovirusi niso nikjer več prisotni, bomo z zanesljivostjo lahko sprejeli odločitev o ukinitvi cepljenja proti otroški paralizi.

Upamo, da lahko z optimizmom zremo v prihodnost, ko se starši ne bodo več bali, da bi njihovi otroci postali invalidi zaradi otroške paralize.

Mag. ALENKA KRAIGHER, dr. med. spec. za epidemiologijo, nacionalni koordinator za nalezljive bolezni in cepljenje

Tesno sodelovanje šol iz treh držav

Šole iz Metlike, Ronk in Wagne bodo pripravile tri raziskovalne projekte

METLIKA - Konec preteklega tedna so se v italijanskih Ronkah sestali predstavniki treh pobratenih občin: Metlike, avstrijske Wagne in Ronk. Beseda je tekla predvsem o raziskovalnih projektih, za katere so dali pobudo v Ronkah, v prihodnjih treh letih pa naj bi jih izvedli v osnovnih šolah vseh treh občin. Ob koncu projektov o varstvu okolja, prometu in umetnostni zgodovini bodo izdali brošuro v treh jezikih, učenci pa bodo projekte predstavili v vseh treh občinah.

Pobratimi so se dogovorili tudi, da bodo v prihodnje šole iz njihovih občin tesneje sodelovale. Prvo leto bodo to sodelovanje usklajevali Italijani. Metličani pa so že povabili predstavnike šol iz Ronk in Wagne na svoj dan šole 22. aprila, ko bodo ob dnevu zemlje predstavili ekološki projekt "Mi naravi, narava nam". Sicer pa bo letošnja poletna izmenjava otrok v Wagni, kamor bo odšlo na počitnice po deset otrok iz ostalih dveh občin. Tudi letos bodo italijanski in avstrijski vinogradniki sodelovali s svojimi vini na metliški Vinski vrgredi. Septembra pa bo ob 25. obletnici pobratena med Wagno in Metliko slednja pripravila srečanje prebivalcev vseh treh občin. M.B.-J.

V LJUBLJANI ŠE FOTOSTIK

Ljubljana - V forumu, hali B Gospodarskega razstavišča, bodo danes odprli 34. mednarodni sejem Alpe Adria - Svoboda gibanja in 2. fotografski sejem Fotostik.

• Morala zaide s soncem. (Kasper)

• Jaz ne bi zamenjal niti dneva svoje svobode za vso oblast tega sveta. (Janša leta 1988)

Katastrske mape Marije Terezije

Predstavitev dela dolenskih in posavskih geodetov - Nova karta Novega mesta ena najlepših kart v Sloveniji - Zastrahujoče pomanjkanje denarja za geodezijo

OTOČEC - Dolenski in posavski geodeti so prejšnji četrtek na Otočcu predstavili svoje delo. Dolensko geodetsko društvo je eno izmed šestih takih društev v Sloveniji, ima 120 članov in pokriva območje dveh geodetskih uprav (Novo mesto in Sevnica), 18 občin od Grosupljega do Brežic in od Osilnice do Litije.

"Krajevna pristojnost naših izpostav se pokriva s pristojnostjo upravnih enot in okrajnih sodišč," je povedal mag. Franci Bačar, direktor Območne geodetske uprave Novo mesto. "Poslovanje s strankami poteka na vseh izpostavah na starih lokacijah."

O novi karti Novega mesta, ki je v merilu 1:8000 izšla pred kratkim, izdala in založila pa jo je Geodetska uprava Novo mesto, je zelo pohvalno govoril prof. dr. Branko Rojc. Po njegovih besedah je to ena najboljših in najlepših kart v Sloveniji. "Po kakovosti in količini kart se lahko primerjamo z najrazvitejšimi deželami," je dejal prof. Rojc. "Za njimi ne zastajamo ne na področju metod kartografskega prikaza in oblikovanja

kart ne na področju kartografske tehnologije." Junija bo izšla turistična karta Sevnice v merilu 1:50.000, ki pokriva območje celotnih občin Sevnica, Škocjan in Radeče; jeseni bo pripravljena upravna pregledna karta občin Novo mesto, Sentjerne, Škocjan in Trebnje v merilu 1:75.000; za konec leta pa napovedujejo turistično karto občine Brežice v merilu 1:50.000 in ponatis karte mesta Brežice v merilu 1:8.000 ter ponatis izletniške karte Bele krajine v merilu 1:50.000. Vodja trebanjske izpostave si prizadeva, da bi izdali tudi karto Trebnje, vendar bi morala za to prispevati nekaj denarja občina. Na besedi je torej občinski svet.

Kljub veliki strokovnosti in delovni predanosti slovenskih geodetov pa se tej pomembni znanosti v naši državi ne piše nič kaj lepa prihodnost. "Ogromno časa in denarja bi potrebovali, da bi katastrske načrte prenesli na računalniško tehnologijo. Denarja ni in bojimo se, da ga bo za našo stroko še manj in da bomo morali še

lep čas kazati katastrske mape iz časa Marije Terezije, le da so bile takrat nove, danes pa "zaflakane" kot betna čeva malha," je dejal mag. Bačar. "Imamo evropsko znanje, v kartografiji in še na marsikaterem področju našega dela smo zgled evropskim državam. Kjer se je dalo kaj narediti z iznajdljivostjo, trudom, improvizacijo, tam smo v Evropi, na področjih, ki zahtevajo veliko denarja, smo pa ostali v Avstro-Ogrski. Če bi morali za Slovenijo na novo izdelati zemljiške katastrske načrte, bi stalo 6 milijard mark, za letošnji pa proračunu za vso geodezijo, ne samo za zemljiški kataster, 2,5 milijonov mark. Lani je za delo geodetskih služb država prispevala četrtno, občine pa tri četrtno sredstev, vendar se lahko zgodi, da bomo po novem deležni precej manj denarja, saj geodezija ni več v občinski pristojnosti. Če se bo to res zgodilo, bo hud udarec za stroko in v našem delu bo prišlo do ogromnih zastojev. Upajmo, da bodo občine imele razumevanje (in denar) za naše delo, povedati pa je treba tudi, da bodo tiste občine, ki ne bodo imele urejene geodezije, padle pri urejanju prostorskih zadev," je mizal probleme in opozorila Bačar. A. BARTELI

RAZVOJ V ZAVAROVANIH OBMOČJIH

Ekološki forum LDS pripravljajo za sredo, 19. aprila, v Bovcu posvet na temo Zavarovana območja - nove možnosti razvoja. Na posvetu bodo sodelovali dr. Vladimir Topler, predsednik ekološkega foruma in podpredsednik Državnega zbora, minister za okolje in prostor dr. Pavle Gantar ter državni sekretar v tem ministrstvu mag. Radovan Tavzes; Mladen Berginc iz tega ministrstva bo predstavil projekt novih zavarovanih območij v Sloveniji. Beseda bo tekla še o varstvu narave in trajnostnem razvoju občine Bovec, direktor Triglavskega narodnega parka Janez Bizjak bo predstavil razvojne vizije tega edinega slovenskega narodnega parka.

Franci Bačar

ŠTUDENTSKI AVTOBUS V LJUBLJANO

Društvo novomeških študentov obvešča študente in dijake, da ob nedeljah zvečer ob 20. uri še vedno vozi posebni avtobus v Ljubljano po izjemno ugodni ceni 250 tolarjev. Odhod avtobusa je s parkirnega prostora za zavarovalnico Tilia v Novem mestu, v Ljubljani pa ustavi na Viču v centru in za Bežigradom. Po potrebi se bo prvemu avtobusu pridružil dodatni, ki bo odpeljal ob 20.20. Več informacij lahko dobite na študentskem servisu DNS med 7.30 - 11.00 in 13.00 - 15.30, tel. 322-275. A. G.

Kanižarica se "krči" po scenariju

Čeprav so v Kanižarici upali, da bodo pred zapiranjem rudnika izkopalni kvalitetne že odprte zaloge premoga, so morali ta teden za polovico zmanjšati izkop

KANIŽARICA - V preteklem letu je državni zbor sklenil, da bodo v skladu z zmanjševanjem porabe rjavega premoga v energetske namene postopoma zapirali manjše rudnike, torej Zagorje, Senovo in Kanižarico. Do konca prihodnjega leta bodo zmanjševali izkop, potem pa do leta 2000 opravili zapiralna dela. Za zapiranje rudnikov in zagotavljanje denarja je država lani sprejela poseben zakon, ki določa tudi ustanovitev treh samostojnih javnih podjetij rudnikov v zapiranju.

Kljub temu jih v črnomaljski občini skrbi, kako bo z rudnikom v Kanižarici. Kot je na zadnji seji občinskega sveta dejal svetnik Silvo Grdešič, ki je predstavnik občine v vladni komisiji za zapiranje rudnikov, so v državi 3,7 milijarde tolarjev, ki naj bi jih namenili za zapiranje treh rudnikov, oklestili na dve milijardi. Ta denar bo po njegovem zadostoval le za zapiranje, ne pa tudi za nova delovna mesta. "Naša občina je predlagala, da bi se

dejal Grdešič ter opozoril na zamisel, da bi rudnik prenesli na državo, ta pa na Rudnike rjavega premoga Sloveni-

je, medtem ko podjetje Rudnik v zapiranju ne bi razpolagalo s premogom. Obenem je izrazil bojazn, da bi začel veljati odlok o omejevanju kurjenjem premoga, ki vsebuje več kot 0,7 odst. žvepla, tudi za ljubljansko toplarno, ki je največji kanižarski kopec. Če bi se to zgodilo, bi v začetku aprila v Kanižarici morali prenehati z izkopom. M. BEZEK-JAKŠE

Kolikšne plače so normalne in moralne?

"Demagogija" M. Pavlice?

LJUBLJANA - Naš parlament se je pripravil hudo (s)pričkati "za vsako figo", složen pa (p)ostane vselje, kadar gre za plače poslancev. Tiste redke posameznike, ki imajo pomisleke, poslanci črno gledajo. Tako se je doslej godilo tudi Milošu Pavlici, predsedniku Delavske zveze ZLSD, ki je ob slehernem glasovanju za zvišanje poslanskih plač obračal palec navzdol. To bo nedvomno doživljal tudi v prihodnje, saj mu je - ko se je naveličal poslušanja in branja o visokih plačah "menedžerskih struktur" in drugih pridobitnikov ob hkratni vse večji revščini "najslabše plačanih" - prekipelo in je v parlamentarno proceduro vložil zakon o najnižji (50.000 tolarjev brutto) in najvišji dejanski plači (600.000 tolarjev brutto).

To svojo odločitev pojasnjuje takole: "Najnižjo sem postavil na 50.000 tolarjev za polni delovni čas in ob pričakovanih delovnih rezultatih, najvišjo pa sem omejil na 600.000 tolarjev. Gre za dejansko izplačane plače z vsemi dodatki. Pojavljajo pa se že nejasnosti. To ni

zakon o zajamčeni niti zakon o minimalni plači ali zakon o plači v prvem tarifnem razredu, temveč določa območje, v katerem naj bi se dejanske plače gibale. Vse drugo je stvar kolektivnih pogodb, razmerij med plačami in podobno.

Po mojem človek, ki pošteno dela poln delovni čas in naredi, kar se od njega pričakuje, zasluži 50.000 tolarjev brutto oz. okrog 33.000 neto, čeprav je zame tudi ta številka socialni minimum v tem prehodnem obdobju, ko lastninenje še ni končano, pa tudi plača nad 600.000 brutto oz. nekaj nad 300.000 tolarjev neto ni upravičena. Sistem plač se je namreč začel po dolgem in počez podirati. Pri "vertikalni" imamo razpore tudi 1:100, v "horizontalni" pa se je sistem podrl v tem, da so med plačami za enaka dela velike razlike. Snažičke imajo marsikje višjo plačo kot drugi doktorji znanosti. Delavcu, ki zasluži trideset tisočakov, je težko razumeti, da kdo v istem času zasluži nad deset tisoč mark..."

Je pa Miloš Pavlica tudi že slišal ugovore, zakaj z zakonom določiti zgornjo in spodnjo mejo razpore plač. Svojim kritikom odgovarja takole: "Za nižjo plačo pravijo, da je prenikava, čeprav je višja od sedanje zajamčene plače, ki znaša brutto 30.136 tolarjev. Za zgornjo mejo pa so zagnali vik in krik tisti, ki imajo nenormalno visoke plače. Pravijo, da se grem demagogijo. Vendar je težko govoriti o demagogiji, če neseš domov 300 ali celo 500 tisoč tolarjev in če razumeš tega, ki dobi 25.000 za preživetje družine. Upam, da bo zakon sprejet."

To bomo pa še videli!
VINKO BLATNIK

KMETIJSTVO

SAD ŠT. 4

KRŠKO - V aprilski številki revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo pišejo dr. Franci Štampar, inž. Metka Hudina, inž. Valentina Usenik, inž. Gregor Osterc, inž. Peter Zadravec in inž. Tanja Strniša o vzgojnih oblikah, gostovi in sistemih sajenja sadnega drevja. Gre za novejšje poglede in izsledke o teh za sadjarstvo tako pomembnih strokovnih vprašanjih, ki jim je namenjena celotna 4. številka revije Sad.

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

RIBNIČANI V SREDINI

RADLJE - Zaključno republiško tekmovanje mladih kmetijcev je bilo v soboto, 1. aprila, v Radljah ob Dravi. Udeležilo se ga je 10 ekip, ki so zmagale na regijskih tekmovanjih. Letos si je priborila zmago ekipa Slovenjgradca, 2. je bilo Pomurje, 3. do 4. Celje in Radlje ob Dravi, 5. do 6. Ljubljanska regija (Ribnica) in Podravje, 7. Posavje (Brežice)...10. Dolenjska (Kmetijska šola Grm).

Z NOVOMESKE TRZNICE

Blizu se velika noč, in čeprav je od nje ločljive deset dni, so v ponedeljek že na nekaj stojnicah ponujali butarice po 100 do 600 tolarjev in oljčne vejice po 50 in 100 tolarjev. Ostala ponudba je bila sezonska: semena zafrana, korena, kumar in majarona po 100 (kozareček), solate, kolerabe, repe in sejančka 50 (žlička), jajca 20, regrat 200, česen 400, čebulček 400, jabolka 120, hruške 150, slivovka 500 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi: jabolka 116, banane 155, hruške 153, grozdje 651, česen 263, fižol 240, ananas 300 in orehi 1000 tolarjev. Deladini je računali: mladi krompir 180, banane 170, fižol 300, pomaranče 120, čebulček 450, solato 160, cvetačo 230, ohrovt 180, zelje 90 in špinačo 300 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - V soboto je bilo napredaj 280 do tri mesece starih prašičev in 20 starejših. Prvih so prodali 110 po 330 do 390 tolarjev, drugih pa 10 po 230 do 260 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Sevniški Tanin boljša mleko

Splošno znano je, rejci pa to občutijo tudi v svojem žepu, da mlekarne plačujejo kmetom mleko po ceni, ki je odvisna od odstotka maščob v njem. Ta pa se lahko zelo spreminja oz. razlikuje, odvisno od pasme krave in od načina krmiljenja. V prvem primeru gre za genetske sposobnosti in se ne da kaj dosti spreminjati, drugače pa je z vplivom krmiljenja, kjer so rejčeve možnosti dosti večje. Rejci molznice dobro vedo, da se spomladi s prehodom na zeleno krmiljenje in pašo količina namolženega mleka poveča, odstotek tolsče pa hkrati zmanjša. Podobno je ob krmiljenju z velikim obrokom mokre travne silaže, če močno prevladuje koruzna silaža ali pa če je v krmnem obroku preveč močnih krmil, kar je za rejca dvojna škoda: pridelovalna cena je brez potrebe višja, pa še mleko je manj cenjeno. Kaj ukreniti zoper te nevedčnosti, to je stroko že zdavnaj zanimalo in ugotovila je, da je surova vlaknina v krmnem obroku tista, ki povečuje odstotek tolsče v mleku. Če je ni dovolj, jo je treba dodajati in ena od takih rešitev je dodajanje lignoceluloze. Ta način večanja odstotka maščob v mleku že uporabljajo kmetje v Franciji in Kanadi, verjetno pa še kje, zdaj pa se uvajanje pripravlja tudi pri nas, in to v povezavi s sevniško tovarno tanina, nekdanjim Jugotaninom, kar je za nas še posebej zanimivo.

Lignoceluloza je stranski proizvod pri pridobivanju tanina. Gre za zmlate ostanke kostanjevega lesa, iz katerega običajno pridobivajo tanin, ki pa vsebujejo še sladkorje, celulozo in lignin, torej snovi, ki jih štujemo v surove vlaknine. Kar sam po sebi se je ob tem ponudil sklep, da bi te zmlate ostanke uporabili kot dodatek živalski krmni. Prvi poskusi, ki so jih sodelavci Inštituta za prehrano Biotehniške fakultete iz Ljubljane ob pomoči ministrstva in sevniškega Tanina naredili na 62 kravah, so domneve potrdili. Molznice, ki so v obroku domačob, ne da bi bile ob tem karšne škodljive posledice. Ta čas tečejo rezultate dokončno strokovno obdelali in po vsej verjetnosti stranski produkt Tanina priporočili vsakdanji praksi.

Inž. M. L.

Disko že, a tudi na gnojne vile ne bi smeli pozabiti

Iz pogovora s kmetom Novakom iz Šentpavla

ŠENTPAVEL NA DOLENJSKEM - Že močne, raskave dlani odkrivajo, da je 62-letni Anton Novak iz Šentpavla navajen trdo delati. Pri Novakovih je gospodarju Antonu v močno oporo le nežnejši spol. Hei Milena pomaga staršem v hlevu, kjer imajo 20 bikceev, ali na njivah in travnikih. Na 12 hektarih zemlje (dobrih 7 ha je obdelovalne) ne bi mogli za takšen stalež živine pridelati dovolj krme, če ne bi vzeli v najem še 4 hektarov.

"Enkrat sem poskusil z zadrudnimi

biki, pa se ni na koncu ob obračunu najbolje obneslo. Zato imam raje svoje živino. Bil sem v kmečki zadrugi Ivanačna Gorica, zdaj pa nisem več, ker je bilo treba plačati polog oz. pristopni delež v višini 1.000 mark. Vprašanje je, kaj ima kmet danes sploh od zadruge in ali nima ona večjih koristi kot njeni kooperanti. Če bi država kmetom zajamčila cene, podobno kot to počno v Nemčiji, bi še nekako šlo. Mi smo lani pridelali tudi okrog 40 ton merkantilnega krompirja, a ga precej nismo mogli prodati niti pokrmiti živalim. Še težje je bilo številnim kmetom, ki so na veliko vozili krompir kar v hosto," pripoveduje Novak.

Pravi, da v novi občini Ivanačna Gorica ne pričakuje, da bi bilo kaj boljše za kmeta kot v bivši grosupeljski. Boji se, da bodo dajave še večje, saj bo po njegovem treba zidati novo občino in se bodo še bolj raz-

V GATT BO Z MLEKOM SLABŠE

LJUBLJANA - Kot je znano, je naša država podpisala protokol o priključitvi Slovenije h GATT, to je svetovni trgovinski organizaciji. Manj znano pa je, predvsem kmetom, kaj to pomeni za naše kmetijstvo. Kmetijsko ministrstvo ocenjuje, da bo tudi v prihodnjih letih ob članstvu v GATT še možna visoka, celo višja zaščita za govedo in goveje meso, enako visoka, kot je sedaj bo carinska zaščita za prašiče in prašičje meso, medtem ko se bo zaščita za perutninsko meso, mleko in mlečne izdelke vsaj za petino zmanjšala. To bo v prihodnosti poslabšalo prodajne možnosti in posredno vplivalo na rejo. Kmetje morajo biti pripravljeni na to, da reja krav molznic ne bo več odredilna za proračun povprečne slovenske kmečke družine in da bo treba poiskati tudi druge možnosti.

pasli uradniki. "Zame je nova občina brez haska, pri tej starosti nima nobenega pomena. Mi smo imeli izkušnje pa delati smo vajeni. Mene bolj zanima, od kod denar "sončnikom"? Naj gredo v disko, a tudi na gnojne vile ne bi smeli pozabiti!" pravi Novak.

P. PERC

NA ČATEŽU NAJVEČ CVIČKA

ČATEŽ - Na sobotnem ocenjevanju vin v Vinogradniško-turističnem društvu Čatež je bilo največ, kar 33, vzorcev cvička. V ocenjevanju tega vina je dosegel 1. mesto Janez Sladič (15,84 točke), 2. Lado Stopar (15,80) in 3. Dane Štremfelj (15,74). V skupini bela vina si delita 1. mesto Jože Smrke in Anton Drganc (16,46), 2. mesto je s svojim vinom zasedel Dane Štremfelj (16,16) in 3. Stane Bregar (16,13). Z dolenskim rdečim vinom je zasedel 1. mesto Anton Drganc (16,23), 2. Viktor Pangerc (15,84), tretje mesto pa si delita Dane Štremfelj in Jože Smrke (15,74). Rose je prinesel 1. mesto Stanetu Ravnikarju (15,53), 2. Lojzetu Urbančiču (15,31) in 3. Jožetu Venclju (15,27).

Najbolje ocenjeno vino Jožet Smrke je član Vinogradniško-turističnega društva Čatež pod Zaplazom izbrali kot promocijsko za lanski Levstikov pohod iz Litije do Čateža. Točili so ga na končni postaji na Čatežu.

L. STOPAR

V OSILNICI O OBREZOVANJU DREVJA - Minuli teden je inženirka Ana Ogorelec iz kmetijske svetovalne službe za občini Ribnica in Kočevje v Osilnici praktično in teoretično prikazala krajanom, kako se pravilno obrežejo in cepi sadno drevje, za zaključek pa je imela še predavanje o zelenjadarstvu. Taka predavanja je izvajala že prej po ribniški občini, te dni pa bodo na vrsti še nekateri kraji v občini Kočevje, najprej Livold in Poljanska dolina, od koder so krajanje že zaprosili za pomoč in nasvete. Na fotografiji: s praktičnega prikaza obrezovanja sadnega drevja na vrtu župana v Osilnici. (Foto: J. Primc)

Sanjski traktor

Fendt je vrhunski kmetov pomočnik z eno samo šibko točko - visoko ceno

Tovarna traktorjev Xaver Fendt iz Marktberdorfa v Nemčiji je pojem kvalitetnega traktorskega izdelovalca, njeni proizvodi pa sen prenekaterega kmetovalca. Ima kar 350-letno tradicijo, traktorje pa izdeluje že skoraj 70 let. V njej je vse usmerjeno v kakovost in modernizacijo, ki pa ima tudi ustrezno ceno. Konjska moč Fendtovega traktorja stane od 800 do 1.200 nemških mark, kar pomeni, da je primerno močan traktor vreden toliko kot dva Mercedesova avtomobila.

Je pa zato marktberdorfski traktor pravo čudo tehnike, namenjeno predvsem za posebna dela v vinogradnih in drugih trajnih nasadih, pa tudi v poljedelstvu. Glavno besedo ima elektronika, ki omogoča prilagoditev na vse zahteve zemljišča ali kulture. Menjalnik enega izmed teh traktorjev ima kar 44 menjalnih razmerij, vsi pa se odlikujejo po izjemni udobnosti za voznika in preglednosti med delom. Fendtovi traktorji so tudi izjemno varni, saj se nekateri tipi praktično ne morejo prevrniti, ker jim to preprečuje posebne ročice, ki se avtomatsko izprožijo, ko se traktor nagne do kritične točke.

Kot poroča Kmečki glas, ki si je ogledal to nemško tovarno kmečkih sanj, je moč Fendtove traktorje pri nas kupiti prek podjetja Interexport, kjer jih imajo po enaki ceni kot v tovarni.

Zaživelo je vinogradniško društvo Zdole

Šteje okoli 100 članov

ZDOLE - V soboto, 1. aprila, so se na 1. letni skupščini sestali člani Društva vinogradnikov Zdole. Društvo je bilo ustanovljeno 10. decembra lani in šteje okoli 100 članov. Po besedah predsednika Janeza Živiča so se dela lotili resno in so rezultati že vidni.

Več kot 30 članov je februarju opravilo tečaj iz kletarjenja, 15. marca pa so organizirali prvo ocenjevanje vin. Oddanih je bilo 43 vzorcev, od tega je bilo 14 izločenih, 7 pa si jih je prisluzilo diplome. Letos namerava društvo več pozornosti posvetiti usposabljanju vinogradnikov pri izbiri cepljenk, vzgoji trte, pridelovanju in negi vina. Organizirali bodo še en tečaj kletarjenja in predavanje o varstvu trte pred škodljivci. Obiskali bodo eno izmed vinskih kleti v Sloveniji in vinski sejem v Ljubljani. Društvo bo aktivno sodelovalo s Turistično-hortikulturnim društvom Zdole in odborom za projekt CRPOV. Nameravajo se vključiti tudi v projekt Bizelsko - sremske vinske ceste, ktere del poteka skozi KS Zdole, ob cesti pa naj bi obiskovalci dobili kvalitno vino, posebej cviček in druge pridelke. Društvo se bo v kratkem včlanilo v Zvezo društev vinogradnikov Slovenije.

B. BJEGOVIČ

• Kadar poljedelcem plodovi dobro obrodijo, jih začno lupiti. (Jurij)

• Ženska je največja napaka narave. (Ljudski pregovor)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Prim. dr. Peter Kapš

Vino in zdravje (10)

Vina delimo tudi po barvi: v bela, rdeča in rdečkasta (roze) vina.

Bela vina, ki vsebujejo manj fenolnih snovi in so brez rdečega barvila - antocianov, so običajno lažja vina, še zlasti, če vsebujejo malo alkohola. Dobro se podajo k lažjim jedem in perutnini ali ribam.

V rdečih vinih je več ali manj rdečih barvil - antocianov in so tudi bogatejša s fenolnimi snovmi, zato so težja in včasih bolj trpka. Bolj se prilagajajo k mesnim jedem. Rdečkasta vina so običajno dobro pitna, in če vsebujejo malo alkohola, jih lahko popijemo tudi večjo količino.

Črnih vin ni, so le rdeča; prav tako kot ni črnega kruha, čeprav o njem govorimo.

Pomemben prehrabeni in gastronomski podatek, ki ga razberemo iz vinske karte, je vsebnost alkohola. Glede na vsebnost alkohola delimo vina v močna (vsebujejo več kot 100 g alkohola na liter vina), srednje močna (80 do 100 g alkohola na liter) in v lahka (manj kot 80 g alkohola na liter vina).

Po naših zakonskih predpisih lahko nosi naziv "dolenjski cviček" samo vino, ki je zrastle v dolenskem vinorodnem okolišju in je sestavljeno iz sort v določnem razmerju. Cvičku dajejo značilnost modra frankinja, modra portugalka, žametovka, kraljevina, za izboljšanje kakovosti se jim pridružuje še šentlovrenka, laški rizling, zeleni silvanec in rumeni plavec. Temeljna značilnost cvička je svetlo rdeča barva, sorazmerno visoka kislina in zelo nizka alkoholna stopnja. Tako je z zakonskim predpisom za cviček izjemoma dovoljeno 7,50 vol. % alkohola kot spodnja meja, ki znaša za vsa ostala vina v prometu 8,5 vol. %.

Pitje vina ob obrokih hrane, seveda v zmernih količinah, je za organizem še najmanj škodljivo. Rekli smo, da je tak način pitja vina zdrav v primerjavi s pitjem

na prazen želodec. Sladokusci pijejo vino le iz pravilno izbrana nega kozarca. Zelo pomembna je prav oblika kozarca. Biti mora na visokem peclju, da ga lažje primemo in da z dlanjo vina ne segrevamo, ko kozarec držimo v roki. Kupasti del kozarca je v obliki jabolka ali tulpe in je zgoraj nekoliko zožen.

Ko pijemo vino, je praviloma nos usmerjen v odprtino kozarca, ne pa v roko.

Belo vino ponudimo v manjšem, tulpi podobnem kozarcu. Rdeče vino pa pijemo v nekoliko večjem kozarcu, ki je lahko nekoliko bolj trebušast. Sladka in desertna vina serviramo v manjših, prav tako pečljatih kozarcih. Peneča vina praviloma postrežemo v visokih, ozkih kozarcih z visokim pecljem.

Pomembna sta tudi nalivanje in temperatura vina. Bela vina ponudimo hladna, rdeča pa so lahko toplejša. Rdeča vina naj bi imela 14 do 17° C oz. naj bodo za okoli 2° C hladnejša od prostora, v katerem vina serviramo.

Bela vina z izraženo kislino in brez nepovretega sladkorja lahko ponudimo zelo hladna, pri 8 do 10° C; pozna trgatav in jagodni izbor z naravnim ostankom sladkorja pa pri temperaturi 13 do 14° C.

Tudi peneče vino strežemo pri temperaturi 6 do 8° C, z neprevretim sladkorjem pa pri 8° C.

Poznamo tudi pravila glede nalivanja vina. Kozarce z belim vinom nalijemo do dveh tretjin, kozarce z rdečim pa do polovice. Predjedi in glavne jedi dopolnjujejo predvsem suha vina, nikakor pa ne sladka. Sladka vina ponudimo le k sladkim jedem.

Od alkoholnih pijač je za aperitiv najbolj primerno vino, ne pa žgana pijača. Vino za aperitiv mora biti z manj alkohola, s priletno kislino in po možnosti z rahlo grenkobo, ki še zlasti vpliva na spodbujanje teka.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Tudi gostincem vinarski poduk

Predsednik društva vinogradnikov Bele krajine Dušan Kočevar o njihovem delu

METLIKA - Društvo vinogradnikov Bele krajine, ki je s 1.300 člani največje belokranjsko društvo, je na nedavni letni skupščini, ki jo je imelo v Metliki, sicer sprejelo poročilo o lanskem delu, a brez kritik ni šlo.

Vinogradniki so menili, da je društvo premalo nastopalo na različnih slovenskih vinarskih prireditvah in predstavah, saj so se jih udeleževali predvsem posamezniki. Pohvalili pa so izobraževanje, še posebej tečaj kletarjenja, ki ga je letos končalo že 129 slušateljev. Pohvale so bile deležne tudi prireditve, ki so jih pripravili.

Kot je dejal predsednik skupščine društva Dušan Kočevar, bodo tudi letos vinogradniki namenili največ časa in denarja izobraževanju, strokovnim predavanjem in izletom. Člani se bodo udeležili vodenih degustacij po Sloveniji, promovirali belokranjska vina na različnih prireditvah, predvsem pa na metliški Vinski vigradi, ter seveda pripravili že tradicionalna martinovanja. "Načrtujemo še srečanje z belokranjskimi gostinci, na katerem jim bomo predstavili kakovostna belokranjska vina. Dali smo

tudi pobudo za ponovno oživitve zveze društev vinogradnikov Slovenije," je dejal Kočevar.

Da bodo uresničili vse naloge, bodo potrebovali poltretji milijon tolarjev. Od tega bodo kar 1,1 milijona tolarjev prispevali člani, 600 tisočakov be-

lokranjske občine, medtem ko bodo morali ostali denar še izbrskati. "Sicer pa društvo s podružnicami v Črnomlju, Metliki in Semiču, v katerem je veliko zagancev, ki delajo brezplačno, obstaja že 17 let. Letos je skupščina sprejela sklep, da bo takšna organiziranost ostala, v prid belokranjskemu vinogradništvu in vinogradnikom," pravi Kočevar.

M.B.-J.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Motovilec kot delikatesa

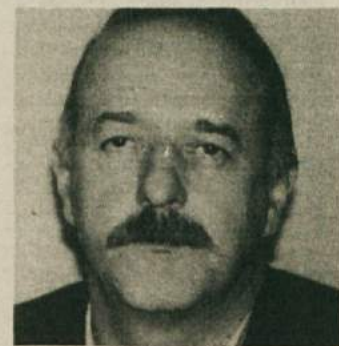
Svetle in sončne lege s primerno vlago in tla bogata s humusom so najprimernejša za pridelovanje motovilca ali repinca, kot ga imenujemo po domače. Če ga posejemo do septembra, ga imamo na voljo vso zimo in pomlad, saj prenese zelo nizke temperature.

Po svoji okusnosti velja za delikateso, saj okus rahlo spominja na orehe. Med dolgimi in ozkimi listi, ki so združeni v majhno rozeto, se nabirajo drobci zemlje, zato mora motovilec vedno skrbno očistiti in večkrat sprati pod tekočo vodo. Čeprav je motovilec odporen proti mrazu, ga lahko hranimo v hladilniku le nekaj dni.

V solati ga pripravimo samostojno ali ga mešamo med ostalo zelenjavo. Občutljiv je za sol in olje, zato raje pripravimo preliv iz kisle smetane, limoninega soka, strtega česna in malo soli. S tem prelujemo motovilec tik pred uporabo. Zaradi prijetne oblike motovilec uporabljajo

mo za garniranje raznih narezkov. V 100 g motovilca je le 18 kcal, 35 mg C vitamina, 49 mg fosfora, 35 mg kalcija, 421 mg kalija, so pa še druge sestavine. Ima tudi zdravilne učinkovine, kot je eterično baldrijanovo olje, ki krepi ožile.

Med prvo pomladno zelenjavo je tudi špinača. Naberemo mlade liste in pripravimo MOTOVILEC S ŠPINAČO. Potrebujemo 10 dag špinače, 25 dag motovilca, 2 trdo kuhani jajci, 2 stroka česna, 2 dl kisle smetane, sok ene limone in sol po okusu. Trdo kuhani jajci na drobno sesekljamo in premešamo z ostalimi sestavinami. Ko solato prelujemo, jo takoj použijemo. K omenjeni zelenjavi lahko primešamo še 10 dag mladih listov kopriv. Zelo okusen dodatek mladim solatam je vrtna kreša; sejemo jo vsake štiri najst dni v zabojček in postavimo na svetlo okensko polico. Nežna stebela z listi porežemo, sesekljamo in primešamo mladi vitaminski solati.

Dušan Kočevar

Strankarska kreteniada na Uršnih selih

Novinar mora biti objektivni poročevalec in mora pri tem brzdati čustva. Ampak včasih pa tudi dolgoletni in marsičesa hudega vajeni poročevalec sam sebi uide z vajeti in čez ojnice. Včasih smo rekli: novinarska je težka! Za vašega poročevalca je bila težka zadnja sobota zvečer. Pa ne zato, ker je moral po službeni dolžnosti na sobotni večer v Uršna sela na zbor krajanov. Tudi ne zato, ker je skupaj s polno dvorano kakšnih 20 minut čakal na župana, ki so ga potem čakajoči pozdravili s ploskanjem. Konec koncev je že od nekdaj običajno, da odličniki na srečanju s podložniki, rajo, dobrim ljudstvom, tovariši in tovarišicami ter drugimi podrejenimi zamujajo. Prav to je odličnost! In konec koncev tudi ne zato, ker je bilo treba na sestanku, ki je imel samo eno točko dnevnega reda (ali hočejo ljudje še naprej imeti krajevno skupnost), ker je bilo treba na tem sestanku poslušati tudi razglabljanje ob vprašanju, zakaj je na uršenskih njivah še zmeraj kamen, čeprav so Peterle, Dmrovec in Kučan obljubili, da ga bodo s pikhamerjem zdrobili in odstranili! Vse to so pač obvezni zabavni dodatki in stranski proizvodi takih shodov.

Ne! Znoreti pa je človeku, ko mora biti priča očitnim kretenizmom. Prepolna dvorana se je najprej in v en glas odločila, da hočejo ljudje v teh krajih še naprej imeti svojo krajevno skupnost. In to v sedanjih mejah in s sedanjim prizadevanjem in uspešnim predsednikom. Potem je z občinarske strani priletelo, da morajo imeti 3 kandidate. Dobro, tudi ostalih

dveh ni bilo težko najti. Potem pa udarec. Z betom po glavi! Vodka županovega kabineta je začel opletati s tem, da bodo kandidati morale postaviti stranke. Da sicer ne ve čisto točno, ampak da bo najbrž tako. Ljudje pa pokonci! "Matija naj bo, pa konec!" Ne, stranke, saj strankarsko življenje ni nič hudega, to je demokracija, politika je dobra stvar, koristna za ljudi in podobne floskule. Ljudje dopovedujejo, da v krajevni skupnosti ni strank, da je morda samo 5 ljudi večerjenih v stranke, da je sedaj polna dvorana ljudi, ki so vsi za to, da za predsednika krajevne skupnosti kandidirajo dosedanega in da se jih na nobenem drugem do ali zboru ne bo več zbralo toliko. "Se boste pa za šankom zbrali!" tmo-

V županovem govorjenju na zboru krajanov na Uršnih selih je mrgolelo infrastrukturo, subjektov, kontinuitet, dinamizmov, restriktivnih posegov, eksplisitnega, instrumentov, novelacij, dikcij in opcij. Res se ne gre čuditi, če mu bo kdo čez čas oponesel, kaj vse je obljubil, pa nič naredil, tako kot niso nič naredili Peterle, Dmrovec in Kučan s kamenjem na uršenskih njivah.

glavi občinski kabinetnik in vse skupaj konča z butastim vicem o pijanskih Dolenjcih.

Vsekakor bi bilo bolje, ko bi vodja županovega kabineta ostal kar v kabinetu in počenjal kaj bolj koristnega oziroma kaj manj škodljivega, kot da na tak način vnaša nejevoljo med ljudi. Če pa je res, da bo ta strankarska idiotija v krajevni skupnosti obveljala, je treba tistega, ki si jo je izmislil, obsoditi kot vnašalca razdora in netilca sovražstva. Kaj temu sledi, pa ni težko uganiti. A. BARTEJ

Denar - političnih strank vladar

Razdeljen denar za financiranje strank - Za porodnišnico pa že ne

NOVO MESTO - Ko gre za denar, postanejo stvari resne. To se je pokazalo tudi na zadnji seji novomeške občine, kjer je bila najdaljša in najbolj burna točka tista, o financiranju političnih strank v občini. Pa se je izkazalo, da je vse to le izguba časa, saj na koncu vladajoča koalicija v mestnem svetu brez težav sprejme točno tak predlog, kot je bil pripravljen za sejo. In ne samo to, predsednik sveta se odloči za tak vrstni red glasovanja, da kakršni koli drug predlog ne pride niti do tega, da bi o njem vsaj glasovali. Po tej logiki bi tudi o predlogu zakona glasovali prej kot o amandmajih nanj. Zmagovalci imajo pač vselej prav.

Kakorkoli že, davkoplačevalci bodo vsak mesec za občinske politične stranke, ki imajo svetnike, dajali po sedanjih veljavi 872.370 tolarjev, ta znesek pa je vsak mesec usklajuje z rastjo drobnoprodajnih cen (veliki R), torej manjši ne bo. Vsak glas na volitvah za občinski svet oziroma za župana je prinesel po 30 tolarjev. Načinu razdelitve je opozicija zama oporekala oziroma to določilo tolmačila drugače; drugačen pa bi bil potem seveda tudi končni izračun.

KONCERT KOMORNEGA GODALNEGA ORKESTRA

NOVO MESTO - V Domu kulture bo v ponedeljek, 10. aprila, ob 19.30 koncert iz cikla Komorni ansambli Slovenske filharmonije. Nastopil bo Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije s solistom na flavti Alešem Kacjanom. Na sporedu so dela W.A. Mozarta, J.S. Bacha in D. Šostakoviča.

KOTAR NA MEDNARODNI RAZSTAVI

NOVO MESTO - V Pordenonu v Italiji bodo jutri, 7. aprila, odprli 3. mednarodni sejem moderne umetnosti, na katerem se bo v organizaciji Obalne galerije Koper predstavilo tudi pet slovenskih umetnikov. Med njimi bo dolenjski ustvarjalec Jože Kotar, ki bo v Pordenonu razstavil svoja najnovejša dela: Poliptih in štiri slike na temo Ime mi je ženska.

OPozicija tudi ni uspela s predlogom, da bi vso stvar prestavili na naslednjo sejo, do takrat pa naj bi dobili kakšno bolj pristojno tolmačenje zakona o političnih strankah, ki ureja te zadeve, kot je to, ki je prišlo iz županovega kabineta.

ODŠLA 10. GENERACIJA VOJAKOV - V nedeljo popoldan je bila v kasarni v Bršljini večja slovesnost, na kateri se je poslovila od služnja slovenski vojski deseta generacija vojakov. Ob prisotnosti staršev je vojakom in gostom spregovoril polkovnik Mitja Teropšič, poveljnik Janez Butara pa je vojakom, ki so se med služenjem vojaškega roka izkazali, izročil posebna priznanja. Na sliki: priznanje je prejel tudi Novomešanec Marko Pezdirc, član vojaškega ansambla, ki je deloval le v času služenja in bo utihnil še ta teden, ko se bodo fantje vrnili v svoje domove po Sloveniji. (Foto: J. Pavlin)

Predlog svetnika Toneta Škerlja iz Društva Novo mesto, naj bi ves denar za financiranje političnih strank namenili za dograditev novomeške porodnišnice, se ostalim ni zdel vreden niti obravnavati. Denar je strank vladar, otroci se bodo pa že nekako rojevali!

Tako po izglasovanem predlogu pripada SKD, ki ima največ mest v občinskem svetu in župana, 362.580 tolarjev na mesec; SLŠ bo dobivala po 123.750, LDS po 109.410, SDSS 92.040, ZLSD 77.820, SNS 31.560, ND 26.700, Društvo Novo mesto 26.250 in Zasebni podjetniki 22.260 tolarjev na mesec.

A. B.

ZBOR ZLSD NOVO MESTO

NOVO MESTO - Danes, 6. aprila, ob šestih zvečer bo v Zavarovalnici Tilia zbor članic in članov ZLSD Novo mesto. Na zboru bo beseda tekla o delu te stranke v lanskem volilnem letu ter o načrtih za leto. Zbora se bodo udeležili tudi predstavniki centrale ZLSD Slovenije. Prireditelji vabijo na zbor ne samo članice, ampak tudi simpatizerje in njihove volilce.

PREVEČ ADMINISTRACIJE IN ŠUŠMARSTVA

RATEŽ - Konec minulega tedna so se v gostilni Vovko na Ratežu sestali poslanci Območne obrtne zbornice Novo mesto in na letnem zboru obravnavali poročilo o delu ter sprejeli nov statut in program dela za naslednje leto. V splošno zadovoljstvo 1505 obrtnikov so poslanci ugotovili, da je zbornica v preteklem letu opravila svoje poslanstvo in tudi gospodarno poslovala. Večji presežek preostanka blagajne so namenili za nakup novih poslovnih prostorov. Glede na spremenjeno republiko zakonodajo je bilo potrebno sprejeti tudi nov statut, ki je sedaj pravni dokument dolenjskih obrtnikov. Med problemi, ki se vedno bodoje v oči, so poslanci navedli preveč administracije in šušmarstva. Dokle bo to država s "sivo ekonomijo" kupovala socialni mir, so se spraševali in zahtevali, naj ustrezne službe naredijo red tudi na tem področju.

A. B.

Otočec s prenovljeno podobo

Postaja "zdravilišče" za ohranjanje in krepitev zdravja - Naložbe bodo veljale 4 milijone DEM

OTOČEČ - Komaj so lani odprli najsoodnejše pokrito teniško dvorano, že se bliža koncu prenova otoške restavracije, ki se je je prijel Jurček, povsem prenovljena in z novo vsebino pa bo dobila tudi novo ime.

Restavracija bo izbrano opremljena, posebno pozornost bodo namenili najboljši hrani in pijači, imela bo 200 sedežev (manj kot sedanja) in lepo večje plesišče. Povsem na novo bodo opremili tudi kuhinjo, in to z najsoodnejšimi aparati in pripravami.

Druge del otoške naložbe pa poteka v Garmi hotelu, kjer bodo obnovili vseh 100 sob, stopnišče, hodnike in recepcijo, tako da bo hotel ustrezal zahtevam za 4 zvezdice; hotel bo dobil novo ime in bo prenovljen v začetku junija.

Tretji del investicije na Otočcu pa je gradnja šestih zunanjih teniških igrišč, kar vse bo z novo športno dvorano, ki so jo odprli konec lanskega leta, še izboljšalo otoško športno-rekreacijsko ponudbo. Od 1. maja naprej na Otočcu že ponujajo športno oz. rekreacijsko obravnavi dopust. Tako so pripravili teniške počitnice z začetnim ali nadaljevalnim teniškim tečajem oziroma izpopolnjevanjem za tiste, ki že znajo igrati; v kratkem bodo podpisali pogodbo o delovanju Van der Meerove teniške univerze na Otočcu, v tej šoli bodo učitelji teni-

PRENOVA OTOŠKE RESTAVRACIJE - V kratkem bo končana prenova restavracije na Otočcu, ki bo po prenovitvi dobila veliko svetlejši lesk.

sa lahko dobili ameriško licenco. Poleg tenisa bo v teh športnih počitnicah na voljo še savna, solarij, fitness, aerobika, jahanje, kolesarjenje, pohodniški izleti in še kaj. Poleg programov aktivnega oddiha, ki jih ponujajo na Otočcu, bo tam poskrbljeno še za zabavo v novi plesni restavraciji, v disku, na Otočcu je igralnica, na Strugi imajo jezdne konje, možno je čolnarije, loviti ribe itd. Nova vlaganja na Otočcu bodo veljala 4 milijone mark.

A. B.

Po Šentjerneju

VZTRAJNOST JE LEPA ČEDNOST - Da so šentjernejski svetniki zelo vztrajni, dokazujejo že od druge seje, ko je ta potekala sedem ur v majhni sobici krajevnih skupnosti. Naslednji dve sta se sicer preselili v šolo, vendar pa se zato čas zasedanja ni nič skrajšal. Tako so tudi prejšnji ponedeljek vztrajno sedeli 7 ur, privoščili pa so si le 10-minutni odmor. Ker sedi med svetniki tudi priznani fizioterapevt Franc Grubar, svetnikom priporočamo, naj na sicer že tako vedno obsežni dnevni red vrstijo tudi točko "za boljše zdravje svetnikov". In še namig: ne pozabite na 7. silo!

KDO BO KOGA? - Svetniki se mnogokrat vrtijo v začaranem krogu, ki je podoben tistemu s kuro in jajcem. Tako se je del svetnikov odločil, da ne bo glasoval za statut, če na dnevni red ne vrstijo točke o profesionalnosti župana, vendar pa to, kako določiti status župana, določa statut. Stanje je lepo ponazoril Jože Simončič: "Smo občina brez hlač, pa bi si še radi natakajli kravato."

ISKANJE OBČINE Z LUČJO - Poslovni prostori so pravzaprav v samem centru Šentjerneja, v bivšem župnišču, in jih podnevi ni težko najti. Zatakne pa se ponoči, saj je stavba na Trubarjevi 5 zavita v temo. To je opazil tudi državni sekretar za ceste Marjan Dvornik, ko se je hotel v soboto udeležiti ustanovnega zbora območne organizacije SKD, saj se je z iskanjem nove občine ukvarjal toliko časa, dokler ga niso prireditelji zbora našli.

USTANOVljen OBČINSKI ODBOR SKD ŠENTJERNEJ - Z novo lokalno samoupravo je nekdanji občinski odbor SKD Novo mesto razpadel na 3 nove odbore, enega izmed njih so v soboto ustanovili v Šentjerneju. Predsednik v občinskem svetu najmočnejše stranke, saj ima kar 4 predstavnike, je postal Jože Simončič, tajnik Alojz Hosta in blagajničarka Nežka Metelko. Gost večera Marjan Dvornik, državni sekretar za ceste, je spregovoril o aktualnosti na političnem prizorišču, kjer se ravno pri cestah kaže zelo mačehovski odnos države, zato bodo letošnje investicije dosegle le polovico lanskih. Tako bo potrebno letos na 140 objektih v državi omejiti nosilnost, kar bo otežilo prevoz blaga. (Foto: T. Gazvoča)

Terna za dijake in študente

Najstarejši študentski servis v Novem mestu se sedaj imenuje Terna - Lani je preko nje delalo več kot 1.600 mladih ljudi - Od pomožnih fizičnih del do prevajanja

NOVO MESTO - Terna, posredovalnica dela za študente in dijake, deluje v Novem mestu že 14 let. Prvih 10 let je delala v okviru Počitniške zveze Slovenije in ne pod tem imenom, ves čas pa jo vodi Ivanka Plut, ki je od leta 1991, ko ima tudi koncesijo ministrstva za delo, lastnica te posredovalnice. Od letos je Terna v novih prostorih na Novem trgu.

Terna ima 2.760 članov, lani pa je preko te posredovalnice dobilo začasno delo več kot 1.600 dijakov in študentov. "Naš član lahko postane vsak redni dijak in študent, star najmanj 15 let; član je lahko tudi študent, ki pavzira ali pride med letom od vojakov," je povedala Plutova. V glavnem Terna posreduje pomožna dela, in to največ pri raznih zasebnih podjetnikih, od večjih firm pa take začasne delavce največ iščejo v Krki, na PTT, zlasti poleti v bolnišnici, pa v Dolenjskih pekarnah, v Trimu in še kje. "V glavnem iščejo ljudi za fizična dela, precej pa je povpraševanja tudi po intelektualnem delu, zlasti s področja računalništva, prevajanja, poučevanja na šolah, in to od učenja tujih jezikov in matematike do razrednega pouka," našteva Plutova.

V lanskem letu je 670 podjetij, zasebnikov in drugih naročnikov sporočilo svoje potrebe po začasnih delavcih na Terno. "Del za nekaj ur je bolj malo, največ je takih za teden dni, mesec pa tudi dlje; zlasti poleti

Ivanka Plut

največ ponujajo delo za en mesec, dva." Plačilo za tako imenovano licitirano delo (to je tisto, ki ga sporočijo naročniki) je od 300 tolarjev na uro navzgor; to je čisto plačilo za člana Terne, naročnik pa plača še 10 odst. več, kolikor znašajo manipulativni stroški posredovanja. Navzgor plačilo ni omejeno.

"Veliko je popoldanskega dela pa

PROSLAVA 8. APRILA NA CVIBLJU

V okviru letošnjih praznovanj 50. obletnice konca druge svetovne vojne in zmage nad nacifašizmom je pripravljali odbor pri Občinskem združenju ZB NOB Novo mesto sklenil organizirati dne 8. aprila 1995, ob 10.30 pri spomeniku NOB na Cviblju nad Žužemberkom proslavo, posvečeno poboji mladincev in aktivistov OF spomladina leta 1945, in boju 15. divizije oz. enotam v sestavi 15. divizije (Gubčeva, Cankarjeva, Dvanajsta, Petnajsta in Artilerijska brigada, Dolenjski odred in jurišni bataljon 15. divizije). Na proslavo vabimo vse borce teh enot, aktiviste OF, svojce padlih in umrlih ter vse, ki se želijo proslave udeležiti.

Za pripravljali odbor: LUDVIK GOLOB

SUHOKRANJSKI DROBIŽ

CRPOV O KULTURNI DEJAVNOSTI Žužemberk delajo s polno paro. Občni zbori so mimo, naloge so ostale. Potrebno se je še dogovoriti o nekaterih skupne naloge. V zagotovitvi sektorskega poveljnika Franc Škufca so imeli gasilci sektorja Žužemberku. Seveda je bila pomembna dne ob isti uri kar dva sestanka, saj je bil do sedaj sektorski sekretar vsa leta v Žužemberku.

ČIŠČENJE REKE KRKE - Lepo sončno nedeljo 2. aprila so izkoristili športniki novo ustanovljenega športnega društva Dvor. S svojimi člani so se spustili od Žužemberka proti Dvoru in sprti pobrali smet. UREDITEV CESTE SOTESKA - DVOR - Dokončno smo dočakali regionalna cesta Soteska. Dvor kaže spremenjeno podobo. Gradbeni stroji in kupi zemlje ob cesti kažejo, da gre tokrat zares.

sončno nedeljo 2. aprila so izkoristili športniki novo ustanovljenega športnega društva Dvor. S svojimi člani so se spustili od Žužemberka proti Dvoru in sprti pobrali smet. UREDITEV CESTE SOTESKA - DVOR - Dokončno smo dočakali regionalna cesta Soteska. Dvor kaže spremenjeno podobo. Gradbeni stroji in kupi zemlje ob cesti kažejo, da gre tokrat zares.

VABILO

DOLŽ - V soboto, 15. aprila, ob 11. uri žalna slovesnost v spomin na 50. obletnico smrti Alojza Dragana, komandanta Cankarjeve brigade in načelnika štaba 15. divizije, na pokopališču na Dolu (občina Novo mesto). Vabimo vse borce, volonterje, prijatelje, simpatizerje in kupce. Vabljeni so tudi občani, ki se udeležijo te slovesnosti. Pripravljali: odbor

URADNE URE SNS

NOVO MESTO - Uradne ure območne odbora SNS bodo v pisarni mestne občine Novo mesto (soba št. 59) vsako sredo od 15. do 17. ure.

Ena gospa je rekla, da je naš občinski sistem 12-krat boljše od prejšnjega. Zadnji poslanci se del bivali po 500 tolarjev sejnine, danji svetniki pa po 6.000.

Strpnost naj vodi občinske seje

Tako je menil predsednik občinskega sveta, ko je pojasnjeval potek in vodenje februarske seje - Kako je "odšla" z občine kasete s posnetkom omenjene seje

ČRNOMELJ - Četrta seja črnomaljskega občinskega sveta se je pričela nekoliko drugače kot dosedanje. Glede na dogodke na seji poprej, je predsednik občinskega sveta Andrej Kavšek najprej pojasnil nekatere okoliščine, potek in vodenje seje. Dejal je, da so prve tri seje potekale v konstruktivnem ozračju, vsi svetniki pa so tvorno in uspešno sodelovali na sejah in pri delu delovnih teles ter komisij, ki jih je imenoval občinski svet.

Zato je bilo po Kavškovih besedah toliko bolj presenetljivo, ko je skupina svetnikov zapustila 3. sejo po sprejetju odloka o financiranju strank. Presenečenje je bilo po njegovem še večje, ker je bilo to storjeno z veliko čustvenega naboja in z argumenti, ki jih ni mogoče dokazati. "Zavedati se moramo, da čustva zbudijo čustva, temu pa se moramo na naših sejah v bodoče izogniti. Kar pa se tiče preteklih dogodkov, naj vsak pri sebi presodi svojo reakcijo in z enakimi merili oceni nastope ostalih in našel bo podobnosti. Vsak naj upošteva tudi dejstva z druge strani. Otrsteti se moramo enostranskih in vnaprej pripravljenih presoj, pogledov in razumevanj, ki nam kazijo realnost in rišejo stanje, kakršno nam bi bilo po volji," je dejal Kavšek.

Predsednik SLS, ki sicer ni svetnik, je dejal, da je na 3. seji odgovoril na provokacijo, češ da obstaja lista rdečih za odstrel. "Reagiraj sem čustveno, če sem koga žalil, lahko poišče pravico na sodišču. Izjava o listi prihaja iz sestiške zidnice in žal mi je, da nekdo z nami manipulira. Pripravil sem se pogovarjati in sprejeti kompromise, navaditi pa se bomo morali, da od 4. decembra do naslednjih volitev potekajo nekatere stvari drugače kot prej," je dejal Burazer ter ob tem omenil še kaseto s posnetki s 3. seje, ki da je bila nekaj dni odtujena z občine. Franc Ivanušič iz SKD pa je dejal, da se ne more opravičiti, ker se

Strmec iz občinske uprave je pojasnil, da ni predpisa, ki bi urejeval te stvari. V poslovniku državnega zbora, ki bo osnova za občinski poslovnik, je zapisano, da imajo svetniki in tisti, ki to želijo, vpogled v avtogram. "Boris Mužar iz LDS je zaprosil za poslušanje kasete. Najprej jo je poslušal v občinski stavbi, a ker se je delovni čas v upravi iztekel, smo mu dovolili, da jo odnese domov, a kmalu vrne. Ko jo je prinesel nazaj, je bila kasete identična," je dejal Strmec ter priznal, da so res naredili napako, ker ni nihče računal, da se bo izkristaliziralo, kar se pač je, a napake ne bodo nikoli več ponovili.

M. BEZEK-JAKŠE

Ekiju prvi certifikat

Ekij, ki izdeluje hidrostata, je kot prvo podjetje v črnomaljski občini prejel certifikat za kakovost 9002

ZASLUŽENO PRIZNANJE - Direktor Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje Igor Likar (na desni) podeljuje direktorju Ekija Antonu Štefaniču certifikat za sistem kakovosti ISO 9002. (Foto: M.B.-J.)

ČRNOMELJ - Direktor Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje Igor Likar je pretekli teden podelil črnomaljskemu podjetju Eki certifikat za sistem kakovosti. S tem je potrdil, da ima Eki, d.o.o., vzpostavljen in ustrezno vzdrževan sistem kakovosti, ki izpolnjuje zahteve standarda SLS ISO 9002. Eki je tako prvo podjetje v črnomaljski občini, ki je dobilo tovrstni certifikat.

Igor Likar je ob slavnostni podelitvi v Črnomlju spomnil na opažanja skupine, ki je izvajala ISO v Ekiju. Dejal je, da je Eki eno najmlajših, če ne celo najmlajše podjetje v Sloveniji, ki ima certifikat. Prijeto so bili presene-

čeni nad enotnostjo in dobrim sodelovanjem vseh članov kolektiva, nad racionalno organizirano sijo ter znanju ureditvi tovarne.

Anton Štefanič, direktor Ekija, ki ga je konec leta 1991 ustanovilo Gorenje, pozneje pa sta postala solastnika še občina Črnomelj in Metakflex iz Tolmina, je povedal, da so v prvem letu proizvodnje izdelali 770 tisoč hidrostatorov.

Leto pozneje so jih naredili že 1,2 milijona, lani 1.364.000, za letošnje leto pa jih načrtujejo že 1,6 milijona. To jim bo seveda uspelo le s posodobitvami, razvojem in začetkom proizvodnje novega hidrostata. Prizadevajo pa si, da bi pridobili še kakšen proizvodni program. Dobro se zavedajo, da je cena za preživetje na trgu le povečevanje proizvodnje in produktivnosti in zmanjševanje stroškov. 110 zaposlenih posveča veliko pozornost kakovosti, ki so jo zelo izboljšali, a še vedno niso povsem zadovoljni. Medtem ko so v začetku pridelali 1.800 kosov z napako na milijon izdelkov, je danes takšnih hidrostatorov šestkrat manj. Predvsem pa je direktor pohvalil pripravljenost vseh zaposlenih, da sprejmejo novi sistem kakovosti, ter ob tem ni pozabil omeniti, da je k hitremu prilaganju veliki prispevala majhnost podjetja.

M. BEZEK-JAKŠE

Sprehod po Metliki

ANICA KOPINIČ, PREDSEDNICA PRIPRAVLJALNEGA odbora poletnih kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad, ni le dobra organizatorica, ampak tudi uspešna zbirateljica denarja. Pri podjetjih in zasebnikih ji je uspelo izprositi toliko tolarjev, da bodo zadostovali za honorarje nastopajočim in vse drugo. Toliko v vednost vsem tistim, ki morajo zmotno misliti, da številne kakovostne predstave na grajskem dvorišču "pokriva" občinski proračun.

V ŠPORTNI DVORANI BO 17. aprila velika humanitarna prireditev, na kateri bodo nastopili: ansambla Tonija Verderberja in Tonija Hervoja, Modra kronika, Adi Smolar, Renata Mikec pa še kdo. Vstopnice bodo po 500 tolarjev, zbrani denar pa bo šel za nakup saksofona nadarjeni glashenici ter družini, ki se težko priblija skozi življenje. Rože za nastopajočih bo podarila cvetličarna Ikcabana, pisanice pa bo izdelala Barica Koželj-Flajnik, učiteljica iz osnovne šole Podzemelj.

ŠTIRICLANSKA DELEGACIJA IZ METLIKE se je udeležila v Ronkah sestanka, na katerem so se pogovarjali o sodelovanju osnovnih šol iz Wagne (Avstrija), Metlike, Podzemlja in Ronk (Italija). Dogovorili so se za izdelavo projektnih nalog o svojih krajih, beseda pa je tekla tudi o trajnejšem medsebojnem sodelovanju na kulturnem in športnem področju.

V GOSTILNI ZLATA KAPLJICA NA RADOVICI bo 24. aprila živahno in zabavno. Gostilničar Tone pripravlja za ta dan srečanje krajanov, ki so rojeni v znamenju ovna. S "festo" bodo pričeli ob 20. uri.

Trebanjske iveri

MEJNIKI - Če so smeti, nakopičene ob avtocesti pri Poljanah, res mejniki med občinama Novo mesto in Trebnje, potem se zadeve na trebanjski južni meji nevarno zaostrojuje. Eden od mejnikov je namreč v zadnjih dneh skrivnostno izginil, in sicer je z omenjenega kupa nekdo izmaknil kopalno kad. To imajo opazovalci za napoved, da bodo tako izginili tudi preostali odpadki mejniki, nakar bo Trebnje ali Novo mesto ostro postavilo vprašanje, kod natančno poteka občinska meja. Če resnica ni tako črna, potem je banja zdaj v kakšni slovenski kopalnici ali štali.

OBRTNIKI - Trebanjska obrtna cona lepo raste v podjetniško mestno četrt. V Sentrupertu bi morala biti vsaj dvakrat večja obrtna cona, ko pa je bilo v tem kraju prijavljenih toliko obrtnikov!

DOMOTOŽJE - Lojze Peterle rad prihaja v domače loge. Če se ne preda partiji šaha, malo poklepeta za materinski dan. Domačini v okolici Trebnjega pravijo, da je včasih prišel bolj poredko. Ali ne vedo ali pa veseli, da je prvak SKD lahko vesel, da je šel iz zunanega ministrstva, saj zdaj lahko natančneje spozna tudi ožjo domovino.

BOLJŠI - Američani se hvalijo, da so naredili tak arest, iz katerega ne bo pobegnil niti en sam zapornik. Tudi naravnano. V ograjo naj izvrtja luknje, skozi katere se lahko zveče Slovenec, ki živi nezaposleno ženo in dva mladopletna otroka in ki prejema povračila rekli kaznjencem, da lahko grejo na prostost, vendar le skozi take areste, saj so bolj rejeni kot slovensko delovno ljudstvo.

PRED DOMAČIM OBČINSTVOM - V nedeljo je pred metliškimi občinstvom nastopila mlada, a priznana igralka, Metličanka Violeta Tomič. Skupaj z Borislavom Kerčem in Istokom Jerebom je uprizorila tragikomedijo, igro o ljubezni in smrti "Tristan in Izolda". Za izvrstno igro v delu nagajenca Prešernovega sklada Evalda Flisarja je bila nagajena z gromkim plaskanjem. Škoda le, da si predstave, ki so jo gnotno podprli diskoteka Ghetto in cvetličarstvo Brinc iz Melike ter Mura European Fashion Design, ni ogledalo več obiskovalcev. (Foto: M.B.-J.)

Občina naj deli le kolikor ima

Svetniki so zavrnilo osnutek odloka o letošnjem metliškem proračunu - Proti načrtovanemu proračunskemu primanjkljaju - Več pozornosti prihodkom proračuna

METLIKA - Metliški svetniki so se na seji pretekli teden lotili osnutka odloka občinskega proračuna za letošnje leto, a so ga zavrnilo z utemeljitvijo, naj pripravljavci uravnotežijo prihodke in odhodke.

Svetnikom je najprej padlo v oči dobrih 18 milijonov tolarjev nektrih odhodkov, čeprav je župan Branko Matkovič pojasnil, da so izgubo načrtovali zato, ker morajo iz tekočih prilivov odplačevati lanski proračunski primanjkljaj. Alojz Malenšek je predlagal, naj bi za delo upravnih organov porabili največ 20 milijonov tolarjev in bi tako prihranili 15 milijonov tolarjev. Zaposlitev še enega delavca v občinski upravi se mu je zdelo nestvarna, zamenjavo službenega avtomobila pa je predlagal za prihodnje leto, če bo denar. Za kulturo je

pripomnil, da je 19,4 milijona sicer premalo, a veliko glede na razmere, v katerih se je znašla občina, zlasti se, ker je za 13 krajevnih skupnosti predvidenih le 2,6 milijona tolarjev, po drugi strani pa za vzdrževanje ulic in parkov 16,7 milijona tolarjev.

Slavko Dragovan je predlagal, naj denar za CRPOV ne izvira iz sredstev za intervencije v kmetijstvu, saj gre za celostni razvoj podeželja. Zmotilo ga je, ker ni v proračunu predviden niti tolar za razvoj drobnega gospodarstva in obrti. Juš Mihelčič pa je javno protestiral, ker Lista za Metliko, ki je na volitvah zmagala, ne bo na račun teh glasov dobila v proračunu niti tolarja (razen povrnjenih stroškov za volilno kampanjo), ostale stranke, ki so v svetu, pa po 30 tolarjev za vsak dobljen glas. Svetniki so županu

predlagali tudi timsko delo s strankami.

Župan je pojasnil, da niso imeli zadostnih navodil za sestavo proračuna, zato ni bil pripravljen v dogovoru s strankami, niso pa ga napisali na pamet, ampak po zahtevani sistemati. Za denar za razvoj drobnega gospodarstva in obrti ni virov, denar za CRPOV pa za zanj še kaj dobijo, ker prihaja s kmetijskega ministrstva. Priznal je, da je vzdrževanje ulic in parkov velik strošek in prošil svetnike, naj mu ga pomagajo zmanjšati. Kar se tiče porabe denarja za občinske organe in upravo je dejal, da je bilo govorenje Malenška na pamet, zamenjava avtomobila pa je nujna, ker je zadnji čas, da zanj še kaj dobijo. Glede protesta Liste za Metliko je pojasnil, da je le sledil zakonu o političnih strankah, a omenjena lista na volitvah ni sodelovala kot stranka, temveč kot skupina občanov.

M. BEZEK-JAKŠE

OBČNI ZBOR TURISTIČNEGA DRUŠTVA

METLIKA - V torek, 11. aprila, bo ob 20. uri v sejni sobi metliške občine občni zbor turističnega društva Vigred Metlika. Vabljeni vsi, ki vam ni vseeno, kakšna bo turistična prihodnost metliške občine in Bele krajine!

ČIGAVO LOVNO OBMOČJE

SEMIČ - Semičane zanima, kako bo z lovniškim območjem, ki je last semiške občine, z njim pa ne upravlja lovna družina Smuk Semič. Kot je pojasnil semiški župan Janko Bukovec, lovsko območje na obrobju Kočevskega Roga upravlja gojitveno območje Medved, del pa je v upravljanju lovsko družine iz črnomaljske občine. Koncesije za upravljanje daje državni organ, v tem primeru v.d. načelnik Anton Horvat, v dogovoru z ministrstvom za kmetijstvo in gozdarstvo. Semiška občina je dala zahtevek za upravljanje s celotnim lovščem v svoji občini, sedaj pa se dogovarja z državnimi organi, ki so dolžni reševati to problematiko.

Upravo naj poznajo po dobrem delu

Milan Rman, v. d. načelnika upravne enote Trebnje: dogovor z županom naj zagotovi občanu kakovostno storitev - Kako do pravnika? - Dobra hiša in slabša oprema

TREBNJE - Potem ko je s 1. januarjem letošnjega leta država prevzela od občine nekatere naloge in so se na lokalni ravni oblikovale upravne enote, so organizirali tudi upravno enoto Trebnje, ki vključuje staro trebanjsko občino. V. d. načelnika te upravne enote je Milan Rman.

Rman poudarja, da se v Sloveniji vrstijo razprave o pristojnosti občin in pristojnosti upravnih enot. "V Trebnjem menimo, da je za občana bolj kot te razprave pomembno, tako mu postrežejo, ko pride po opravihi v hišo, ki ji še zmeraj pravijo občinska stavba. Z županom sva se dogovorila, da mora naša hiša nuditi tako dobro storitev, in si prizadevamo doseči ta cilj," pravi v. d. načelnika.

S 1. januarjem letos je prešlo v upravno enoto 32 delavcev; konec decembra lani je bilo v občini Trebnje 65 zaposlenih. Ljudi v upravni enoti ni na pretek. Ministrstvo je upravni enoti Trebnje dovolilo nekatere nadomestne zaposlitve, vendar ni našla ustreznih ljudi. Tako pomanjkanje strokovnjakov najbolj vpliva na denacionalizacijo, ker upravna enota trenutno nima diplomiranega pravnika, ki bi vodil denacionalizacijske zadeve. Razpis je bil neuspešen in zdaj iščejo možnosti za pogodbeno delo na tem področju.

Kot prvi v. d. načelnika, sta se ob državnou zaukazani delitvi pristojnosti dogovorila s trebanjskim županom za razmejitev prostorov in opreme, česar lastnik je občina in kar daje v najem enoti. Občina razpolaga z enim nadstropjem, medtem ko imajo ostale prostore v "občinski" hiši drugi.

Rman je pred imenovanjem na sedanjo funkcijo delal več let v občinski upravi v Trebnjem, nazadnje je bil sekretar za občo upravo in družbene dejavnosti ter notranje zadeve. Tako preteklo delo lahko pomeni prednost in mu zagotavlja vpogled v razmere. Tako Rman pravi, da je bila trebanjska občinska stavba delčna v zadnjih

Rman, ki je bil v trebanjskem izvršnem svetu določern, da spremlja reformo lokalne samouprave in državne uprave, se srečuje s težavami pri uresničevanju te reforme. O takih zadevah v delovanju države in občin pravi: "Mogoče se premalo zavedamo, da gre pri lokalni samoupravi za vsebinske spremembe, kjer se bodo pristojnosti sčasoma uredile. V upravni enoti se trudimo narediti profesionalno državno upravo. Z mlado ekipo in z njenim stalnim usposabljanjem te bomo cilj najverjetneje dosegli."

štirih letih posodobitev. Pred petimi leti so nabavili računalniško opremo, vendar je zdaj že močno zastarela in kliče po modernizaciji.

Milan Rman

M. LUZAR

Važno je le delo v korist kraja

Pogovor s predsednikom občinskega sveta občine Loški potok dr. Petrom Rusom

LOŠKI POTOK - Dr. Peter Rus je Potočan po svojih prednikih, in kot sam pravi, se tudi on počuti tako, čeprav je mlada in študentska leta preživel v Ljubljani. V domačih krajih je petnajsto leto zdravi telesne rane, letos pa se je spustil tudi v politiko občine, ki zna biti težja kot njegova poklicna usmeritev. Z veliko večino je bil izvoljen za svetnika in enoglasno tudi za predsednika občinskega sveta, kar je znak, da pri ljudeh uživa zaupanje in spoštovanje.

• Srečujete se z mnogimi problemi. Ljudje pričakujejo, da jih boste v lastni občini lažje rešili?

"Nedvomno. Občina sicer spada med manjše, problemi pa zato niso nič manjši. Moti nas, da je veliko stvari nedorečenih in je tako težko napovedati kakršnekoli ugodne rešitve. Rešitve niso po meri vseh. Razlika je med ljudmi, ki so v novi občini videli takojšnji napredek, in med tistimi, ki se jim počasno reševanje zdi sporno tudi iz vidika nastanka občine. Vse se namreč začne pri financah, teh pa ni. Pričakujemo, da bomo letos gospodarili s približno 50 milijoni tolarjev, računamo pa tudi na sredstva, ki nam gredo po zakonu glede statusa, ki ga ima občina. Določeni so nosilci najnujnejših projektov, nekateri pa bodo morali počakati. Naj omenim, da je izrednega pomena projekt oživiljanja proizvodnje in zaposlovanja. Glede zaposlovanja tečejo pogovori s Kovinoplastiko Lož, ki nam je zagotovila precejšnje število delovnih mest. Vse kaže, da bo

SLS USTANAVLJA SVOJO PODRUŽNICO

LOŠKI POTOK - SLS je na zadnjih lokalnih volitvah nastopila samostojno in zasedla pomembne resorje v občinskih organih, čeprav je tedaj delovala še v okvirih ribniške podružnice. Pokazala pa se je potreba po lastni občinski organizaciji, nastanek strank in delovanje pa je prisotno tudi v občinski politiki nasploh. Prvak stranke za Loški potok, Ivan Anzelj pravi, da bo ustanovni zbor stranke konec meseca, hkrati pa pričakuje okrepitev z novimi člani.

A. K.

RIBIČI ČISTILI VODE

KOČEVJE - 45 članov kočevske Ribniške družine je 24. marca v sklopu akcije vseh ribiških družin Slovenije izvedlo delovno akcijo čiščenje voda na svojem območju. Tako so odstranili odpadke na Kolpi od Slavskega Laza do Kužlja, na Rinži od Mahovnika do Kočevja in na obali jezera. Skupno so nabrali okoli 1.200 kg raznih odpadkov, ki so jih nato delavci Komunalne odpeljali na odlagališče.

DANES SREČANJE OBRTNIKOV

RIBNICA - Danes, 6. aprila, ob 19. uri bo v Ideal centru v Ribnici srečanje obrtnikov zahodne Dolenjske (od Barja do Kolpe) pod geslom "Z roko v roki, v slogi je moč". Gostja srečanja bo tudi vodja sklada za razvoj drobnega gospodarstva Republike Slovenije Cvetka Tinauer in še nekateri. Na srečanje in razgovor, ki ga organizira Obrtna zbornica Ribnica, so poleg obrtnikov in gospodarstvenikov vabljeni tudi župani občin Ribnica, Kočevje, Velike Lašče, Dobropolje, Loški potok in Osilnica.

ZBOR SKD SEVNICA - "Slovenski krščanski demokrati se povsod pogovarjamo, kaj bi lahko naredili dobrega. Veliko ljudi pravi, da se ne splača delati v politiki. To govorijo zlasti tisti, ki bi raje videli, da bi sami namesto nas, tako kot je bilo to nekdanj, delali politiko mimo nas oziroma za svojo korist." je med drugim poudaril predsednik sevnškega občinskega odbora SKD Jože Ašič na nedeljskem obnem zboru SKD v Sevnici. Zbora (na posnetku) sta se udeležila tudi minister za promet in zveze Igor Umek in poslanec državnega zbora Franc Čemelčič, ki sta zbranim pojasnjevala pereče politične razmere in odgovarjala na vprašanja. Minister Umek je na vprašanje Viktorja Kladnika, kaj je s protestom Ločanov glede ceste Loka pri Zidanem Mostu - Radeče, odgovoril, da je bil za to mesto denar že v lanskem proračunu. Zaradi geološke sestave tal je bilo pri posodobitvi tega odseka že v temelje vgrajena za 30 do 40 odstotkov več betona, kot so predvidevali. Denar za nadaljevanje del je predviden tudi v letošnjem proračunu. Dokler ta ne bo sprejet, ni zakonskih možnosti za nadaljevanje gradnje. (Foto: M. Luzar)

pomoči in druge oskrbe. Je pa še mnogo nejasnosti, saj gre tu za izredno občutljiv poseg v naravo. Sredstva za to pa so delno zagotovljena."

• **Vaše področje je tudi zdravstvo. Bo ostalo na isti ravni?**

"Zdravstvo kar ustreza potrebam in ga ni treba spreminjati. Vsi občani imajo popolno oskrbo v zdravstvenem domu v Loškem potoku. Za prebivalce KS Draga je organiziran reden prevoz. Zdravstvena postaja v Dragi je trenutno zaprta. Želel bi še naprej delati v njej, vendar tega ne dopuščajo sredstva."

• **Kako sodelujete s strankami?**

"Sam sem nestrankarski. Sem pa mnenja, da ni važna politična opredelitev, važno je sodelovanje in delo v korist kraja. Tako politiko si je zastavil tudi občinski svet."

A. KOŠMERL

Izguba v ribniškem zdravstvu

Mnenje občinskega sveta: pisno obrazložiti vzroke nastale izgube in ne ukinjati storitev

RIBNICA - Zdravstveni dom Ribnica je lani zaključil poslovanje s 6,5 milijona tolarjev izgube, kar naj bi bila posledica vzdrževanja dosedanjega programa zdravstvenih storitev in nakupa reševalnega avtomobila. Zaradi tega je svet doma (zavoda) že februarja sklenil, da do nadaljnjega ukinja ortopedsko in ginekološko ambulanto, hkrati pa je omejil prevoze z reševalnim vozilom le na najnujnejše primere.

To je le izsek iz informacije o družbenih dejavnostih, o kateri so razpravljali svetniki na zadnji seji občinskega sveta. Razprava je bila burna in v njej so svetniki poudarjali, da bi bil gotovo večji strošek, če bi se Ribničanje in Ribničanke vozili na ortopedsko in ginekološke preglede v Ljubljano, ter da bi bil zdravstveni dom spušen na raven zdravstvene postaje. Nekateri so menili, da so vzroki za izgubo še druge, in pri tem omenili, da notranja razporeditev dela ni najboljša. Mnenje oz. sklep pa je bil, da omenjenih storitev v ribniškem zdravstvenem domu ni treba

ukinjati in da naj direktor pisno obrazloži izgubo.

V isti informaciji so razpravljali še o zasebni zdravniški in zobozdravniški praksi, ki naj bi se tudi po republiških priporočilih opravljala v zdravstvenem domu. Občinski svet mora namreč dati soglasje za to, ker je del ribniškega zdravstvenega doma zgrajen s samoprispevki občanov in je torej delno last občine. Tudi o tem je bila razprava živahna, ker tudi v Ribnici primanjkuje zobozdravnikov. Končno je bil sprejet "diplomatski" sklep, ki se glasi: "Občinska skupščina ne nasprotuje, da zdravstveni dom da v najem prostore, in to v skladu z veljavnimi predpisi."

J. PRIMC

VABILO NEZAPOSLENIM

VELIKE LAŠČE - Občina Velike Lašče vabi vse nezaposlene, ki so prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje vsaj 6 mesecev, da se vključijo v občinski program javnih del, ki ga bodo začeli izvajati te dni. Gre za vzdrževanje javnih cest, čiščenje divjih odlagališč ter vzdrževanje pešpoti in okolice turističnih objektov. Brezposelni, ki bodo sodelovali pri javnih delih, bodo v času dela pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovani in se jim prizna delovna doba.

PET KANDIDATOV ZA ŽUPANA

RIBNICA - Do roka je občinska volilna komisija prejela pet kandidatur za župana občine Ribnice, ki so jih vložile stranke ali posamezniki. Med kandidati so: Franc Mihelič (SKD, biši predsednik občinske skupščine), Alojz Češarek (ZLSD), Jože Tanko (SDSS in sedanji predsednik občinskega sveta), Franc Lovšin (samostojni kandidat, bivši poslanec) in Bojan Pipenbaher (samostojni kandidat). Občinska volilna komisija je v torko popoldne (že po zaključku redakcije za to številko našega lista) pregledala, če so kandidature vložene v skladu z zakonom o volitvah. O ugotovitvah komisije bomo poročali prihodnjič. Volitve so potrebne, ker je dosedanj župan Janez Rus odstopil.

Zbor živi in ustvaril si je ime

15-letnica delovanja MePZ Primoža Trubarja iz Loke pri Zidanem mostu - Lasten zborovodski kader - V soboto ob 19. uri v Sevnici jubilejni koncert MePZ Primoža Trubarja

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Če ta kraj zaradi slabih cest in še česa tiči na obrobju občine, se lahko z nekaterimi stvarmi tudi postavi. Tisto, česar nima vsak, čeprav večji in razvitejši kraj, je Mešani pevski zbor Primoža Trubarja. Zbor praznuje v teh dneh 15-letnico delovanja.

Mogoče je hvalevredna posebnost zbora, da v njem pojeta starejša in mlajša generacija, ki lepo sodelujeta in imata skupen cilj postati in ostati dober zbor. Taka hotenja uresničujejo predvsem zadnjih pet let. Ob dobri organizaciji je članom z eno vajo na teden uspelo naštudirati tudi zahtevnejši notni program od renesanse do sodobnikov. Zbor koncertira samostojno in nastopa na pevskih revijah in pri tem ni ostal neopažen, saj ga ocenjevalci uvrščajo v sam kakovostni vrh med posavskimi zbori.

Prav zdaj je najštevilnejši: šteje 41 pevcev in pevko, potem ko je v 15 letih imel skupno 111 članic in članov. V času, odkar deluje, je imel 735 vaj, kar pomeni skupno 2.200 ur. Nastopil je stovajsetkrat na različnih prireditvah, tudi na Koroškem. Za Radio Slovenija je posnel dve oddaji, dvakrat pa se je predstavil tudi na TV Slovenija.

Mogoče bi bila kronika delovanja manj bogata, če se ne bi pevovodje "Primoža Trubarja" nekako oblikovali v zboru. Kot poudarja Franc Strajnar, predsednik zbora, so trije zborovodje izšli iz tega pevskega sestava. Vsak od njih je v zgodovini zbora pomenil dovolj močan magnet, da se pevke in pevci niso razšli. Po odhodu ustanoviteljice je vodila zbor Nataša in z njo Manca Vidic. Po vrnitvi Taje Balog pri strokovnem vodenju po-

Na Kočevskem ni navdušenja za Kočevski park

Je park res rešitev?

FARA - Turistično-športno društvo Kostel je minuli petek organiziralo predstavitev zamisli o Kočevskem naravnem parku (KNP). Najprej so v prostorih Ljubljanske banke odprli razstavo fotografij o kočevskih naravnih zanimivostih, ki jih je posnel član foto-kino kluba Diana Janez Konecnik. Nato je v prostorih stare osnovne šole Fara magister Janez Černač z diapozitivni prikazal posebnosti in zanimivosti območja, ki naj bi ga zajel Kočevski naravni park. Za zaključek je bila še razprava o KNP.

Zagovorniki KNP so poudarjali, da za Kočevsko in zgornjo Kolpsko dolino ni izdelanega nobenega pravega programa razvoja, da se z območja 80.000 ha, ki naj bi ga zajemal KNP, odteka na leto v republiko okoli 400 milijonov tolarjev (na račun rente od gozdov in kmetijskih zemljišč), vrača pa se nič. Po njihovem mnenju je KNP rešitev za Kočevsko in Kolpsko dolino.

Domačini so sicer poudarili, da besedam mag. Janeza Černača verjamejo, ne verjamejo pa "niti državi, niti poslancem, niti Drnovšku, ker smo bili že pogosto okoli prineseni". Pri tem so se spomnili na zaplete ob gradnji okoljske prometnice proti Osilnici, ki so ji najbolj nasprotovali zagovorniki KNP oz. Zeleni-ESS itd. Zahtevali so odgovor na vprašanja, kaj bi se v primeru sprejetja zakona o KNP za prebivalce Kolpske doline izboljšalo in kaj poslabšalo.

Odgovori so bili, da bo v KNP predvsem več reda in da ne bo smel v njem vsak počenjati, kar si želi. Primerjano s stanovanjem, v dnevi sobi ne bo smelo biti stranišče. Povsem zadovoljivih odgovorov pa ni bilo, ker so zadeve okoli KNP še nejasne. Nobeden ni povsem zanesljivo odgovoril na vprašanje, kakšen park naj bi bil na Kočevskem (krajinski, regijski ali narodni) in kaj to pomeni za prebivalce v parku. Iz razprav nekaterih domačinov in organizatorjev te razprave pa je bilo videti, da tudi oni nimajo povsem razčiščenih pojmov o KNP.

J. PRIMC

Iz Kolpske doline

SMETNAKE DOBIVAJO - V dveh tednih bodo predvidoma prejeli zabojnike že vsi naročniki zabojnikov-smetnjakov v KS Kostel. Gospodinjstva so naročila 112 zabojnikov po 120 l, trgovine, gostišča, podjetniki pa še 10 po 900 l. Zabojnike za ob magistralki bi morala nabaviti tudi Republiška cestna uprava, saj je zdaj tu meja in izletniki iz južnih krajev, ki kupujejo v Sloveniji, odmetavajo embalažo ob cesti proti meji.

OSVETLITI PLOČNIK - Od banke in pošte do križišča za magistralko je potreben pločnik, nato pa še boljša razsvetljava. Več luči zahtevajo tudi na Žagi, ki bo razsvetljena kot Betlehem.

PO PLANINSKI POTI - Kostelska planinska pot ima vedno več obiskovalcev. Za 7. maja je napovedan po njej pohod slovenskih poštarijev, 20. maja pa bo spet množični pohod slovenskih planincev, ki bodo tako spoznavali ta del Slovenije.

USTANOVILI SO TURISTIČNO DRUŠTVO

LOŠKI POTOK - Že kar dolgo je bila v Loškem potoku želja, da se ustanovi turistično društvo. Z nastankom občine se je zgodilo in društvo bo pokrivalo celotno občino. Ustanovitev so enoglasno podprli tudi občinski organi, saj ima občina v svojem programu zapisano, da bo razvijala turizem kot posebno vejo gospodarstva. Glavno pobudo za ustanovitev pa so dali gostinci in nekateri, ki se delno že ukvarjajo s turistično dejavnostjo. Ugotovljeno je, da ima občina vse možnosti za razvoj kmečkega turizma, zimskega in letnega, predvsem pa dovolj kulturnih in naravnih znamenitosti, ki pa so širši javnosti neznan. Izvoljeni odbor, ki mu predseduje Anton Potisek, bo imel dovolj dela z zagonom in potrebnimi financami. Gostinci sami bodo v kratkem izdali manjši prospekt, pri društvu pa je izvoljena komisija, ki bo takoj začela pripravljati večji prospekt za celotno občino.

A. K.

V RIBNICI ZALEZUJOČ GODOTA

RIBNICA - Jutri, 7. aprila, bo ob 20. uri v kulturnem domu predstava tragikomedijske Zalezujoč Godota, delo Draga Jančarja, ki je doživelo lep sprejem pri gledalcih in kritikih. Predstava bo priredila agencija Ti-tak z novostanovljenim gledališčem Tateater.

MIRTOVŠKI ŠRATELJ

- Kdo je prvi mož v občini Osilnica, se ne ve le po postavljanju novinarjev na led, ampak tudi po tem, da so na njegovem sadnem vrhu kot prvem praktično prikazali, kako se obrezuje sadno drevje.

Drobne iz Kočevja

GOZD KOČEVSKIH ZALIVBLJENCEV OŽIVETI - Zastavni načrt za Mestni log predvideva nadaljevanje naselja proti Dolgi vasi (daljnovoča), kjer je tudi gozdček, ki so ga domačini včasih imenovali gozd kočevskih zaljubljenec. Takrat so mrež še ni bilo nevarnih klopot, kateri predlagajo, naj bi gozd, ki nastal na bivših pašnikih, uredili parkovni gozd.

SPET PISMA SREČE - "Tudi šala. Dobil boš srečo po pošti. Pošiljaj denarja..." Tako pisma spromajajo te dni tudi v Kočevje. Ko pisma ne bo razmnožil in postal prej, ga čaka nesreča. To pomeni, da verjetno, da boš dobil v kratkem mero davka, kar pa se bo zgodilo, pismo odpošlješ ali pa ne. Tisto pošiljaj denarja" pa gotovo ne bo za davke.

KUPI SE - Na kočevskem v klanu (Visage) so tudi reklame. V glavnem so zelo razumljive. V zadnjem obdobju pa predvajajo eno v slogu "Išče se Urša Plut" - "Kupi se za..."

ZARADI BOLEZNI NI BILA SEJE - Gledališča običajno navedujejo, "zaradi bolezni v naravnih predstava odpadke". V Kočevju je minuli četrtek zaradi bolezni v panja odpadla občinska seja, ki bo dni, če spet ne bo kdo od odgovornih zbolel.

Ribniški zobotrebci

RIBJA POJEDINA - Tudi neteri Ribničanje so bili na ribji pojedini "Pri Kuklju" v Velikih Laščah. Kamor jih je vabil plakat od 17. marca. Več Laščanov si je namreč služilo kruh in si zaslužilo penzijo ribniški občini (in obratno), zato radi vračajo na obisk v domače kraje.

TOVORNJAKI NA MAJNKI VI - Stanovalci v Majnikovi ulici v Ribnici, ob kateri sta tudi zdravstveni dom z lekarno in vrtec, pravijo, da je ta ulica uradno zaprta za tovorni promet, vendar po njej drvi tovornjaki tudi do 130 km na uro. Političani s pritožbami ali tovrstnimi hitrostjo.

KERBLERJEVE FOTOGRAFIJE - V Miklovi hiši v Ribnici razstava fotografij Stojana Kerblerja, umetniškega fotografa Haloških ljudi ter njihove revščine.

OBČAN SPRAŠUJE MEDVED ODGOVARJAJE

- Kam pa hiti Urban s svojimi prijaci in odojo?
- Na sejo občinskega sveta, ki se traja že čez polnoč.

ČISTILNO KOLPSKO DOLINO

FARA - Turistično-športno društvo Kostel je minulo soboto izvedlo uspešno akcijo čiščenja okolja na svojem območju. Udeležilo se je okoli 60 krajanov, med njimi je bilo več ribičev, ki so že prej imeli s tojnjo tako delovno akcijo. Očiščena akcija je trajala dobrih 8 ur. Zbranimi smetmi in raznimi odpadki so napolnili šest kamionov. Čistilno podjetja in jih odpeljali na območje odlagališče odpadkov. Take akcije bodo organizirali še vse do junija, pravi do začetka turistične sezone.

Sevniški paberči

LUKNJE NISO ZA PROMOCIJO - Minister za promet in zveze Igor Umek je na nedeljskem obnem zboru sevniških krščanskih demokratov poudaril, da z luknjami na cestah ni mogoče delati nobene promocije. Tako je posredno dovolj nedovoljno odgovoril kritikom, ki so mu nanajše strank pri sestavljanju letnega proračuna ocenili bolj kot promocijo za osebnost in strankarsko promocijo.

SAMOUPRVLJANJE - V sevniški občini so imeli še lani dve območni pravobranilca samoupravljanja. Kaj počne tak pravobranilec, časa, ko ni samoupravljanja, je tega ni.

SPET DELA - Breda Mijovič, predsednica sevniške občinske skupščine, je šla po ukinitvi nekdanje občine Sevnica za 3 mesece na t. i. funkcijo narski dopust. Mnogi bi ji privoščili tudi 6 mesecev oddiha, ker je bila predsednica kar garaška, nekateri pa ji ne bi dali dneva dopusta, ker pa ji ne bi dali dneva dopusta, simpatije "njihov tip". Simpatije gor, simpatije dol, zadnja sevniška predsednica danes že dela v tovarni. Začela je s prvoaprilsko šalo.

DELITEV - Potem ko je sevniška občina predlog odloka o zaključni računu proračuna občine Sevnica pokazala Skočjanu, ga je Sevnica je samo prvi zaplet, ko se Sevnica Skočjan pogajata o delitvi premoženja po odecipitvi Bučke od nekdanje občine Sevnica. Lahko se bo zgodilo, da bodo zaradi Bučke še bunke.

V enem dnevu zmogli dve seji

Tajnik občine postal Vincenc Bah - Sprejeli začasni poslovnik Občinskega sveta - V šestih urah končali obe seji, nekaj točk pa preložili na prihodnjic

KRŠKO - Krški svetniki so v četrtek, 30. marca, nadaljevali prekinjeno 2. sejo, jo končali, po njej pa nadaljevali še 3. in tudi to zaključili. Tako so sprejeli začasni poslovnik občinskega sveta, za tajnika občine Krško imenovali Vincenca Baha, med drugim pa brez pripomb sprejeli tudi predlog sklepa o delnem povračilu stroškov volilne kampanje.

Že na začetku so se svetniki odločili, da gradivo, ki je bilo poslano kot osnutek začasnega poslovnika za 3. sejo, obravnavajo kot gradivo zanj.

Radi bi imeli podžupana

Občni zbor krške podružnice SLS - Predsednik bo še naprej Branko Vodopivec - Vodili bi dva odbora

KRŠKO - Krška podružnica slovenske ljudske stranke kljub vsemu z optimizmom zre v prihodnost, čeprav jih skrbi nemoč občinskega sveta, v katerem so le štirje svetniki slovenske ljudske stranke in nimajo prav toliko besede, kot bi je imeli radi.

Na občnem zboru je delo podružnice podrobneje predstavil predsednik Branko Vodopivec, ki je med drugim nezadovoljen tudi z neenotnostjo v stranki, saj naj bi nekateri posamezniki in skupine z različnimi interesi predvsem lani stranki povzročili precejšnjo škodo. Del odgovornosti je prevzel tudi nase in na stari upravni odbor, ki mu je načeloval. SLS je namreč podpirala združevanje kmetov v zadrage, vendar ni imela in ne more imeti neposrednega vpliva na razprtje in neurejene odnose med združniki, čeprav vse skupaj precej škodi tudi stranki, predvsem pa kmetu. Najbrž je tudi to eden izmed vzrokov, da je krška podružnica SLS na lokalnih volitvah dobila dovolj glasov za vsega 4 svetnike namesto načrtovanih 7.

Tudi v prihodnjem mandatnem obdobju bo krško podružnico SLS vodil Branko Vodopivec, že v kratkem pa vodstvo stranke oziroma njene občinske svetnike čaka precej dela. Želijo si namreč, da bi v svoje roke dobili predsedniški mesti zanje izredno pomembnih odborov za kmetijstvo in razvoj podeželja ter za komunalno infrastrukturo. Čeprav krška občina še nima statuta, pa svetniki iz vrst članov SLS menijo, da se stvar že obrača na

boljše, saj so na zadnji seji sprejeli vsaj začasni poslovnik, pa tudi zahteve posameznih strank vladajoče občinske koalicije so vse bolj usklajene, v SLS pa upajo, da bo eno izmed podžupanskih mest pripadlo tudi njihovemu članu.

I. V.

ZA VIDEM NI BILO POSLUHA - Gost občnega zbora krške SLS je bil tudi poslanec Alojzij Metelko. Omenil je, da državni zbor, ki je pred kratkim odobril kar precej denarja za rešitev manjbarskega Tama, takrat, ko je šlo za krški Videm, ni imel toliko posluha. Metelko (levo) je omenil tudi izgnance, o katerih se prav ta čas odloča v državnem zboru. Poslanci SLS se zavzemajo, da bi jim čas izgnanstva šteli v delovno dobo in tako vsaj malo popravili krivice, ki so jim bile storjene. (Foto: I. Vidmar)

Cvetlični dnevi na Čatežu

Največji pridelovalec cvetja in lončnic v Sloveniji

ČATEŽ OB SAVI - Če bi posamezne vrste rož, ki zrastejo na 5,5 hektarjih pokritih površin Agrariacvetja na Čatežu prevedli v nagelj, to podjetje na prvo mesto med pridelovalci cvetja in med največje trgovce, saj se ukvarjajo še z veleprodajo in maloprodajo.

Začetki podjetja segajo v leto 1962, pred petimi leti pa so postali samostojno podjetje. Danes predstavljajo od skupaj 11 milijonov nemških mark bruto proizvoda okoli 30 odstotkov proizvodnja cvetja, ostalo pa predstavlja trgovina, ki tudi ohranja gospodarsko moč podjetja. V lanskem letu so sicer zabeležili 4-odstotno rast, vendar, kot pravi direktor Jože Avšič, s končnimi rezultati niso najbolj zadovoljni, saj so dosegli minimalen dobiček, kar je posledica hitre rasti stroškov, vezani pa so tudi na svetovne cene cvetja, ki so lani padle. Vse doma vzgojeno cvetje prodaja

jo v Sloveniji. Ker Slovenija uvozi več kot tri četrtine cvetja, konkurence domačih proizvajalcev ni, je pa močna konkurenca številnih domačih uvoznikov.

V rastlinjakih, ki na Čatežu pokrivajo 5,5 hektarjev, vzgajajo rezano cvetje in lončnice, manjšo vrtnarijo imajo tudi na Ptujju in 15 cvetličarn: v Brezicah, Krškem, Mokronogu, v Trebnjem, Ljubljani, Kočevju, Dravogradu, Mariboru, na Ptujju in Čatežu, kjer so lani zgradili Vrtnarski center in tako odprli možnost večje ponudbe številnim turistom, ki obiščejo Terme. Podjetje zaposluje 180 delavcev, od tega je polovica v proizvodnji, v režiji 15, ostalo pa v cvetličarnah in veletrgovini.

T. GAZVODA

CVETLIČNI DNEVI NA ČATEŽU - Poleg cvetličnega bala, prikaza aranžiranja in rastave cvetličnih aranžmajev so bila vrata Agrariacvetja od petka do nedelje odprta za vse, ki so si želeli ogledati proizvodnjo cvetja v tem podjetju. Z obiskom so zelo zadovoljni, saj jih je v treh dneh obiskalo več tisoč obiskovalcev. (Foto: T. Gazvoda)

Veliki finale Karaok v Krškem Bogat program

KRŠKO - Glasbena agencija Lukec iz Krškega je od novembra lani do januarja letos izvedla tri predtekmovanja za Karaoke show 94/95, na katerem je bilo izbranih 18 finalistov, po 9 v vsaki kategoriji. V soboto, 8. aprila, bo v Kulturnem domu Krško veliki finale z bogatim programom, ki bo potekal v dveh skupinah. Ob 17. uri bodo nastopili finalisti do 15 let starosti. Glasbena gosta bosta znana Spidi in Gogi, člana skupine Čudežna polja, nastopili pa bodo tudi otroški ansambel Mickey Mouse iz Krmelja, najboljši pionirski plesni pari iz Posavskega plesnega kluba ter državni prvakinji v stepu Vesna Vučajnik in Josipa Fink.

Druga skupina finalistov v kategoriji nad 15 let se bo začela ob 20. uri, prav tako z bogatim programom in gostom večera, zlatim glasom Slovenije 94 - Alfijem Nipičem. Predstavili se bodo eden izmed najboljših slovenskih parov v sportnih plesih Sebastjan Vodlan in Urška Klakočar, državni prvakinji v stepu ter otroški ansambel Mickey Mouse. Finalisti se bodo potegovali za bogate nagrade, med njimi tudi za barvni televizijski sprejemnik. Za vse, ki ste zamudili predtekmovanja teh karaok pa vesela novica: koprške Karaoke z Dejo Mušič pridejo v Krško 27. maja. T. G.

VELIKONOČNI KONCERT

KRŠKO - Kulturni dom Krško priredi v petek, 14. aprila, ob 19. uri velikonočni koncert, z izbranim programom pa bodo nastopili Trio Volodja Balžalorsky, Cveto Kobal, Igor Saje, Tatjana Bučar ter Duo Miro Božič in Tanja Žužek.

Z zbornico do boljšega gospodarjenja

Nekateri stečajni se vlečejo že od leta 1992

BREŽICE - Velika brezposelnost, stečaj, številna podjetja na robu preživetja - to je le nekaj značilnosti posavskega gospodarstva, ki kažejo, da je le-to v velikih težavah. Zato je naloga Območne gospodarske zbornice Posavja, da pomaga iskati in podpira pozitivne procese v regiji, pospešuje prodajo blaga in uslug, spodbuja razvoj, izobraževanje in povezovanje. To je tudi nekaj temeljnih programskih usmeritev, ki si jih je zadala OGZ Posavja za letošnji predstavitveni program na 25. seji odbora 22. marca.

Obravnavali so tudi poročilo o delu v preteklem letu in govorili o predlaganem statutu GZS. V Posavju je registriranih 1.056 gospodarskih pravnih oseb, od tega 68 v družbeni lastni, ki so po zakonu dolžne sprejeti program lastninjenja. To pa otežujejo številni denacionalizacijski postopki in postopki revizij. Večina podjetij, ki so dolžna sprejeti program lastninjenja, ga bodo vložila do konca leta.

V stečaju je kar 15 podjetij, nekateri stečajni so se začeli še v letu 1992, veliko jih posluje na robu rentabilnosti, tako da je tudi število 15 vprašljivo. V lasti sklada za razvoj je še 5 podjetij, ki delujejo in niso v stečaju, vendar se ukvarjajo s preživetjem. Pristop k lastninjenju teh podjetij je s pravkar sprejetim zakonom rešen, ostajajo pa težave z vodilnimi kadri, z neukvalifikiranimi kadri. Gospodarstveniki so opozorili, da bi morali zmanjšati dajatve za proračun in omogočiti podjetjem, da sama razpolagajo s kapitalom, ki ga ustvarjajo, država pa bi morala pustiti, da trg odigrava pomembnejšo vlogo. T. G.

• Če bi bile volitve, bi Prešeren volil liberalne demokrate. (Partljič)

• Kjer sežigajo knjige, bodo na koncu sežigali tudi ljudi. (Heine)

PROMOCIJA PROSPEKTA O POSAVJU NA SEVNIŠKEM GRADU - Nov prospekt o Posavju je sicer izšel že v začetku januarja, tokrat pa so na sevniškem gradu tako prospekt kot tudi lepote, značilnosti in posebnosti Posavja predstavili širši javnosti. Slaba polovica od skupaj 50.000 natisnjenih izvodov prospekta v petih jezikih je že razdeljena, ko bo naklada pošla, pa bo prospekt z nekaj spremembami ponatisnjen, kar bo verjetno konec leta. K temu prospektu pripravljajo še komercialni del, v katerem bo zajeta širša turistična ponudba, predvidoma pa bo izšel še pred poletno turistično sezono. Kot je na predstavitvi dejala Tina Savnik iz Term Čatež, ki je tudi predsednica komisije za oblikovanje prospekta, je prospekt le okvir in uvodno dejanje, saj Posavce čaka še veliko dela in prizadevanj, da bodo znali turistične možnosti tudi izkoristiti. (Foto: T. Gazvoda)

Proti onesnaževalcem voda nemočni

Čistilna akcija bo v soboto, 22. aprila - Še naprej ohranjanje relativno visoke količine rib v vodah - Ribiške družine s strahom pričakujejo novo zakonodajo

KOSTANJEVICA NA KRKI - Ribiška družina Kostanjevica, ki šteje okoli 250 članov, skuša s svojim delom vzdrževati ravnotežje v naravi in obdržati sorazmerno veliko količino rib v vodah. Tako bodo tudi letos v Krko vložili 300 mladice krapa, v potoka Obrh in Studeno 800 potočnih postrvi in v ribnik v Karličah 1000 kilogramov lovni krapov. Učinkoviti so tudi pri organiziranju očiščevalnih akcij obrežja in potokov, tako bo ta akcija v soboto, 22. aprila.

Za člane ribiške družine Kostanjevica je razgibano leto, tudi laniški ulov je bil bogat, saj so nalovili 4.172 rib. Na člana to pomeni skoraj 13 rib s skupno težo slabih 10 kilogramov.

Prodali so skoraj 700 dnevni ribolovni, izpeljali dvoje družinskih tekmovalnih članov, regijsko in meddružinsko tekmovalje za Pokal Kostanjevica. Po pričevanju nekaterih sodnikov in tekmovalcev je tekmovalna steza še vedno primerna za izvedbo svetovnega prvenstva, zato člani RD Kostanjevica ne izključujejo možnosti, da se kaj takega v bližnji prihodnosti ne bi zgodilo. Ribiči so se odločili, da za ribolov ponovno odprejo Prekopski potok.

Na rednem letnem občnem zboru,

ki je bil v nedeljo, 2. aprila, so podelili priznanja za organizacijo 2. državnega prvenstva; prejeli so jih: Jože Kuhar, Jože Pincolič, Dragan Vonič, Srečko Beševič, Davorin Grlovič, Martin Stopar, Anton Gramc Robi Hočvar in dr. Ivo Podrgajs.

Ribiči se bodo morali soočiti tudi z delitvijo voda ali tako imenovanih koncesij, od statusa Ribiške zveze pa je odvisna tudi bodočnost ribiških družin. Letne konference se je udeležil Marko Koračin, sekretar Ribiške zveze Slovenije, ki je spregovoril o težavah z zakonodajo. Tako je v pripravi zakon o sladkovodnem ribištvu. Zakon o varstvu okolja omenja tudi koncesije, vendar so bile dane obljube, da bodo te minimalne. Z ministrstva za okolje in prostor je na-

mreč prišla ideja, da bi ribiške družine dobile dovoljenje za upravljanje z vodnim življenjem, saj ga vzdržujejo, ne pa izkoriščajo. Tako bodo verjetno ribiške družine dobile dovoljenje v sedanjih mejah.

Tudi Zakon o družtvih, ki je v drugem branju, je za ribiške družine dokaj ugoden. Zakon o vodah nikakor ne zagleda dneva, po besedah Marka Koračina pa Zveza že eno leto z Ministrstva za okolje in prostor ni dobila nobenih informacij, čeprav se nekaj dogaja tudi na tem področju. Zaradi nedorečenosti le-tega je od-

• Ribiška družina Kostanjevica bo v nedeljo, 9. aprila, odprla ribolov v ribniku v Karličah (pri Slivju med Podbočjem in Kostanjevico), kamor so vložili 1.000 kilogramov krapov. Lov bo možen vsako nedeljo od 6. do 12. ure za ribiče in neribiče, karte pa je mogoče kupiti na samem kraju.

rinjen tudi zakon o sladkovodnem ribištvu. T. GAZVODA

Novo v Brezicah

KJE JE ŽUPAN? - Vedno zgovorni brežiški občinski svetnik Jernej Zorko je oni dan hotel poiskati svojega župana, pa ga nikjer v Brezicah ni zasledil, saj tabla z županovim imenom ne visi na nobeni brežiški hiši. Župan, s katerim sta se srečala na seji občinskega sveta, mu je zagotovil, da je županu primerno tablo že naročil, tako da bodo kmalu vsi občani vedeli, kje uraduje prvi mož Brezice.

KJE JE GRB? - Stara brežiška občina je morala pobrati šila in kopita pa tudi grb je, kot kaže, vzela s seboj. Ker nihče ne ve povedati, če bodo stari grb Brezice še kdaj rabile, se je spet javil Jernej Zorko, ki ga hoče nazaj, saj ga je pred leti naredil zastoj. Kaj bo Zorko s stari grbom, ni povedal.

NNP - Pred nedavnim so Brezličani obudili že zdavnaj pozabljeno družbeno samozavestno akcijo "nič nas ne sme presenetiti". Ne politične stranke, ne bombni napad in atomska nevarnost, ki ju je kar na lepem zaigrala sirena, Brezličanov ni presenetila. Prav nobene panike ni bilo med brežiškimi ljudstvom, ki se očitno ne spozna na alarmne znake ali pa se že vsega hudega vajeno na vojne in podobne katastrofe požvižga.

KOMU NAJ ŠE VERJAMEJO? - Brezličani so se v preteklosti že odvalili, da bi jih kdo od vodilnih vprašal za mnenje, navadili pa so se na razočaranja in zgrešene investicije. Tako ni nič čudnega, da se je zbora članov o gradnji nove ekonomske sole v Brezicah udeležilo le okoli 60 krajanov, ki so izrazili dvom v gradnjo večnamenske dvorane, ki bi bila sicer velika pridobitev. Tudi tistih nekaj več kot 5.000 tolarjev bi bili krajani treh KS verjetno pripravljeno dati v enem obroku in ne v petih letih, bojijo pa se, da bo ta pridobitev sčasoma postala nefunkcionalna kot stadion in še nekaj objektov v občini.

SVET SE JE ODLOČIL ZA PROSLAVO

BREŽICE - Tukajšnji občinski svet je na svoji zadnji seji sprejel predlog Združenja borcev in udeležencev NOB, da bi primerno obeležili 50. obletnico osvoboditve Brezice, državni praznik dan upora proti okupatorju in 51. obletnico ustanovitve Kozjanskega odreda. Občinski svet je sklenil, naj bi na proslavi poudarili predvsem 50. obletnico zmage nad fašizmom, da bi zmanjšali stroške, pa naj bi na proslavi nastopile domače kulturniške skupine, ki bi se občini s tem nekako oddolžile za denarno pomoč, ki jo dobivajo. Datum proslave in scenarij bo določil poseben odbor, ki ga vodi župan Jože Avšič.

V času od 24. do 30. marca so v brežiški porodnišnici rodile: Nada Bogovič iz Loč - Loriano, Barbara Jajna Škvorc iz Krškega - Miha, Adriana Škvorc iz Krškega - Ziga, Janja Kerin iz Krškega - Matjaža, Martina Soba iz Krškega - Sanjo, Martina Omerzu iz Dol. Leskovec vasi - Patricijo. Čestitamo!

Vse manj belokranjskih neznank

Da bi ljudje bolje spoznali Belo krajino, so v Belokranjskem muzeju začeli izdajati zbirko Belokranjska dediščina - Po pisanicah in svetilih jeseni že tretja knjižica

ČRNOMELJ - V Belokranjskem muzeju v Metliki se je v zadnjih letih močno povečal obisk, saj ga na leto obišče že okrog 20 tisoč ljudi, kar je v Sloveniji zavidljiva številka. Vendar obiskovalci v svoji vedoželjnosti želijo tudi knjižice, prospekte, razglednice o različnih temah, zato se je v muzeju spontano porodila ideja o izdajanju zbirke, ki so jo poimenovali Belokranjska dediščina.

Ko so v Belokranjskem muzeju razmišljali, kako bi na popularen način predstavili bogato in raznovrstno, a hkrati širšemu krogu ljudi slabo poznano belokranjsko dediščino, so se odločili za zbirko Belokranjska

dediščina. Publicistično dejavnost, ki jo je prej opravljal Belokranjsko muzejsko društvo, so pred dvema letoma pričeli s knjižico Andreje Brancelj Bednaršek Belokranjske pisarice ter nadaljevali s Svetili v Beli krajini prof. JOžeta Dularja. Slednja je izšla ob njegovem nedavnem 80. rojstnem dnevu. Gre za ponatis Dularjeve razprave, objavljene v zborniku Traditiones leta 1977, a z bogatim slikovnim gradivom. Sicer pa imajo v muzeju namen vsako leto izdati eno knjižico te zbirke. Kot je na nedavni predstavitvi Belokranjske dediščine v Črnomlju dejal ravnatelj Belokranjskega muzeja prof. Zvonko Rus, je v pripravi že tretja knjižica, ki naj bi luč sveta zagledala letos jeseni.

dediščina. Publicistično dejavnost, ki jo je prej opravljal Belokranjsko muzejsko društvo, so pred dvema letoma pričeli s knjižico Andreje Brancelj Bednaršek Belokranjske pisarice ter nadaljevali s Svetili v Beli krajini prof. JOžeta Dularja. Slednja je izšla ob njegovem nedavnem 80. rojstnem dnevu. Gre za ponatis Dularjeve razprave, objavljene v zborniku Traditiones leta 1977, a z bogatim slikovnim gradivom. Sicer pa imajo v muzeju namen vsako leto izdati eno knjižico te zbirke. Kot je na nedavni predstavitvi Belokranjske dediščine v Črnomlju dejal ravnatelj Belokranjskega muzeja prof. Zvonko Rus, je v pripravi že tretja knjižica, ki naj bi luč sveta zagledala letos jeseni.

PISANICAM NA POT - Andreja Brancelj Bednaršek je po predstavitvi zbirke Belokranjska dediščina podpisoval svojo knjižico Belokranjske pisarice. (Foto: M.B.-J.)

Ni naključje, da so se v Belokranjskem muzeju odločili najprej za izdajo knjižice o pisanicah, saj imajo poleg Slovenskega etnografskega muzeja najlepšo in najbogatejšo zbirko pisanic v Sloveniji. Poleg tega se je v zadnjih letih zanimanje za pisarice močno povečalo in prav je, da znajo Belokranjci svojo dediščino tudi tržno izkoristiti. Dobro pa se zavedajo, da je

Ob pripravi za tisk Svetil v Beli krajini so v Belokranjskem muzeju prišli na idejo o tiskanju še ene serije in sicer razglednic z muzejskimi predmeti. Začeli so s svetili, še pred veliko nočjo pa bodo izšle tudi razglednice z belokranjskimi pisanicami.

v Beli krajini še vrsta sakralnih kulturnih spomenikov in gradov, ki bi jim veljalo nameniti več pozornosti. Ljudje se obračajo na muzej tudi, ker želijo vedeti več o belokranjskih narečjih, noši, običajih, navadah, o obredjih, plesih. A v muzeju jim lahko naštejejo le nekaj literature, kjer bi utegnili kaj najti, ne morejo pa jim dati v roke knjige, kjer bi našli zapisano vse, kar jih zanima. Ravno temu naj bi služila knjižnica Belokranjska dediščina. K nadaljnjemu sodelovanju pa bodo pritegnili domače ljudi.

M. BEZEK-JAKŠE

DULARJA V ZAGREBU

ZAGREB - V sredo, 29. marca, sta prof. Jože Dular in njegov sin Andrej, mag. etnologije, pred polno dvorano Slovenskega doma v Zagrebu predavala o mlinih na Kolpi in etnoloških posebnostih Bele krajine. Zagrebški Slovenci so ob tej priložnosti prof. Dularju čestitali za njegovo 80-letnico in mu izročili darilo, ženski pevski zbor KUD-a Slovenski dom pa je zapel tudi Dularjevo pesem Zdravica, ki jo je v počastitev pisateljevega življenjskega jubileja uglasbil skladatelj in dirigent prof. Petar Kutnjak. Nasploh je bil to zelo lep in prisrčen slovenski večer v Zagrebu.

VOJKO POGAČAR V BREŽICAH

BREŽICE - V galeriji Posavskega muzeja Brežice bo danes, 6. aprila, ob 19. uri otvoritev razstave z naslovom "Poetika ego transformacij" akademskega slikarja Vojka Pogačarja, razstava pa bo odprta do 2. maja. Program ob otvoritvi bo izvedel varovane Gallusovega sklada kitarist Dejan Krušec. Ob razstavi bodo potekala predavanja z naslovom "Barvna ciklomatika", kjer bodo predstavljena likovnoteoretska izhodišča o barvi, predaval pa bo Vojko Pogačar. V ponedeljek, 10. aprila, bo predavanje ob 8.50, v petek, 14. aprila, ob 8. uri in ponedeljek, 24. aprila, ob 10.45. Vsa predavanja pa bodo v avditoriju Posavskega muzeja Brežice.

ZA 23. SREČANJE MLADIH USTVARJALCEV

LJUBLJANA - Zveza kulturnih organizacij Slovenije razpisuje 23. srečanje mladih pesnikov in pisateljev, na katero vabi ustvarjalce, ki svojega dela še niso izdali (razen v samozaložbi) v knjižni obliki in še niso bili uvrščeni med najboljše na dosedanjih republiških srečanjih. Prispevki (proza, poezija ali dramska dela) morajo biti napisani s pisalnim strojem ali računalnikom ter poslani v treh izvodih, označeni pa morajo biti s šiframi. Poslati jih je treba do 5. maja na naslov: Zveza kulturnih organizacij Slovenije (za 23. srečanje), Ljubljana, Štefanova 5. Območnih srečanj bo šest.

V Kočevju največ knjig na prebivalca

Po izposoji so prvi

KOČEVJE - "V četrto skupno knjižnico, v katero je uvrščenih 24 slovenskih knjižnic v krajih s približno enakim številom prebivalstva, je izposoja knjig na prebivalca kočevske knjižnice s skoraj 7 knjigami na prebivalca, glede obiska pa na drugem mestu," je povedala ravnateljica kočevske knjižnice Ema Štrumbelj. Dodala, da so to podatki za leto 1993. Lani so kupili 2.386 knjig in brošur ter 250 kosov raznega avdio-vidio materiala. Z ozirom na potrebe kočevci bi morali kupiti okoli 3.400 knjig itd., a ni prostora, kamor bi jih shranili. Zato so bili prisiljeni skrajšati izposojanja uspešnic na teden dni. Nekaterih obljubah pa naj bi knjižnica že letos dobila nove prostore v mestnem jedru. Potujoče knjižnice so imeli v Domu starejših članov v Kočevju, v Fari, Osilnica Podpreški.

Lani so imeli za otroke 23 ur predavanja. Obiskali so jih učenci 19 razredov osnovnih šol, katerim predstavili delo knjižnice in jim pravili ure pravljic. Osem državljanov majhnimi otroci se je udeležilo predavanja z nerodno Avguštino in še to temo posneli več fotografij in med fotografij so bile izbrane predstavitev za vso Slovenijo v

Ema Štrumbelj, ravnateljica kočevske knjižnice: "Kočevje je v časopisnih drugih vesteh neupravičeno obravnavano predvsem kot leglo nekulturno

karjevem domu, kjer je bilo prizanih skupno le 50 fotografij. Ravnateljica Štrumbeljeva ugotavlja še, da imajo zaposlenih le 5 knjižničarjev, po normativih za tako knjižnico pa naj bi jih imeli 17. Premalo je prostora. Ministrstvo za kulturo jim je kupilo dva računalnika in strožnik, da se bodo lahko vključili v mrežo slovenskih in svetovnih knjižnic itd.

NOVOMEŠKE SLIKE KITAJSKE UMETNICE

NOVO MESTO - Jutri, v petek, 7. aprila, bodo ob osmih zvečer v galeriji Krka v Novem mestu odprli razstavo akademske slikarke Huiquin Wang, kitajske umetnice, ki od leta 1983 živi in dela v Ljubljani. Na razstavi, ki bo odprta do 6. maja, bo na ogled okoli 20 slik v mešani tehniki, ki so nastale letos, največ motivov pa je vezanih na Novo mesto in okolico. Slikarico in njena dela bo predstavil Jože Hudeček, v kulturnem programu pa bo nastopila jazz pevka Mia Znidarič.

ZBOR ZVEZE SLOVENSkih GODB V TREBNJEM

TREBNJE - V soboto, 25. marca je bil v Trebnjem Zbor Zveze slovenskih godb (ZSG), v katero je vključenih 57 godb. Med drugimi so obravnavali in sprejeli poročila o delu vseh organov od leta 1992 dalje. Pravila tekmovanj za vse težavnostne stopnje slovenskih godb, izvolili pa so tudi novega predsednika Odbora ZSG Ervina Hartmana iz Maribora. Še posebno pozornost so posvetili 47. kongresu Mednarodne glasbene zveze (CISM), ki bo od 18. do 21. oktobra letos v Mariboru in v okviru katerega bo tudi letošnje tekmovanje slovenskih godb koncertne, to je najvišje težavnostne stopnje ZSG.

T. URBAS

KOMEDIJA STROGO ZAUPNO

ŠENTJERNEJ - V soboto, 8. aprila, ob 20. uri bo v osnovni šoli gostovala dramska skupina "Vrh sv. trije kralji" s komedijo "Strogo zaupno". Komedijo je napisal Marc Samoletti.

KONCERT V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - V počastitev 630. obletnice ustanovitve Novega mesta bo v petek, 7. aprila v zdraviliški restavraciji koncert mešanega pevskega zbora Pomlad iz Novega mesta. Zbor vodi prof. Jožica Prus.

ŠE ENO KULTURNO ŽARIŠČE - V prodajnem salonu avtomobilov ITG - Avto hiša Brežice ta čas razstavlja svoja dela 15 slovenskih akademskih slikarjev. Z likovnimi razstavami nameravajo v Avto hiši tudi v prihodnje popestriti tamkajšnje dogajanje. Že v kratkem bodo odprli razstavo ženskih aktov, ki je nastala nedavno na Otočcu. Sledile bodo tudi druge tematske razstave del posameznih slikarjev. V ITG - Avto hiši v Brežicah razmišljajo o organiziranju delovnih srečanj slikarjev, ki bodo prenesli na platna podobe Bizelskega, Pišec in drugih krajev. (Foto: M. Vesel)

ŠENTJERNEJSKO RAZSTAVIŠČE GOSTI MLADEGA UMETNIKA - V prostorih podružnice Dolenjske banke v Šentjerneju so v petek, 31. marca, zvečer odprli razstavo slik in grafik mladega likovnega ustvarjalca Simona Kajine, študenta tretjega letnika Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Izbor del je pripravil umetnik sam, pri tem pa se je odločil za tiste stvaritve, ki kažejo raznolikost njegovega likovnega iskanja. Tako je razstavil od slik velikega formata do malih grafik in risb. O avtorju je nekaj besed povedala Branka Kragolnik, učenci osnovne šole pa so izvedli priložnostni kulturni program. Kot je povedal ravnatelj osnovne šole Pavel Turk, je to že tretja letošnja razstava v Šentjerneju, kar kaže na dobro sodelovanje med šolo in Dolenjsko banko, ki se s skupnimi močmi trudita, da se v Šentjerneju dogaja tudi kaj kulturno zanimivega. Darja Kovačič, ki pripravlja program razstav, pa obljublja, da bo na razstavišču v banki možno vedno kaj lepega pogledati. Na sliki: avtor razstave v pogovoru z šentjernejsko likovno ustvarjalko Mojco Lampe. (M. Markelj)

Dan ustvarjalnosti vojakov

Predstavitve pesniške zbirke Petra Srpčiča - Razstava likovnih del Zvonka Pušnika - Priznanja najboljšim

CERKLJE OB KRKI - Učni center Slovenske vojske Cerklje ob Krki je ob koncu usposabljanja 11. generacije v četrtek, 30. marca, pripravil dan ustvarjalnosti vojakov. Tako se je predstavil ansambel vojakov iz Vojašnice Novo mesto, kasneje pa tudi dva ansambla vojakov Učnega centra Cerklje ob Krki. To je bila tudi priložnost za podelitev priznanj najboljšim vojakom. Bronasto medaljo najboljšega vojaka je prejel Drago Bičanič iz Kamnika, zlati znak najboljšega vojaka Matjaž Dernovšek, srebrni znak Gregor Bregar, Peter Škoflek, Vladimir Tekavec in Urban Zdovec, bronasti znak pa 15 vojakov, med njimi tudi Brežičan Tomaž Pinterič. Priznanje zlato strelsko vrvico so prejeli štirje, medtem ko srebrno 15 vojakov. V čin desetnika so povišali 8 vojakov med služenjem vojaškega roka, med njimi tudi 20-letnega Simona Pirca iz Krškega, v čin

Simon Pirc iz Krškega

šnik iz Slovenske Bistrice, ki je svoja likovna dela razstavil v Galeriji Učnega centra. Razstava je odprta do 30. maja vsak delavnik med 13. in 16. uro, ogled razstave pa je možen tudi ob drugih urah.

T. G.

Vloga klovna je najtežja

Oče in sin - klovna Plut iz Prečne - 9. aprila premiera igre "Evstahij iz Šiške" - Gledališče in šport

ZALOG - Franca Pluta mnogi ljudje in prijatelji bolj poznajo kot amaterskega gledališčnika, manj pa kot obrtnika umetne kovaške obrti. Gledališču je zapisan skoraj četrt stoletja, svoje igralske sposobnosti je pokazal že v več kot dvajsetih igrah. V zadnjih letih je prevzel vlogo režiserja gledališke skupine Alojza Colje iz Prečne in prav 9. aprila bodo v domači kulturni dvorani pripravili premiero komedije Edvarda Fritza in Zarka Petana "Evstahij iz Šiške". Franc Plut bo igral glavno vlogo.

S sinom Alešem, ki je maturant novomeške gimnazije, sta se skupaj našla kot nepozabna klovna v igri "Hočete igrati z mano". V vlogi klovna sta še dvakrat zabavala otroke na prireditvah ob obisku dedka Mraza v športni dvorani in na veliki otroški maskaradi v isti dvorani. Tudi otroci so se jima do solz nasmejali. "Med vsemi vlogami je vloga klovna prav gotovo najjina najtežja. Veliko je situacijskega humorja in mimike. Klovni si želi, da v njegovih domislicah gledalci soledujejo, da opazijo vsako smešnost. Kadar mi to ne uspe, bi najraje pobežnil z odra," pripoveduje Franc Plut in zatrjuje, da vloga klovna zahteva tudi telesno kondicijo in gibčnost. Kljub 44 letom

KLOVNA PLUT - Oče Franc in sin Aleš sta dokaz, da jabolko ne pade daleč od drevesa.

Franco to zmoro, še več, rekreativni šport je njegov drugi konjiček. Ukvarja se s kolesarjenjem in tekom. Še letos bi rad pretekel razdaljo od Novega mesta do Kočevja. Kot amaterski igralec pa je razočaran nad tem, kako na amaterizem gledajo na osnovnih in srednjih šolah. "Učenci bi morali najprej spoznati preproste gledališčne, šele potem težka dramska dela v gledališčih v Ljubljani. Tako bi se kakšen mladenič ali mladenka odločila za naš oder in ne bi na našo delo in napore ljudje gledali prezirljivo", pravi Plut.

J. PAVLIN

SKAVTI IN GOZDOVNICI NA SLOVENSKEM - Razstavo pod tem naslovom je že v decembru 1990 pripravil Muzej narodne osvobodilne vojske in partizanov v Mariboru in jo v tem času obredla že kar nekaj mest po Sloveniji. V petek so jo dočakali in pozdravili tudi v Novem mestu, kjer je bil v tistih časih prednogi vojno zelo dejaven. Članov steg skavtov na čelu z Božom Oblakom. Mnogi dolenski taborniki, člani naslednice te organizacije so se zbrali v Dolenjskem muzeju, podmladek dolenskih tabornikov pa je razstavi v čast zapel nekaj "taborniških". O razstavi spregovorila avtorica Mira Grašič, o svoji rumeni skavtski rutici v eni od razstavskih vitrin pa je govoril tudi starosta dolenskih tabornikov Tone Gošnik (na sliki). Razstava bo na ogled do 24. aprila. (Foto: J. Pavlin)

PRED PETIMI LETI ZASADILI LIPO - Oktet Lipa iz Trebnjega, ki ga vodi vsega začetka vodi Tone Sirmole, ima v petih letih delovanja za seboj nastopov na domačih prireditvah, po Sloveniji in v tujini. Njihov pevska petkovemu koncertu v polni dvorani Kulturnega doma. Večer sta popestrila violinistka Petra Gačnik in harmonikar Brane Rožman, program je povezoval pevecem srebrna Galusova odličja (na sliki). (Foto: J. Pavlin)

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

ZAKAJ TEKSTIL V AVTU - V torek, 28. aprila, ob 12. uri so v Breštani policisti ustavili 41-letnega Mira B. iz Pitomca. Pri pregledu vozila so na zadnjem sedežu odkrili potovalko z večjo količino tekstilnega blaga. Policisti so obvestili tržne inšpektorje, ki so prevzeli postopek.

30 ČEKOV BREZ KRITJA - 34-letni Mihael V. iz Krškega je v začetku leta 1993 na banki odprl tekoči račun. Do februarja letos je posloval v okviru limita, 10. februarja pa je dal v promet 30 čekov po 10.000 tolarjev, čeprav ni imel kritja.

Z LOVSKIM STRELIVOM ČEZ MEJO - Policisti so 27. marca na mednarodnem mejnem prehodu Vinica hrvaškemu državljanu F. S. zasegli več kosov lovskega streliva, ker ga ob vstopu v državo ni prijavil, zato se bo srečal s sodnikom za prekrške.

IZ HIŠE UKRADEL DENAR - V času od 25. do 29. marca je neznan storilec v Gornjem Podšumberku prišel v stanovanjsko hišo in iz omare ukradel 40.000 tolarjev.

POŠKODOVAL AVTO NA PARKIRNEM PROSTORU - V četrtek, 30. marca, je neznanec na parkirnem prostoru v Ulici Mirana Jarca v Črnomlju z ostrim predmetom poškodoval osebni avto A. M. iz Petrove vasi in oškodoval lastnika za 50.000 tolarjev.

OB VARILNIH STROJ - V času od 24. do 27. marca je neznanec iz mehanične delavnice pletilnice trikotajskih tkanin Metlika ukradel varilni stroj in podjetje oškodoval za 15.000 tolarjev.

UKRADEL VEČ KAVBOJK IN DENAR - Med 31. marcem in 1. aprilom je neznanec v trgovino Bazar v Črnomlju in iz blagajne ukradel 5.000 tolarjev, iz polic pa več kavbojk. Lastnik L. M. je oškodoval za 30.000 tolarjev.

SŠTEKLENICO PO GLAVI - A. K. iz Cerovega Loga je utemeljeno osumljen kaznivga dejanja lahke telesne poškodbe, ker je 2. aprila potem, ko se je sprijel z A. Š. iz Dolenjega Vrhopolja, le-tega s steklenico udaril po glavi.

UKRADEL PIŠTOLO - Med 31. marcem in 2. aprilom je neznanec v Brezovici prišel v stanovanje in v sobi s police ukradel pištolo. Lastnik L. K. je oškodoval za 40.000 tolarjev.

VLOMIL V PRODAJALNO - KZ Krško, poslovalnica 3 v Velikem Trnu, je med prejšnjim vikendom obiskal neznanec, na vzvod odprl enokrilna vhodna vrata, ki vodijo v manjši bife in iz trgovine odnesel večjo količino cigaret, nekaj kave, klobas in denarja.

DO SMRTI POVOZIL PEŠČA

KOČEVSKA POLJANA - V ponedeljek, 3. aprila, ob 20.40 je 29-letni B. N. iz Semiča vozil avto iz Kočevskih Poljan proti Črnomlju. Pri Kočevskih Poljanah je zaradi vožnje približno desnega roba vozišča kljub močnemu zaviranju trčil v 55-letnega pešca L. M. iz Starih Zag, ki je potiskal kolo. Pešca je odbilo izven vozišča, zaradi hudih poškodb pa je na kraju nezgode umrl.

KRONIKA NESREČ

TRČILA AVTO IN KOLO Z MOTORJEM - V torek, 28. marca, ob 18.20 je 20-letni M. P. iz Zabukovja vozil osebni avto iz Sokolske ulice proti Sponeniški ulici na Mirni. Ko je po sredini ceste pripeljal do stanovanjske hiše Pod gozdom št. 1, je iz nasproti prav tako po jemu, 18-letni M. K. z Mirne, in trčil v avto. Hudo poškodovani M. K. se zdravi v novomeški bolnišnici.

OTROK STEKEL PRED AVTO - V petek, 31. marca, ob 12.35 je na Cesregionalni cesti iz Brezice. Blizu bencinskega servisa mu je z desne strani s 8-letna A. K. iz Krškega. Voznik je močno zavrl, vendar je kljub temu otrok zadel in ga hudo poškodoval.

PREHITRA VOŽNJA Z MOTORJEM - V soboto, 1. aprila, ob 4.10 je 18-letni Aljoša Č. iz Brezice vozil motorno kolo po lokalni cesti iz Drnovca proti Bregam. V bližini hipodroma je zaradi

Ustavno sodišče je sporno odločbo razveljavilo

Veljati prične 1. junija

KRŠKO - Izvršni svet Občine Krško in Državni svet sta sprožila ustavni spor glede prvega odstavka 101. člena Zakona o upravi in tretjega odstavka 99. člena Zakona o lokalni samoupravi. Ustavno sodišče je odločilo, da se omenjena odstavka razveljavita, razveljavitev pa začne učinkovati 1. junija letos. Po mnenju IS Občine Krško določba 1. odstavka 101. člena Zakona prenaša na državo vse funkcije prejšnjih občin, kar ni v skladu s 140. členom Ustave. V Zakonu o lokalni samoupravi so bile sicer določene temeljne naloge občine, vendar niso točno našete, tako da po mnenju IS občine Krško Zakon omogoča poddržavljenje vseh nalog novih občin.

Za razveljavitev z odloženim rokom se je Ustavno sodišče odločilo zato, da se ublažijo posledice razveljavitve 101. člena Zakona, ki bi nastale, če bi vse občinske naloge takoj prešle nazaj na nove občine. Mnoge med njimi namreč niti še niso usposobljene za prevzem funkcij, saj še nimajo sprejetih statutov in drugih splošnih aktov in ne organizirane uprave. Ustavno sodišče je sprejelo razveljavitev z odloženim rokom tudi zato, da bi Državni zbor v tem času lahko z zakonom nadomestil razveljavljeno določbo tako, da določi posamične pristojnosti in naloge, ki jih prevzame država. Če Državni zbor do 1. junija ne bo določil pristojnosti, bodo od dneva pričetka učinkovanja razveljavitve občine same na podlagi 140. člena Ustave in na podlagi 21. in 22. člena Zakona o lokalni samoupravi prevzele opravljanje upravnih nalog, ki spadajo v njihovo izvirno pristojnost.

T. G.

ODNESEL BLAGAJNO

BREZINA - Neznanec je v jutranjih urah 1. aprila z neznanim predmetom vdrl skozi vhodna vrata bifeja pri Jožici v Brezini. Odsel je blagajno velikosti 50 x 40 x 10 cm, ki je bila priključena na računalnik in se odpira s pomočjo koda. V blagajni je bilo 52.000 tolarjev. Iz skladišča je odnesel še 420 škatlic cigaret.

Tri leta za poskus umora

Robert Hudorovič ustrelil v glavo Romana Tivadarja

LJUBLJANA, KOČEVJE - Poročali smo že o prepiru med Romom 18. novembra lani, ki se je v Ulici heroja Marincelja v Kočevju končal tako, da je 22-letni Robert Hudorovič prislonil k ustom 20-letnega Romana Tivadarja pištolo in sprožil. Kroglja je Romana hudo ranila in mu izbila štiri zobe. Roman je pobegnil, Hudorovič pa je nameraval še streljati za njim, a je pištola zatajila.

Veliki senat okrožnega sodišča v Ljubljani je o tem dogodku razsojal 29. marca. Roberta Hudoroviča je spoznal za krivega in mu prisodil tri leta zapora. Senat je upošteval nekatera omilitvena določila, saj je sicer za tako dejanje - šlo je za poskus umora - zagrožena najmanjša kazen pet let zapora.

Na obravnavi sta obe strani različno prikazovali dogodke tistega usodnega večera. Sodišče je bolj verjelo oškodovancu in njegovim pričam, ki niso spreminjale izjav, danih v času trajanja postopka. To pa ne velja za obdolženega, ki pa mu je sodišče upoštevalo nekatere olajševalne okoliščine, predvsem, da je bil

V naravnem okolju vožnja z vozili prepovedana

Do 500.000 tolarjev kazni

V Sloveniji je 1. aprila začela veljati uredba, ki prepoveduje vožnjo z vozili na motorni pogon in kolesi v naravnem okolju. Tako so vožnja, ustavljanje, parkiranje in organiziranje vožnje prepovedani na vseh površinah zunaj naselij in vseh vrst cest ter izven kolovozov in poljskih poti. Prepoved velja tudi za planinske in gozdne poti. Parkiranje in ustavljanje sta dovoljena največ 5 metrov od vozišča, če je to v skladu s predpisi in lastnikom zemljišča.

Prepoved ne velja za službene vožnje določenih državnih organov in kmetijska dela, gospodarjenje z gozdovi, reševanje ob nesrečah ter pripravo in vzdrževanje vseh vrst smučarskih prog na zasneženi površini. Prepovedano je tudi organiziranje vožnje za testne, kros, športne, tekmovalne in reklamne vožnje na gozdnih in makadamskih cestah v gozdnem prostoru in na cestah v naravnih ter gozdnih rezervatih, narodnih, regijskih in krajinskih parkih, vodnih rezervatih, varovalnih gozdovih in gozdov s posebnim namenom. Za nespoštovanje tega predpisa so denarne kazni od 10.000 do 500.000 tolarjev.

"POBEGLI" MAZUT USTAVILA ELEKTRARNA VRHOVO

HRASTNIK - V soboto popoldne je iz rezervarjev steklarne v Hrastniku steklo več deset kubičnih metrov mazuta, ki se je zlil tudi v Savo. Zaustavil ga je šele jez hidroelektrarne Vrhov. Ekipa, ki so takoj prispele na kraj ekološke katastrofe in so skušale z različnimi sredstvi odstraniti mazutni madež, so bile v ponedeljek še na delu. Kot so sporočili iz steklarne, je mazut iztekel zaradi tujka v ventilu.

Lani v občini Trebnje 7 samomorov

Varnostne razmere ugodne - Za četrtnino manj kršitev javega reda in miru - Število prometnih nezgod približno takšno kot leto prej - Manj kaznivih dejanj

TREBNJE - V lanskem letu so na policijski postaji Trebnje obravnavali 60 prometnih nesreč s hujšimi poškodbami oseb, kar je toliko kot leto prej, od tega je bilo 14 nezgod na cesti M1, ki jih praviloma obravnava postaja prometne policije Novo mesto. Lani sta na regionalnih in lokalnih cestah v trebnjski občini v prometnih nesrečah umrli dve osebi: pešec in sopotnik na zadnjem sedežu, tri smrtne žrtve pa je zahtevala magistralna cesta.

Najpogostejši vzroki nesreč so izsiljevanje prednosti, hitrost ter nepravilna stran in smer vožnje, posredni vzroki nezgod pa so tudi vožnje pod vplivom alkohola. Največ nezgod s hujšimi posledicami se je zgodilo med 12. in 18. uro in v juliju in septembru. Lani so zabeležili 333 nezgod z materialno škodo. Kot je povedal

tako to potrjujejo statistični podatki za prvo trimesečje letošnjega leta.

V občini Trebnje se je lani v primerjavi z letom prej izboljšalo stanje na področju javega reda in miru, saj so obravnavali 407 prekrškov, kar je 23 odstotkov manj kot leto prej. Viden upad prekrškov je po Zakonu o javnem redu in miru, in sicer: prekrškov prepiranja in vpitja za tretjino in po odloku v občini Trebnje za 41 odstotkov manj kot v letu 1993. Manj kršitev javnega reda in miru je bilo tudi v zadnjih novoletnih prazni-

kih, na kar je vplivalo preventivno delo policije in opozarjanje medijev na posledice uporabe pirotehničnih sredstev. Največ prekrškov je bilo storjenih med 18. in 24. uro. Kljub odvijanju večjih javnih prireditev lani niso obravnavali hujših oz. množičnih kršitev.

Lani so v trebnjski občini obravnavali 7 samomorov, leto prej 13, kar statistično pomeni, da so v okviru uprave na samem vrhu tovrstnih dogodkov. Starost oseb, ki storijo samomor, je 30 do 40 let ter 60 do 70 let. Najpogostejši vzroki so psihične stiske, boleznin in alkohol.

Lani so obravnavali 326 kaznivih dejanj, kar pomeni v primerjavi z letom prej 15-odstoten padec. Upad je viden predvsem pri tatvinah in gozdnih tatvinah, porast pa je bil zabeležen pri goljufijah, odvzemu motornih vozil in lahkih telesnih poškodbah. Obravnavali so tudi 3 rope, 3 roparske tatvine in 3 hude telesne poškodbe. Zabeležili so 10 vlomov v vozila, kjer so si vlomilci prilagajali predvsem vrednostne, tehnične predmete in denar.

Na področju mladoletniške kriminalitete so obravnavali 25 kaznivih dejanj, kar je v primerjavi z letom prej manj. Neraziskanost kaznivih dejanj je bila v letu 1994 29,2-odstotna, od povprečne raziskanosti uprav za notranje zadeve pa ima trebnjska policijska postaja 1,5 odst. boljši rezultat.

T. GAZVODA

ZGORELA 2 HEKTARJA GOZDA

KRŠKO - V ponedeljek je prišlo do požara v gozdu na Gorjancih ob meji s Hrvaško, ki je last Ivana K. in Franca B. Pri požaru je zgorelo 2 hektarja gozda, in sicer listja, podrastja in suhega vejčja. Gasilci so požar omejili in pogasili. Vzrok požara je bilo kurjenje na travniku, ogenj pa se je zaradi vetra razširil še v gozd.

OBČNI ZBOR GASILSKEGA DRUŠTVA KAPELE

KAPELE - Gasilsko društvo Kapela vabi v soboto, 8. aprila, ob 19. uri v gasilski dom, kjer bo redni letni občni zbor, otvoritev obnovljene dvorane in prevzem nove motorne brigalne. Svečanost sodi v okvir praznovanja 70-letnice gasilske organizacije v Kapelah, ki jo bo društvo praznovalo prihodnje leto.

NAŠLI MRTVEGA

KOČEVJE - 2. aprila so našli ob stezi med Podplanino in Čabrom mrtvega M. F. iz Podplanine. Zdravnik je ugotovil, da je pokojnik mrtev že najmanj dva dni in da na njem ni znakov nasilja. Očitno je smrt nastopila zaradi zloma vratnega dela hrbtenice, ker je nesrečno padel.

ZGORELO GOSPODARSKO POSLOPJE

DEČNA SELA - V torek, 28. marca, je prišlo pri Jožetu K. iz Dečnih sel do požara na gospodarskem poslopiju. Jože je ob molženju krav zašil prasketanje ognja na lesenem stropu gospodarskega poslopija. Ogenj je skušal pogasiti sam, vendar mu to ni uspelo in požar je uničil 12 x 10 metrov veliko poslopije. Lastniku je uspelo na varno spraviti živino in orodje, zgorelo pa je 10 ton krme. Vzrok požara še ni znan, škode pa je za 400.000 tolarjev.

UKRADEL EKG APARAT

TREBNJE - V času od 27. do 28. marca je neznanec vlomil v Zdravstveni dom v Trebnjem in ukradel EKG aparat. S tem dejanjem je zdravstveni dom oškodoval za 256.000 tolarjev. Policisti storilca še iščejo.

NIČ NESREČ V TEDNU VARNOSTI

KOČEVJE - V mednarodnem oz. evropskem tednu prometne varnosti od 27. marca do 3. aprila v kočevski občini ni bilo prometnih nesreč, v katerih bi bili poškodovani ljudje. Policisti so tudi z radarjem merili hitrosti vozil pri šolah, ugotovili kar precej kršitev prometnih predpisov in voznikom izrekli preko 30 raznih ukrepov. Posebno pozornost so posvetili tudi mladim voznikom koles in koles z motorjem, pregledali so opremljenost cest z znaki, urejenost pločnikov in se o ugotovljenem pogovorili s predstavniki Republiške direkcije za ceste, z županom, s člani sveta za vzgojo in preventivo v cestnem prometu in drugimi, tudi z vodji prometnih krožkov na šolah.

Kočevska stranpota

DOLARJI NISO BILI PONAREJENI - S pošte v Fari so 28. marca obvestili policijo, da skuša neznanec zamenjati ponarejene dolarje. Ugotovljeno je bilo, da dolarji niso ponarejeni.

PREURNA NOVOMEŠČANKA - D. M. iz Novega mesta je 30. marca ob 18. uri prehitro pripeljala v ovine na regionalni cesti pri Starem Logu, da jo je zaneslo v občestno ograjo. Na avtu je za 180.000 tolarjev škode, ženski pa na srečo ni bilo nič.

KRADLA BENCIN - Dežurni varnostnik je 30. marca malo pred polnočo zalotil dva, ki sta na parkirišču pri občinski stavbi kradla bencin iz osebnega avtomobila. Čeprav sta pobegnila, so ju policisti hitro dobili in ugotovili, da sta to B. B. in J. S., oba iz Kočevja.

KJE SO MARKE? - 2.100 DEM je pogrešil 31. marca zvečer Č. M. iz Cvišlerjev pri Kočevju. Imel jih je varno spravljene v omari, saj bankam očitno ne kaže zaupati. Policisti še poizvedujejo, kam naj bi marke izginile.

NEVARNOST SPOMLADANSKIH POŽAROV! - Kako nevarno je spomladansko kurjenje, je občutil tudi A. L. iz Stavče vasi, ko je čistil in požgal pašnik. Ogenj se je razširil in na pomoč je moral poklicati gasilce z Dvora. Na srečo so požar pogasili občani, ki so bili v bližini. Večje materialne škode ni bilo. (Foto: S. Mirtič)

Cestni in kulturni križ

Slovenske ceste so krvave. Na njih vsako leto umre okoli 500 ljudi, se pravi 250 na milijon prebivalcev. V razviti Evropi je to število skoraj za polovico manjše - tam na cestah umre 140 ljudi na milijon prebivalcev. Krive so temu tudi naše slabe ceste, kar izrabljajo tisti, ki bi radi na vsak način našo deželo razkosali z avtocestami. Avtocest pa ni mogoče potegniti do vsakega mesta in vasi, poleg tega ljudje ne ubijajo ceste, ampak jih ubijajo ljudje, njihova nestrpnost, objestnost in brezbržen odnos do svojega in tujeja življenja. Nedavno je človek, ki vodi tako imenovano šolo varne vožnje (pod tem razume divjaški način vožnje z avtomobili) groženo vzkliknil: "Šele sedaj vidim, kdo vse mi vsak dan vozi nasproti!"

Lani je bilo v Sloveniji 790.000 motornih vozil, od tega 657.000 osebnih avtomobilov. Povprečen slovenski avto je star 7 let in pol, ima motor s 1.255 ccm prostornine in z močjo 43,6 kilovata. Tudi oprema novejših avtomobilov pri nas je mo-

čno oskubena, kar gre v veliki meri tudi na račun varnosti. 2,5 odst. avtomobilov, ki vozijo po Sloveniji, je starejših od 20 let, skoraj četrtnina pa je starejših od 10 let. Tehnični pregled je enkrat na leto, tri dni za tem pa... V razvitem svetu velja, da je življenjska doba avtomobila 6 let. Do pred kratkim je naša pametna država dovoljevala uvoz starih avtomobilov in tako smo postajali evropski avtomobilistični odpad. Sedaj se to seli na Hrvaško. Ceste so slabe, kultura, voziška in splošna, še slabša, 500 mrtvih vsako leto pa je za tako velik in ploden narod, kot je slovenski, očitno zanemarljivo število. Da ne govorimo o hudo poškodovanih, uničenih mladostih, izgubljenih najplodovitejših letih in zagrenjenih zrelih življenjskih obdobjih. Kaj šele o grozljivi gospodarski skodi.

Vlada pa gradi avtocestni križ. Nanj bo razpela ubogo Slovenijo, pomolila pod njim in odbrzeli bomo v še temnejšo prihodnost.

A. BARTELIJ

Novo mesto, 6. aprila 1995

Bodo Preločani še dolgo zardevali?

V črnomaljski občini je veliko stavb, v katerih so bile nekdaj podružnične šole, a pouk v njih že leta in leta ne poteka več. Nekatera poslopja so preuredili za druge namene, druga žal nezadržno nazira zob časa. Ena takšnih je podružnična šola na Preloki, ki skupaj z bližnjo hišico, v kateri je bilo nekdaj učiteljsko stanovanje, propada, v sramoto kraju in lastniku.

Nekdanja preloška podružnična šola in hišica, namenjena za prebivanje učiteljev, stojita na najlepšem kraju v vasi, prav ob cerkvi s pokopališčem. Toda če je lepo urejena cerkev z okolico vasi v ponos, za sosednje šolske poslopje tega ni moč trditi. Prav nasprotno! Šolskemu poslopju se pozna, da ga že leta ni nihče vzdrževal, hišica ob njem pa skoraj ni primerna za drugo kot za rušenje. In šolski vrt, na katerem je po spomladanskih rožah, ki so si utrle pot iz srednje sredi trave, še moč sklepati, da je bil nekdaj vzorno urejen, danes zarašča grmovje. Marija Starešinič, ki je bila zadnja učiteljica na Preloki, in sicer od sredine šolskega leta 1959/60 do konca šolskega leta 1978/79, ve povedati, da od takrat, ko so pred slabimi šestnajstimi leti zadnji učenci zapustili šolo, nihče več ni poskrbel, da ne bi propadala. Le njen mož Franc zamenja na šolski strehi kakšno dotrajano opeko. Iz usmiljenja, pravi, da ne bi zamakalo in bi bila škoda še večja.

Pouka na Preloki ne bo več
Starešiničeva, ki je najdlje časa službovala na podružnični šoli, je bila vsa leta sama, medtem ko so v dolgi zgodovini šole - šolska vrata enorazredne ljudske šole so se prvič odprla v šolskem letu 1866/67 - občasno poučevali tudi po trije učitelji hkrati. V šolskem letu 1962/63 je zadnjič poučevala vseh osem oz. sedem razredov, kajti v prvem razredu ni bilo nobenega učenca. Naslednje šolsko leto so ostali le še prvi štirje razredi z 21 učenci, pouk pa je bil celodnevni; za prvi in drugi razred popoldne ter za tretji in četrti dopoldne. Tako je ostalo vse do zadnjega šolskega leta, ko je bil na Preloki še pouk. Le v zadnjem šolskem letu so bili samo še prvošolčki in drugošolčki. "Takrat je bilo samo osem učencev in razumljivo je bilo, da takšna šola ni imela prihodnosti. Šolska vrata smo zaklenili in skupaj s preloškimi učenci sem se vozila v šolo v Vinico," se spominja Marija, čeprav takrat zagotovo ne ona ne drugi vaščani niso slutili, da bo stavba, ki je bila nekdaj zagotovo najimunitnejša v vasi, ostala tako dolgo prazna. Hišica, v kateri so nekdaj živeli učitelji, pa je že takrat nezadržno propadala. Danes mineva 35 let, odkar je v njej živel zadnji učitelj, in kot pravijo vaščani, ji ni več pomoči. Šolsko stavbo pa je še moč rešiti, toda vaščani so prepričani, da bodo morali v naslednjih nekaj letih pohiteti z obnovo, sicer lahko tudi to stavbo odpišejo. A pravijo, da sami na obnovo ne morejo prav nič vplivati, saj je

Marija in Franc Starešinič
nekdanje šolske poslopje sedaj v občinski lasti. Zato pa lahko toliko bolj zardevalo, ko je tako malomaren, da mu ni mar za šolsko poslopje. "Kaj nam pomaga, če se trudimo, da bi bila podoba vasi čim lepša, ko pa imajo," se jezi Franc. "O tem, da bi bila v vasi še premo, niti ne razmišljamo, saj je otrok dobrega pouka, a tudi asfaltna povezava z Vinico omogoča, da so učenci v tamkajšnji šoli v nekaj minutah. Zato bi radi, da bi prišel v nekdanje šole kdor koli, samo da bi bilo v hi, da bi v šoli našla prostor kakšna državna ustanova. Zato prosimo občino, naj ne nekaj preveč, saj je bolje, da dobi za stavbo nekaj, kot da ji bo čez nekaj let ostal le kup

ruševin," pravi v imenu Preločanov Franc Starešinič.
Na črnomaljski občini zanikajo, da so na preloško šolsko poslopje pozabili. Pred leti so razpisali natečaj za prodajo poslopja, a brez uspeha. Potem so se trudili, da bi v njej dobil prostor center za občolske dejavnosti, a so se z utemeljitvijo, da je Kolpa predalet, na ministrstvu za šolstvo in šport raje odločili za Radence pod Starim trgom ob Kolpi. Ena od možnosti je bila, da bi bil v stavbi informacijski center za park Kolpa, a tudi to je padlo v vodo. Vendar na občini še niso vrgli puške v koruzo in kot so zatrdili, še vedno potekajo pogovori z državo, ki se zanima za preloško šolsko poslopje, ne nazadnje tudi zato, ker bi s tem prispevala k razvoju obmejnega območja.

Bogata zgodovina šole
Seveda želja Preločanov, da bi sramoto sredi vasi obnovili, nio zgolj kaprica. Če bi se namreč čez leta šolsko poslopje zrušilo samo vase, ne bi ostala le velika praznina v značilni preloški veduti, temveč tudi v bogati zgodovini njihove šole. Kako pomembna je bila šola za kraj in kako se je življenje v njem mnogokrat vrtelo predvsem okrog šole, je moč prebrati v obsežni šolski kroniki, ki jo je več kot sto deset let bolj ali manj skrbno pisalo okrog petdeset preloških učiteljev. Le dogajanj v zadnjem letu pouka na Preloki ni v njej. Zakaj ni napisala kronike, Marija Starešinič danes ne ve več. A če že ni v njej omenjen zadnji dan pouka, je učitelj Pavel Borštnik skrbno zapisal, da se je šola na

Preloki pričela 2. novembra 1866, prvo šolsko leto pa se je slavnostno zaključilo z izpitom 30. avgusta 1867. Zanimivo je, da se je prva leta šolsko leto pričelo novembra in končalo avgusta. Iz kronike je moč razbrati, da je januarja 1895 v šolskem dimniku izbruhnil požar, ker so se vnele saje. To je bil že tretji požar v šoli. Nasploh je bilo natanko pred sto leti eno bolj tragičnih let. Še maja je zapadel sneg, da se je drevje lomilo, toda preden je ljudem uspelo pospraviti vse pridelke s polj, jih je sredi oktobra zopet presenetil sneg. Od 14. na 15. april pa so tudi na Preloki čutili potres, ki je bil katastrofalen za Ljubljano. Na srečo je na Preloki padla le opeka s streh.

Sicer pa je, odkar je bila šola odprta in še dolga leta po drugi svetovni vojni, pouk večkrat odpadel zaradi epidemij otroških bolezni, bolezni ali izobraževanja učiteljev, visokega snega, mrzlih zim, požarov v vasi, zatiranja hroščev, poroke učitelja ali preprosto zato, ker učitelj ni bilo moč dobiti. Za preloško šolo je bilo značilno, da so se učitelji zelo hitro menjavali, bodisi z dekretom ali na lastno željo. In ko nekaj časa ni bilo pouka, je učitelj, ki je prišel po daljšem odmoru, nalezl na precejšen nered.

Eno bolj kritičnih je bilo šolsko leto 1905/06. Takrat so sicer za silo popravili šolo, saj je toča potolkla vse šipe in tudi strop je bil udrt na treh mestih. Učitelj Fran Grudnik pa je še zapisal: "Učitelj je tukaj nekaka ničla pri kmetavzih. Koliko ovir je na tej šoli, ve pač oni, ki je kedaj že tu služboval. Le par učiteljev je bilo po par let, večina pa samo po nekaj mesecev, ali kvečjemu jedno leto in to zato, ker učitelj tukaj ne more živeti, ker ne dobi niti pošteno kmetске hrane. To je okusil sedanjji učitelj sam. Za juterk malo rujave vode. Opoldne zelje in fižol, ali repa in fižol in to dan za dnevom. Dobro, da je trajalo le par mesecev, ker drugače bi moral od lakote umreti." Kdo ve, ali je z zapisom

tako prestrašil svojega naslednika Eda Debelaka, da je ta že po enem dnevu odšel s šole in s tem dosegel svojevrsten rekord. Tudi ena od učiteljic je nekaj let pozneje v kroniki tarnala nad pomanjkanjem hrane, saj je morala po kruh v Vinico ali celo v Prilisce onkraj Kolpe.

Toda kljub temu da so učitelji velikokrat opozorili na premajhno zanimanje staršev za šolsko delo otrok, ki so jih raje videli na polju ali na paši kot v šoli, vsi učitelji le niso odhajali s Preloke s tako grenkimi spomini. Iz pisanja mnogih je čutiti, kako so se navežali na prijazne ljudi ob Kolpi in kako se jim trga srce, ker so jim z dekretom naložili službovanje v drugem kraju. Zlasti zadnja učiteljica Starešiničeva je v kroniki večkrat zapisala, kako navdušeni so bili starši nad vsem, kar so se otroci naučili v šoli. Šola je bila v njenih letih nekakšno središče kulturnega dogajanja v kraju, čeprav brez vzponov in padcev v vaškem kulturnem društvu ni šlo.

Vzpone in padce je doživljalo tudi šolsko poslopje. Tako je učiteljica Roza Bolka

zapisala, da je bilo ob začetku šolskega leta 1924/25 šolsko poslopje podobno razpadajoči trdnjavi. Leto pozneje je bila bolj optimistična, saj je bila šola popolnoma obnovljena in po njenem ena najlepših stavb v Beli krajini. Zanimiv je tudi zapis, kako se je januarja 1930 po štirih letih končala pravda med šolo in cerkvijo, v kateri je bilo sklenjeno, da je vse pod šolsko streho šolsko ter da cerkev sv. Trojice na Preloki nima ne solastninske ne služnostne pravice do več prostorov v šoli, ki jih je uporabljala. Šolska stavba je doživela še nekaj pretresov v pravem pomenu besede. Tako je le nekaj dni pred koncem druge vojne na streho priletela iz Hrvaške granata, a je na dokončno popravilo morala čakati kar sedem let.

Nemogoče je zapisati vse, kar so učitelji s pozornim opazovanjem zabeležili v kroniki, ki je hkrati tudi zgodovina kraja, pregled pomembnejših dogodkov v domovini in po svetu, nekakšna vremenska pratika, preglednica letine in še kaj. Ne nazadnje tudi pomemben dokument, ki priča, da vsega, kar se je dogajalo za šolskimi zidovi in ob njih, le ne gre pozabiti ali z malomarnim odnosom do šolskega poslopja celo zatajiti. In tudi zato bi si na Preloki zaslužili, da nekdo poskrbi za propadajoče šolsko poslopje, da jih ob pogledu nanj ne bo sram in da bodo s ponosom povedali, da so se prvi solarčki učili v njem že pred skoraj sto tridesetimi leti.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Nekdaj ponos, zdaj sramota

sejmi

Informatika se spotika

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je prejšnji teden potekal mednarodni sejem informatike in pisarniške opreme Informatika 95 pod geslom Biti ali megabiti že tretjič kot samostojna prireditelj. Čeprav pravimo, da gre v tretje rado, je letošnja Informatika potekala s precejšnjimi spotikanji, tako da bi se njeno geslo pravzaprav moralo glasiti Biti ali ne biti.

Sejem se je namreč znašel pred temeljnim vprašanjem, ali naj sploh še bo. Kar 50 največjih računalniških podjetij oziroma slovenskih zastopnikov tujih podjetij, z izjemo IBM Slovenija in Avtohne, je sejem bojkotiralo. Organizatorju so očitali monopolističen odnos ter postavili nekaj zahtev, ki naj bi jih upoštevali vsaj v prihodnje, če sejem še bo. Prestaviti bi morali datum sejma na kasnejši rok, ker je sedanjji preblizu največji tovrstni sejmski prireditvi hannovskemu CeBitu, sejem naj bi bil tudi na vsaj en dela prosti dan, en dan naj bi bil odprt samo za novinarje, poslovneže in povabljenca, več naj bi bilo spremljajočih prireditev ipd.

Kljub bojkotu je bilo na letošnji Informatiki 155 razstavljalcev, od tega 14 tujih. Razstavili so strojno in programsko opremo, izdelke s področja telekomunikacij, informacijskih sistemov, avdiovizualna sredstva, opremo za delo z mikrofili, CAD-CAM, namizno založništvo, informacijsko opremo za banke, trgovine in druga storitvene dejavnosti, pisarniško opremo, računalniške knjige itd.

Res so prostori v dveh razstavnih halah Gospodarskega razstavišča delovali bolj prazno in začasne pregrade niso omilile neprijetnega občutka praznine. No, obiskovalcev vseeno ni manjkalo, zlasti mladih je bilo videti precej, zadrževali pa so se najraje ob razstavljalcih, ki so računalnike pustili

prizgane in so lahko nadebudni mladeniči in mladenke brskali po njih. Prava gneča je bila pri tistih stojnicah, kjer so razstavljali in prodajali računalniške igrice in multimedijo. Slednja nezadržno prodira tudi k nam. Na ogled in za nakup je bila kar precejšnja izbira cd-romov, od takih z igrkami, programi v javni lasti, enciklopedijami, slovarji, skladišči fotografij, ilustracij in fontov do multimedijskih predstavitev skladateljev,

Andrej Jerele s sodelavko na stojnici podjetja Biro 5 iz Novega mesta

svetovnih rekordov, umetniških galerij in znanstvenih panog. Marsikateri cd-rom je tako odromal v nakupovalno vrečko obiskovalcev.

Precej zanimanja so obiskovalci pokazali tudi za operacijski sistem OS/2 Warp, s katerim IBM uspešno naskakuje Microsoftov monopol na področju operacijskih sistemov za osebne računalnike. IBM je z njim prehitel Microsoft, ki že predolgo napoveduje večopravilni operacijski sistem Windows 95, a njegov izid odmika iz meseca v mesec. IBM ga je naredil in ga uspešno prodaja. Na Informatiki je bil na voljo po primerni ceni 11.000 tolarjev, in to na cd-romu, kar je danes pravzaprav pravi način posredovanja obsežnejše programske opreme.

Med računalniško železnino je bilo videti vse mogoče, od takih računalnikov, ki si jih lahko omisli družina z manjšim proračunom, do takih, ki se jih upa resneje pogledati le dobro stoječ podjetnik. Vse več jih je pripravljenih za multimedijske potrebe, izjema niso niti notesniki, le da so te vabljive in praktične mašince precej dražje od namiznih bratov. Če imajo vgrajeno zvočno kartico in barvni ekran ter vtičnice za PCMCIA kartice, so v višjih cenovnih razredih. Res pa je, da so njihove cene nekaj nižje kot lani. Pestra je bila tudi izbira tiskalnikov, med katerimi je vse več barvnih. Manjkalo ni seveda tudi marsikaj od tistega, kar je danes vse bolj značilno za računaniški svet, to so povezave. Obiskovalci so si med drugim lahko ogledali delovanje slovitoga Interneta, "mreže vseh mrež", kot mu rečejo po svetu.

V ponudbi najrazličnejše informacijske (in čisto navadne pisarniške) opreme ter izdelkov velja omeniti še novost, ki potrjuje, da računalniška tehnologija spreminja tudi fotografijo. Canon je razstavil svoje

najnovejše digitalne kamere serije Ion. Gre za kamere, ki slike ne beležijo na film kot fotografski aparati, ampak jih shranijo na majhno disketo. Fotografski film ni več potreben, odpade tudi razvijanje filma in izdelovanje povečav. Slika nam je na voljo takoj, ko jo posnamemo; ogledamo si jo lahko na domačem televizorju ali pa jo prenesemo na računalnik in jo tam obdelamo po svojih potrebah, vključimo v namizno založništvo, multimedijske predstavitve, grafične programe in podobno. Vsekakor zanimiva in koristna zadeva, žal pa ima to slabost, da digitalna kamera, ki je dostopna našemu žepu, še ne zmora narediti visoko kakovostne slike, kamera, ki to zmore, pa je hudo draga (okrog 600.000 tolarjev).

Med razstavljalci smo našli tudi enega iz Novega mesta, in sicer podjetje Biro 5. Je zastopnik tujega podjetja Phoenix Contact, ki ponuja naprave za merjenje in pretvorbo signalov ter za prenapetostno zaščito. Andrej Jerele iz Biroja 5 je kritično dejal: "S sejmom nisem zadovoljen. Predvsem je ponesrečen datum, ki bi ga morali premakniti na kasnejši čas po CeBitu. Tudi organizacija sejma ni najboljša. Vprašujem se, ali so takšni sejmi na Slovenskem sploh še tržno zanimivi za takšne razstavljalce, kot smo mi." Jereletove kritične besede na račun organizatorja sejma niso osamljene. Slišati jih je bilo tudi od predstavnikov tistih podjetij, ki so letošnjo Informatiko bojkotirala.

Ali je Informatika res odpisana? Je ne potrebujemo? Težko bi rekli kaj takega. Marsikaj sejmu lahko upravičeno očitajo, škoda pa bi bilo, če bi odmlr. Navsezadnje si ga le ogleda veliko ljudi, ki se na njem seznanijo z novostmi, jih pogledajo in preskusijo, česar sicer v naših trgovinah zvečine ni mogoče storiti, saj je treba izdelke najprej naročiti in jih šele potem nabavijo. Skratka, ljudje radi kaj novega vidijo in potipajo. Zatorej pri tehtanju, biti ali ne biti, ne bi smeli pozabiti na tisoče obiskovalcev, ki jim Informatika nadomešča hannovški CeBit in druge velike sejme v tujini, kamor pač vsakdo ne more.

MILAN MARKELJ

S čebelami skozi življenje

Jutrišnji dan zdravja bodo praznovali zdravniki, medicinsko osebje, znanstveniki in drugi, ki so veliko naredili, da so dandanes premagane najrazličnejše bolezni. Prav lahko pa bi ta dan imeli za svojega tudi čebelarji. S pridelovanjem medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka in ostalega, kar jim v panje nanosijo pridne čebele, ustvarjajo dobrine, v katerih je uskladiščeno samo ljubo zdravje. Tako rekoč ni treba drugega kot le poseči po njem in ga redno zajemati. Med našimi čebelarji je še posebej tesno povezan s čebelami Mirko Pavlin s Sel pri Semiču. Brez čebel in čebelarjenja bi bil njegov življenjepis precej manj bogat.

Kako tesno je Pavlin povezan s čebelarstvom, je videti že na zunaj, ko ga obiščete na njegovem domu. Na stehaj hiše je stilizirano satovje, ob hiši stoji čebelnjak, na gospodarskem poslojpu je stenska slika čebelarja, vse skupaj pa dopolnjuje še ličen reklamni čebelnjaček. In vendar v Pavlinovi družini ni bilo čebelarja, kar pomni on sam in njegovo rodstvo. Kot otrok je v svoji rodni vasi, Vodičah pri Gabrovki, zelo rad zahajal h kmetu, ki je imel čebele, in kljub temu da možakar ni bil prijazen narave in ga je odganjal proč, ni zavrnil zanimanja zanje. Čebelnjak ga je nezadržno privlačil in mu nazadnje usmeril življenjsko pot; postal je poklicni čebelar oziroma sploh čebelar, saj je to poklic, ki se ne neha z upokojitvijo. "Pravi čebelar ostane čebelar vse življenje," pravi Mirko.

Pavlinovo čebelarstvo se je začelo, ko je imel 13 let. Njegov oče je opazil sinovo veliko ljubezen do čebel in mu postavil čebelnjak s 30 panji. Poslej se je devet otrok v družini lahko posladkalo z medom in si z medom nabiralo moči in zdravja, Mirko pa je pridno hodil okrog čebelarjev in se učil iz njihovih izkušenj. Šolskega znanja si je po osnovni šoli nabiral še na semenogojnem tečaju v Ljubljani (v spominu mu je ostal kot obdobje stalne lakote), potem na kmetijski šoli na Mali Loki, kjer je upravnik šolskega posestva hitro opazil fantovo nagnjenost in mu dal v oskrbo čebele. Med šolskimi izkušnjami moramo omeniti še dveletno čebelarstvo šolo v Ljubljani, ki jo je uspešno končal. A šolsko znanje ni dovolj, za dobrega čebelarja je potrebna praksa. To si je Mirko pridno nabiral na takratnih družbenih čebelarskih gospodarstvih. S čebelami je potoval po Sloveniji in se selil na pašo po Dalmaciji, v Gorski Kotar in Liko. Sodeloval je tudi pri prvih slovenskih poskusih pridelovanja matičnega mlečka. To je bila tistikrat za naše čebelarje novost, saj niso vedeli, kako priti do njega, zato so Pavlina poslali v Kaštel pri Splitu (tam je sezona zaradi ugodnih podnebnih razmer daljša), da bi ugotovil, kako pridobivati to dragoceno snov. Dve leti so se trudili, da jim je končno uspelo ugotoviti primerno tehnologijo. Postopek je namreč zelo zapleten.

Od družbenih do svojih čebel
V Belo krajino, ki je postala njegov drugi dom, je Pavlin prišel po dekretu. Tako je bilo takrat, da si pač moral tja, kamor te je ljudska oblast poslala; ugovora ni bilo. V Semiču so mu našli stanovanje, sam pa si je v teh krajih, ki jih je hitro vzljubil, našel še svojo bodočo življenjsko družico Rozi, domačinko iz Stranske vasi pri Semiču. Vzela sta se in zaživela skupno življenje, ki sta ga najprej z radostjo dopolnili hčerki, čez več let pa še sin.

Čebele so odigrale svojo vlogo tudi v družinskem življenju. Vsi Pavlinovi so se ukvarjali s čebelami, marljivo žuželke pa so jim skrb in ljubezen obilno vračale ne samo z medom in drugimi pridelki, ampak tudi s tistim neopaznim, a zanesljivim vplivanjem na moralne in življenjske nazore. Oče in mati ter vsi trije otroci so ob delu s čebelami krepili v sebi ljubezen do dela, iz nje pa raste tako vestnost kot vztrajnost, smisel za red in poštenost.

Čebelarstvo organizacije, v katerih je Pavlin delal, so se spreminjale po imenu in organiziranju, on pa je ostal, kar je bil - čebelar. Včasih ga je bolelo pri srcu, ko je videl, kaj se v družbenem čebelarstvu počne. Še posebno žalostno je bilo, ko je v hudi in dolgi zimi sredi šestdesetih let dobil ukaz, naj vse čebele prepelje v Istro. Vedel je, da si je tako neumnost lahko izmislil samo kak birokrat v Ljubljani, ki čebel ne pozna, in da bo selitev za čebele usodna. A moral je ubogati. Čebele so prepeljali v topla Istro, nazaj pa niso imeli kaj odpeljati, ker so vse do ene pomrle. Če bi jih pustili pri miru, kot učitje stare izkušnje, bi jih več kot polovica dolgo in hudo zimo preživela. Dokaz temu je bil čebelnjak, ki ga je Pavlin zatajil in ga ni dal prepeljati. Od 35 čebeljih družin je v njem ostalo živih 28.

S svojimi čebelami se je Mirko Pavlin začel intenzivneje ukvarjati leta 1974. Takrat so nastali zametki sedanjega družinskega čebelarstva, ki ima danes okrog 300 čebeljih družin; natoči letno v povprečju okrog 4 tone medu, v obdobjih bogate čebelje paše je pridelek lahko nekajkrat večji. Seveda pri Pavlinovih ne dobite le med vseh vrst, pridelejo tudi propolis, cvetni prah, različne medene pripravke z dodatki zdravilnih zelišč, delajo pa tudi odlični medeni liker in belokranjsko medico. Zadnja leta se Mirko poskuša tudi z medenim vinom, vendar ga za zdaj še noče dati v prodajo, ker še ni dovolj kakovostno. Seveda je treba povedati, da si je Mirko Pavlin merila kakovosti postavil zelo visoko. Na to, da je njegov domači med zares izvrsten, je ponosen, še v večji ponos pa so mu matice, ki jih goji in razpošilja na vse konce Slovenije. Po njih ga mnogi čebelarji dobro poznajo.

Pavlin pravi, da je za ukvarjanje s čebelarstvom družinsko podjetje prava oblika. Delo zahteva več ljudi, vsi pa morajo imeti čebele radi. Zdj sloves Pavlinovega medu in medenih pripravkov držijo pokonci on sam in žena Rozi, ki je tudi že upokojena, vse več zupanja in bremena pa se seli na ramena sina Bojana. Oče Mirko je prepričan, da je fant prave sorte za čebelarja, in ni mu žal vlagati tudi v širitev sinovega čebelarstva znanja, zato ga pošilja iskat novih izkušenj in znanj tudi v tujino. Sam ve, kako dragoceno je to, saj se je udeležil kar šestih svetovnih čebelarških kongresov, od Mehike do Poljske, in tudi na letošnjo Apimondio v Švico bo šel.

Čebelarstvo usiha
Kot si je in si še Mirko marljivo nabira znanje, ga tudi razdaja drugim. V Semiču ga

Vse na svetu ima tudi svojo senčno stran. Pri čebelarstvu ni nič drugače, zato Pavlin o vsem veseli, ki ga ima s čebelami, ne more molčati o stvareh, ki ga tiščijo. Ni mu vseeno, da se vse manj ljudi ukvarja s čebelarstvom, temu čebelarje sili preprosto račun: cena medu je tako nizka, kot ni bila še nikoli. Dolgo veljalo, da kilogram medu stane toliko kot liter slivovke ali kilogram masla, danes pa se razmerja povsem porušena. Razlog je predvsem uvoz cenenega in neakovostnega medu iz Južne Amerike, Rusije in Kitajske.

Mirko Pavlin bo seveda kljub vsemu ostal čebelar, tako mu je zapisano v srce in v njegovo prapranje pa je, ali bo med mlajšimi rodovi kaj dosti Mirkov, ki se bodo radi sukali okoli čebel in v njih videli tudi gmotne možnosti, ki se posvetijo temu lepemu poklicu.

MILAN MARČELI

Družinsko čebelarstvo podjetje Pavlini sloni na treh parih marljivih rok, očeta Mirka, mame Rozi in sina Bojana. Na sliki: Pavlinovi ob čebelnjaku pred domačo hišo.

naše korenine

Najstarejši med dolenjskimi Romi

Pred mesecem dni je Valentin Brajdič iz Žabjeka dopolnil 85 let in postal najstarejši med novomeškimi Romi.

Rodil se je v Trebnjem leta 1910. V 1. svetovni vojni je izgubil očeta, ki so ga na silo poslali na fronto v boj za državo, ki nikoli ni priznala za enakopravne državljane ne njega, ne njegove žene in ne njegovih otrok. Družina se je potem preselila nad Prečno. Valentin se spominja, da je bil star deset let, ko je začel delati na cesti. Vsa družina je na cesti tolkla kamenje, živeli pa so v šotoru. Nikoli ni obiskoval šole in vse življenje je ostal nepismen. Ko je postal starejši je pomagal pri delu na kmetijah. Še danes pozna skoraj vse večje kmetije v okolici. Ko je bil star 20 let, je šel služiti vojaka v Kraguljevac.

Valentin Brajdič

njegova družina velika, denar hitro skopni. Nikoli ni uveljavljal predvojnih let dela na cesti, tudi pravice, ki bi mu kot taboriščniku šle, ni iskal. Sam se ni znašel, papirje, ki jih je imel, pa so domači v strahu zažgali. Nikoli ni živel v zidani hiši. Rodil se je v gozdu in dolga leta živel v šotoru. Naučil se je, kako se preživi. Zadnja leta živi v starem železniškem vagonu v Žabjeku. Skozi razbita okna neprijetno pihava, ob dežju mu zamaka. Želi si, da bi kdaj bival v leseni baraki, kjer je toplo in domače.

"Vedno sem se zavedal, da sem Cigan, in nikoli nisem silil tja, kamor ne spadam," pravi Valentin. Pozna veliko kmečkih družin, ki mu niso nikoli zapirale vrat, če je potrkal nanje. Ko se je v Prečni zgodil uboj in so razjarjeni domačini tamkajšnje Rome pregnali, Valentinu niso naredili nič hudega. Nekateri so mu rekli, da on lahko ostane, a je raje odšel s svojimi v Žabjek.

Ko ramzišlja o nekdanjem in sedanjem življenju Romov, Valentin pravi, da ni nič več tako, kot je bilo. Včasih so Romi več delali in bolj skrbeli zase. Redko so bili pri zdravniku, za sleherno težavo pa so imeli zelišča. Kdor ni bil zdrav, ni preživel. Dandanes Romi živijo veliko bolje. Zidajo si hiše, kupujejo avtomobile, televizorje, dobivajo pomoč, a manj delajo in manj skrbijo zase in za svoje družine. Družba je prevzela skrb zanje. Dobro je, da otroci hodijo v šolo in se učijo, a ne bi bilo prav, če bi pozabili, da so se rodili kot Romi. Zavedati se morajo svojega porekla in, če pošteno delajo, ne bi smeli trpeti krivice.

V svojem bornem domu bo Valentin najbližnjem praznovati svetovni dan Romov. Spominjal se bo dogodkov iz svojega življenja, a ne mrzlih in lačnih dni, raje veselih. Morda se bo spomnil tudi konj, ki jih je imel vedno tako rad. Skrbel je zanje in bili so njegov ponos. Z njimi je potoval po straški dolini. Zdj konjev nima več in ne potuje več na svojem vozu od Žabjeka do Straže. Tudi kovati je prenehal že dolgo tega. Leta se oglašajo. Zadnje leto ga je stisnila žalost. Pokopal je sina in ženo. Počuti se osamljenega, čeprav ga obkroža številna družina. Vse njegov svet je zdaj Žabjek in prostrano nebo nad njim.

MARIJA PADOVAN

jadrarno padalstvo

Marjanova jadrarna avantura

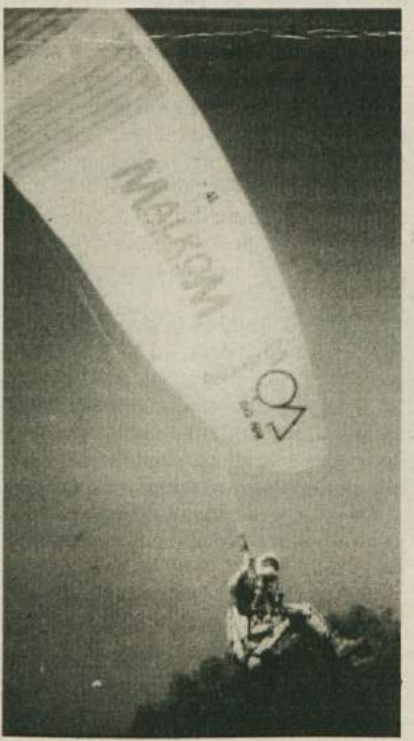
Jadrarni padalec Marjan Grah iz Novega mesta je dva meseca prebil v Avstraliji, kjer je nabiral izkušnje tudi s poletji na ravnini. Veliko so mu pomagali tamkajšnji domačini.

Jadrarno padalstvo je sorazmerno mlad šport, saj je minilo komaj poldrugo desetletje, odkar so se prvi pogumneži začeli s padali metati z vrha gorskih sten v prepade. Medtem ko klasična padala, kakršna so uporabljali padalci še preu četrt stoletja, niso omogočala, da bi padalec lahko jadrnil in se v zraku zadržal nekoliko dalj časa oziroma s padalom letel tudi v horizontalni smeri, pa je razvoj padal v obliki krila omogočil jadrnanje s padali oziroma razvoj novega športa, pri katerem padalec ne potrebuje letala ali helikopterja, da bi se dvignil dovolj visoko za skok, temveč je za to dovolj že nekoliko višji griček, padalec pa se dvigne v zrak s pomočjo vzgonskega vetra. Danes jadrarno padalstvo ni več neznan šport, pa tudi tekmovanja in tekmovalni sistemi doživljajo pravi razcvet na vseh celinah.

Novomeščan Marjan Grah spada med najboljše slovenske jadrarne padalce in se je lani izkazal na tekmovanju slovenske jadrarno padalske lige, kjer je v skupnem seštevku vseh tekem zasedel osmo mesto in prehitel vrsto precej bolj izkušenih tekmovalcev z daljšim stažem. Prav izkušnje so bile razlog, da se je Marjan lani novembra, ko so pri nas temperature prvič padle pod ničlo in se je zapovedoval prvi sneg, za dobra dva meseca preselil na južno poloblo, ko je v Avstraliji poletje in naj bi bili pogoji za jadrnanje najboljši, čeprav se je kasneje izkazalo, da letos ni bilo tako. Decembra in januarja Avstranci pripravijo vrsto mednarodnih tekmovanj, na katerih so tokrat poleg domačih tekmovalcev bolj množično nastopili še Nemci, Finci in Japonci.

Prvi mesec je Marjan namenil predvsem pripravi in nastopom na tekmovanjih, zato je ta čas prebil na področju velikega razvodnega gorovja, kjer je nastopil na dveh velikih

tekma. V Brightu se je na tekmovanju "Victorian paragliding open" pomerilo več kot 100 jadrarnih padalcev. Marjanu je kljub nepoznavanju tamkajšnjih razmer uspelo priboriti si 11. mesto. Še bolje je bilo na tekmovanju v Corryongu, kjer je sicer nastopilo nekaj manj tekmovalcev, vendar so bili na štartu prav vsi najboljši s tekmovanja v Brightu, zato je bilo tretje mesto uspeh, ki bi moral zadovoljiti

Marjan Grah v svojem elementu

pričakovanja pokroviteljev. Gozdnega gorovarstva Novo mesto, Malkoma in Renovo, ki so Marjanu omogočili avstralsko pustolovščino.

Ker so v Avstraliji razdalje med posameznimi kraji velike, je človek brez zanesljivega avtomobila v puščavi izgubljen. Holden Toron na s 3000-kubičnim motorjem in šestimi cilindri se je zdel Marjanu kar pravešen. Za 2000 avtomobil odšteti 1800 ameriških dolarjev. Vozilo je bilo vredno svojega denarja, saj je dva meseca delalo brezhibno, le bencin in olje bilo treba doliti vsake toliko časa.

Po tekmovanjih na Velikem razvodnem gorovju in Avstralskih Alpah je obredel več del vzhodne Avstralije - Victoria, New South Wales in Queensland. Čeprav je jadrarno padalstvo šport, ki je doma predvsem v hribih, se je v Avstraliji izkazalo, da se da leteti tudi na ravnini. Zaradi izredno močnega dvignjenega toplega zraka v puščavah se da poleteti na manjšega grča, če pa ni niti tega, te domačini potegnjejo z vitlom. Z domačini je imel Marjan nasplah kar precej stikov. Hitro je ugotovil, da so prijazni, odprti, sproščeni in vedno pripravljeni pomagati. Hitro je našel prijatelje, pri katerih je spal, s terenskimi vozili so ga puščavi peljali do štartne rampe ter ga pri iskanju na mesto, kjer je pristal. To pa ni bilo enostavno, saj je večkrat letel tudi več kot sto kilometrov daleč. Enkrat mu je uspelo celo sto kilometrov dolg prelet. S 14 različnih štartnih mest je naredil 65 poletov in največkrat je pristal v polpuščavi daleč od cest in vasi. Kljub nekoliko neprijetno se je počutil, ko je dobil kuščarji, kače, kenguruji in papige pa tudi krave in ovce. Da bi poletel še večkrat in da mu je preprečilo slabo vreme, ki je za ta del tem delu Avstralije zelo nenavadno. Naravnost to peklenke vročine so ga pričakale popolnoma kakršnih niti najstarejši domačini ne poznajo.

IGOR VIDMAR

NAGRADI V LJUBLJANO IN DOBRNIČ

Žreb je izmed reševalcev 12. nagradne križanke izbral Karin Pečelin iz Ljubljane in Marijo Legan iz Dobrnice. Pečelinovi je pripadla denarna nagrada, Leganova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 17. aprila na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIZANKA 14. Ovojnico brez pošne znamke lahko oddate v naš poštini nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 12. NAGRADNE KRIZANKE

Pravilna rešitev 12. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: THOMA, AJVAR, GORAZD, OKA, ŠTANGELJ, VSTAJENJE, POTEK, KIEL, MOSOR, AŠANTI, ORTLIEB, VRANA, DAR, TURBAN, ID, ULICE, DURANCE, LOPOV, AMARNA.

prgišče misli

Nacionalizem in rasizem sta najmočnejši gibanji v današnjem svetu, skupni mnogim družbenim sistemom. I. BERLIN

Za vrhunsko pesniško, pripovedno ali literarno stvaritev preprosto ni recepta. J. GOYTISOLO

Vsak posameznikov javni nastop nosi v sebi etično odgovornost. J. L. ZLOBEC

Biti hudoben, grešen, nečist, v tem lahko leži prav takšna veličina kot ostati mil in nedožen. L. KOVAČIČ

Slovenci smo kot majhen narod nagnjeni k utopijam, k rešilnim formulam, ki bi nam zagotovile nacionalni obstoj. E. FRITZ

NAGRADNA KRIZANKA

14

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	OTOŽEN, MALODUŠNI MOŠKI	MOŠKI Z ISTIM IMENOM	SVETLEČA TKANINA ZA SUK-NJICE	OLIVER CROMWEL	TEKOČINA ZA UMIVANJE LAS	SALOMONOV UGANKAR				
NOGOMET NI TRENER SOŠKIC						GROBO DOMAČE SUKNO RASEVINA	EMA STARC	KRAJŠA-NJE LAS	GLASBE-NA MERA ZA RITEM	
MALA EMA										
BOGASTVO GOZDOV				ZABJA JAJCECA PESNIK GRUDEN						
MESNO ZELENJAV NA PREDJED									RDEČI KRIZ	
CRNOGOR PESNIK IN VLADIKA OKOSTJE									SL. PRED-SEDNIK MILAN	
						NAJVEČJI MORSKI SESALEC REKA				
AVTOR: MARKO BERTON-CELJ	HRIB V SLOV. GORICAH OB MEJI S HRVASKO	ATLETSKA DISCIPLI-NA OKSID		ZVITEK BLAGA NA METRE	REKA V MONGO-LJI PRITOK SILKE	ŠMINKA (STARIN-SKO) BARON ZOIS				RUDAR
VELIKA POSODA ZA KUNANJE				OB DARO-VALEC OTROK ŠTOR						
PREBIVALCI V OKOLICI							IGRALKA BLYTH ILJUŠIN			
SPECIALISTKA ZA BENSKE BOLEZNI										
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	DEL TENISKE IGRE			PREKOP					PRIPO-VEDNA PESNITEV	

praktični praktični praktični KRIŽAZ

Za vedrejši dom

Pomlad je že kar dodobra pokukala v naše domove. Sončni žarki so jih naredili svetlejšje, prijetnejše. Dom pa si lahko poživimo tudi še z majhnimi malenkostmi, ki nam bodo omogočile, da bo pust vsakdan postal vedrejši. Tako si lahko polepšate dom z vazo, ki jo naredite sami. Pust emajliran vrč prebarvajte z novo barvo. Ko se barva posuši, prilepite nanj cvetlični motiv, ki ga izrežete iz rožastega papirja za zavijanje daril. Ko se lepilo posuši, prelakirajte vrč in motiv s prozornim lakom. Sami lahko brez posebnih stroškov naredite tudi nove pogrinjke. Vzemite kos debelejšje lepenke, in sicer velikosti, ki vam najbolj odgovarja. Z gosto tempero pobarvajte v zaželeno barvo. Ko se posuši, jo prelakirajte s prozornim lakom. Izberite lep rožast papir za zavijanje daril, iz njega izrežite nekaj centimetrov manjši kos kot je velika lepenka, in ga nalepite na sredino pobarvane in polakirane lepenke. Dobili boste prikupen pogrinjek. Na takšen način lahko izdelate tudi podstavke za kozarce.

Regratova solata

Prišla je pomlad in z njo regrat. Za regratovo solato s popečenimi kruhovimi kockami potrebujemo: 2 jajci, 25 dag regratovih listov, 2 žlici vinskega kisa, žličko gorčice, strok česna, sol, poper, 5 žlic olja, 2 rezini kruha, 5 dag masla, 10 dag surove mesnate slanice. Jajci skuhamo v trdo, jih olupimo in sesekljamo. Očiščen regrat dobro operemo in osušimo. Za solatni preliv umešamo kis, iz česna iztisnjen sok, gorčico, sol in poper. Šele ko je preliv gladek, umešamo vanj olje. Kruh narežemo na majhne kocke. V ponvi segrejemo maslo in kocke hrustljivo prepražimo. Slanino narežemo na rezance in opemo na preostali maščobi. V skledo damo osušen regrat in ga prelijemo s solatnim prelivom. Na vrhu stremo slano skupaj z maščobo, kruhove kocke in sesekljani jajci. Solata naj 5 minut počaka, potem jo rahlo premešamo in ponudimo.

Krta prežene melestor

Krt na splošno velja za zelo koristen sestavni del favne. Prehranjuje se z ličinkami škodljivcev, nematodami in glistami, res da tudi z deževniki, ki jih je Darwin imenoval najkoristnejše živali na Zemlji. Krt s svojimi rovi rahlja, zrači in drenira tla, ne loti pa se korenin. Njegova hiba so le krtine, zavoljo katerih nima mesta na vrtu, naklonjeni pa mu tudi niso živinorejci s svojimi travniki in pašniki, niti vzdrževalci zelenih trat in parkih. Na travnikih, pašnikih in zelenicah je mogoče krtovo "pomanjkljivst" učinkovito odpraviti z brananjam, drugače pa je na vrtu, zlasti zelenjadnem, kjer krtin preprosto ni mogoče trpeti. Vrtničarji ponavadi koristno in nič hudega slutečo žival kar pobijajo, običajno zjutraj, ko izriva zemljo in dela krtine, bolj humano pa je, če skušamo krta le pregnati z vrta na zemljišče, kjer manj moti. V ta namen je mogoče kupiti električno ultrazvočno napravo melestor, ki s svojimi nizkofrekvenčnimi valovi odžene krta več sto metrov daleč.

Ujemimo sonce

Že pri načrtovanju hiše ravnajmo energetsko modro. Velika okna sodijo na južno stran, manjša pa na vzhodno in zahodno stran zgradbe. Oknom, vgrajenim v severno stran zgradbe, se raje izogibajmo. Na ta način bomo najbolj izrabljali brezplačni vir energije, sonce. Predpisi določajo, da se na severni, severovzhodni in severozahodni strani vgrajujejo okna, manjša od 1/7 tlorisne površine prostora. Na južni, jugovzhodni in jugozahodni strani so lahko okna večja. Tako pozimi bolje izkoristimo sončno sevanje. Treba pa je poskrbeti za sončno zaščito, da se poleti prostori ne bodo preveč segrevali. Prostori, v katerih se najpogosteje zadržujemo, naj bodo obrnjeni proti soncu, torej proti jugu, stranski (stopnišča, WC, shrambe ipd.) pa proti severu. Kdor namerava vgraditi sončne zbiralnike, mora prirediti smer in nagib strešin. Nagib strešine naj bo od 30 do 50 stopinj, smer pa naj ne odstopa preveč od smeri proti jugu. Močno razčlenjena oblika zgradbe ima večjo izgubo energije. Bolj ko je oblika zgradbe strnjena, ugodnejša je za porabo energije.

peš iz pariza v sarajevo

Svetovni popotnik miru

Kdor je mogel ali še more, ta beži iz pekla, ki se mu reče Sarajevo. Mesto, v katerem krogle skritih ostrostrelcev žvižgajo smrtno pesem in ima parke ter športna igrišča spremenjena v pokopališča z vsak dan svežimi grobovi, pač ni cilj, ki bi si ga dandanes izbirali popotniki, zato je še toliko bolj nenavadno, da se je svetovni popotnik Paul Coleman namenil prav v Sarajevo, in to ne v vojaškem transportnem letalu ali skrit v Unproforjevem oklepnem vozilu, ampak peš. Prejšnji teden se je na svoji poti ustavil za dva dni v Novem mestu.

Štiridesetletni Coleman je po rodu Anglež, državljanstvo ima kanadsko, njegov dom pa je kar ves zahodni svet. Od mladega so ga namreč privlačile tuje dežele in nemirna žilica ga je že sedemnajstletnega pognala na mnoga potovanja. Najprej je nameraval oditi v Amazonijo med tamkajšnje Indijance, vendar ga je pot peljala v Kanado, kjer se je za več let ustalil in dobil državljanstvo, potem pa je nadaljeval svoja potovanja po svetu. Med drugim je prehodil in prepotoval Združene države Amerike, Centralno Ameriko in lep kos Južne Amerike. Uresničil je tudi svoje mladostne sanje in potoval po Amazoniji. Po sto in sto prehojenih kilometrih je začutil potrebo, da svoje vtise in doživljanja popiše. Tako je nastala prva od njegovih sedmih rokopišnih knjig velikega formata, kamor vpisuje svoje izkušnje in doživljanja. Vendar to ni potovalni dnevnik, ampak, kot pravi sam, knjiga pravljic. V nji z nekaj literarnega navdiha zapisuje tudi podobe sveta, kakršen naj bi bil, predvsem svet miru, bratstva med ljudmi in prijaznega odnosa do narave. Strani njegove knjige so odprte tudi za druge, za znanec in prijatelj, ki jih spozna na svojih potovanjih. Tako se med njegovimi zapisi, fotografijami in izrezki iz časopisov pojavljajo tudi zapisi v vseh mogočih jezikih, od japonsčine do slovensčine. Nekaj misli mu je v knjigo napisala tudi zdaj že svetovno znana sarajevska dijakinja Zlata Filipović, katere pretresljivi dnevnik doživljanja balkanske vojne so natisnili v velikih nakladah v vseh svetovnih jezikih.

Letos se je odpravil iz Pariza na pešačenje do nesrečne bosanske prestolnice, kjer bo posadil drevo miru. Od Pariza do Zeneve je hodil 18 dni, se v Švici malo odpočil, potem pa krenil naprej prek Italije do Benetk in Trsta in tu prvič v svojem življenju stopil na slovenska tla. Prepešal je Primorsko in Notranjsko, si ogledal Ljubljano in potem zavil na Dolenjsko po dolini Krke mimo Žužemberka do Novega mesta. Tu se je ustavil za dva dni, konec prejšnjega tedna pa je pot nadaljeval ponovno ob Krki proti Brezicam in Zagrebu, od koder bo krenil proti Dalmaciji do Splita in potem do Sarajeva. Upa, da bo v Sarajevo prišel pred 22. aprilom. Tega dne bo namreč svet praznoval že 25. dan Zemlje. Kot navdušen naravovarstvenik, bорец proti onesnaževanju in ljubitelj narave bi rad prav na ta dan zasadil v središču Sarajeva drevo miru. Njegova želja je, da bi drevo posadil na

prostoru pred sedaj povsem uničeno knjižnico. To bo njegov prispevek za mir v tej trpinčeni in nesrečni deželi in hkrati znamenje, da svet nanjo ni pozabil. Coleman je namreč član Zveze poti v mir, mednarodne organizacije, ki deluje pod okriljem Unesca, ter tako imenovani ambasador državljanske iniciative Mi ljudje. Ko bo njegovo drevo ozelenelo, bo pričalo tudi o obljubi Unesca, in ki jo prinaša v Sarajevo, da bodo namreč obnovili uničeno knjižnico.

V Novem mestu je Coleman zadržal nekoliko dlje, kot je nameraval. Srečal se je s Tomom Petričem, ki je v popotniku spoznal sorodno dušo, pa mu je radodarno priskočil na pomoč in poskrbel za prenočišče. Coleman na svojih potovanjih spi v spalni vreči na prostem, kar pa ni bilo prav prijetno v mrzlih marčevskih nočeh. Popotnika je tudi seznanil

z dolensko prestolnico in nekaterimi Novomeščani.

"Slovenija me je izredno prijetno presenetila," je Coleman povedal za Dolenjski list. "Najlepše presenečenje so mi bili vaši lepi gozdovi. Sem velik ljubitelj dreves in se borim za njihovo ohranitev, kjer je mogoče. Prav grozljivo je, kaj se danes počne v nekaterih deželah, kako neusmiljeno uničujejo širne

tropske gozdove, ki so tako zelo pomembni za ves naš planet in za obstoj človeštva. Po dolgih kilometrih poti po Italiji, kjer gozdov ni bilo, se mi je v vaši deželi odprlo pravo zeleno bogastvo. Za vedno mi bo ostalo v spominu večerajšnje jutro, ko sem se zgodaj zjutraj prebudil in so mi ptički priredili pravi koncert. To je bilo pravo razkošje."

Kdo ve, kam vse bo še popotniška žilica popeljala Paula Colemana, a kjerkoli že bo, tako je dajal, ne bo pozabil na prijazno in lepo Slovenijo.

MILAN MARKELJ

Paul Coleman s svojo popotniško "pravljico" knjigo

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Rak materničnega vratu

Pri nepredujoči bolezni se pojavijo tudi splošni znaki, kot so: slabost in siljenje na bruhanje, vrtoglavice, zvišana telesna temperatura ali pa izguba teka.

Oddaljeni zasevki povzročijo znake s strani prizadetih organov, kot so: pokašljevanje in ponavljajoča se vnetja dihal pri pljučnih zasevkih, bolečine pri kostnih in glavoboli pri možganskih zasevkih.

Zdravljenje upošteva vse sodobne metode in je odvisno od lokalne razširitve bolezni ter splošnega stanja bolnice. Nadalnje zdravljenje določijo skupina strokovnjakov. Sodelujejo ginekologi, onkologi, radioterapevti, internisti kemoterapevti, po potrebi pa je potrebno pritegniti še ostale strokovnjake. Sele na ta način je zagotovljen najboljši načrt zdravljenja.

Za operativno zdravljenje se odločijo pri mlajših bolnicah z lokalno omejeno boleznijo. Vendar tudi pri teh bolnicah s tem zdravljenje ni vedno zaključeno in je potrebno nadaljevati zdravljenje z obsevanjem ali kemoterapijo.

Z obsevanjem se zdravi večina napredujočih oblik bolezni. Pri tem ločimo tako imenovano radikalno obsevanje, s katerim se želi doseči uničenje vsega rakavega tkiva, in pali-

ativno obsevanje, s katerim se poskuša bolnicam zmanjšati oziroma omiliti bolezenske znake. Radikalno obsevanje je kombinacija teleterapije in brahiterapije.

Pri teleterapiji je vir sevanja izven bolnice v določeni oddaljenosti, to je običajno začetno zdravljenje. Pri brahiterapiji pa se vir sevanja vstavi v sam tumor ali v njegovo neposredno bližino. Tako dopolnimo tumorski odmerek sevanja, s katerim pričakujemo popolno uničenje tumorja.

Metodi sta danes zelo izpopolnjeni ter ju bolnice kljub napredujoči bolezni prenašajo brez hujših težav. Le v izjemnih primerih se med samim obsevanjem pojavijo težave, ki jih je mogoče s primernim dodatnim zdravljenjem omiliti.

Kakšni so zgodnji in kasni zapleti po obsevanju? V večini primerov se pojavijo zapleti na sečilih ali na prebavnem traktu. Zapleti so pogostejši pri kombiniranju različnih načinov zdravljenja, na primer kirurškega zdravljenja in nato pooperativnega obsevanja.

Zapleti na sečilih, zlasti zgodnji, se z ustreznim zdravljenjem lahko pomirijo. Kasni zapleti, predvsem če jih ne odkrijemo pravočasno, pa lahko ogrozijo celo življenje bolnic. Velikokrat se razvijajo počasi in vsaj v začetku ne povzročajo bolnicam težav. Največkrat se pojavijo zožitve sečevodov, odtokanje seča iz ledvic je oteženo in delovanje ledvic počasi usahne. Pravočasna razpoznava tega zapleta, ki nastane zaradi brazgotinjenja v medenici, se da odstraniti, zahteva pa večsah celo kirurški poseg.

(Se nadaljuje)

Foto: družinski arhiv Pustakovih

PONOS KMETIJE - Ljubezen do konj na naših kmetijah izpričujejo številne fotografije iz preteklosti, na katerih imajo konji vsaj tako pomembno mesto kot ljudje. Šimlje, fukse in prame, ki so bili doma na večjih kmetijah, so uporabljali ko težke vprežne konje. Za težje delo so jim nadeli komat, kadar pa so jih vpregli v koleselj zapravljiček ali vsaj v nekoliko manj imeniten "flajšvagen", so jih opremili s "kširo". Kovinske ploščice na konjski opremi so vsako soboto očistili do visokega sijaja; ker ni bilo primernih čistil, so jih zloščili z zdrobljeno opeko. Konjem je bila namenjena posebna skrb glede čistoče. Dober gospodar je konja vsako jutro ščetkal, gladil, trepljal in mu prigovarjal. V sončnem jutru je občudoval lesk konjeve dlake, lepo raščen in razčesan rep ter grivo. Konji so bili ponos kmetije. Široke povojne "unre", kot so rekli konjem, ki so jih dobile večje kmetije po 2. svetovni vojni kot pomoč organizacije UNRRA, so bili kobile z dolgimi glavami. Bile so težke vprežne živali, s katerimi ni bilo mogoče okopavati polja, ker je kobila zasedla tri vrste namesto ene. Na fotografiji: brata Franc in Pepek Pustak s kobilama Fukso in Šimlo v Bračni vasi na Bizeljskem pred 2. svetovno vojno. (Pripravila etnologinja Ivanka Počkar)

IX Tadinovih xopiskov

Grešna prizanesljivost - Povsod slišimo, da zmirjajo otroci starše, posebno matere in te se ne jeze nič - k večemu če kaj zavpijejo, kar pa otroke le na smeh sili, vedoče, da v tem ni nobene resnice. Na Toplici zvršči usanka na mater, ki slovi kot pametna žena: Stoj cundra! in ljubijoča mama se je smehljala in gladila ljubeznjivo prekrasne rumene vlasce svojega ljubčka.

Od kod toplice - Toplice izvirajo iz pekla - sliši se dostikrat trditi.

Kako pokažejo, da jim je fant všeč - Simpatico deklice odkrivajo fantom s tem, da jim dajo ali same ali pa pošiljajo po prijateljicah šopek cvetja. To še ni znamenje, tudi ni začetek ljubezni, dostikrat pa povod začetka. Če fant začne za tako punčko stopati, pošlje mu v spodbudo tudi šopek - tak dar se ve da posebno lahko naredi zavezo.

Modra beseda stare mame - Sin, če se ženiš, pazi bolj na pleme žene, nego paziš na pleme svinje, ktero kupuješ. Svinja se kmalu ali proda ali zakolje - žena pa ti ostane!

"Boš, zanesljivo boš, kajti Kunigunda je močno skregana z grškimi in latinskimi klasiki, ki jim zaradi pomanjkljivega znanja teh jezikov v srednji šoli nikoli ni prišla do dna," je pritrtil Boštjan in dostavil: "Greš z menoj v središče mesta po nakupih? Iščem primerne odeje. Cene so po trgovinah zelo različne in spleča se pogledati okoli."

"Tudi na to se spoznaš?" ga je spogledljivo pogledala dekle.

"Tudi! Človek se mora na vse spoznati, če hoče živeti."

"Katera bo tvoja žena, te bo lahko vesela. Vse boš postoril, ona pa bo lahko poležavala in se lišpala."

"Bom," se je odrezal Boštjan, "če bo tako zbolela, da se ne bo mogla premakniti. Sicer si bova delo oziroma domače opravke lepo razdelila."

"Pojdiva raje kar peš, spotoma pa se še kaj pogovoriva," je na tramvajski postaji predlagala Gordana.

"Prav, saj tramvaja tako še ni."

"Slišala sem, da nimaš stalne punce. Preveč resno presojaš življenje."

"Nimam časa, da bi brenčal okoli žensk, kvasil dvomljive dovtime in iskal ljubezenske prigode. Saj nisem žival," je odgovoril Boštjan.

"Tudi s športom se ne ukvarjaš."

"Ukvarjal sem se s taekwondojem, celo v klubu, ko pa so me začeli priganjati, naj se udeležim tekmovalj, sem odklonil. Imam teniški lopar in nekaj žog, včasih jo mahnem na bližnje igrišče, ki meji z našim vrtom. Občasno se ne branim košarke. To mi zadostuje za razvedrilo."

"Tu in tam bi lahko zavil v naš disko. Ne kadiš, ne piješ... Da, res, pozabila sem. Tebe zanimajo Hiksi, Hetiti in Lang..." se je zarezala punca.

Branimir Žganjer

Vajinega sinka imam neizmerno rada

"Langobardi," jo je dopolnil fant.

"Pravijo, da te zaradi njih zelo upošteva mladi profesor Goldkirchen, ki je edini pameten mož v naši skupini. S svojimi predavanji je pritegnil veliko mladih ljudi k znanosti. On že ve, kako se tej reči streže. Pravijo, da mu je bila v tem podobna rajnka profesorica hrvaške zgodovine Klacičeva. Jaz nisem udarjena na znanost," je Gordana v eni sapi zvrstila svoje stavke.

"Na cunje pa si morda le udarjena, zlasti na uvožene," jo je podražil fant.

"Jaz na cunje, Zrinka pa na ples, druge na lišpanje."

Pri omembi Zrinke se je Boštjanu hipoma spomnil njunega razgovora pred dvema dnevoma. Zrinka je zagledala lepak, ki je vabil mimooidoček k razstavi nekega slikarja.

"Moj Bog," je zastokala punca, "to je tako zastarelo, kot da bi živeli v prvi polovici devetnajstega stoletja. Hoditi po razstavah je čista neumnost. Za naš so videokasete, televizija in film, čas trapastega igračkanja s svinčnikom alli barvicami je minil. Mar misliš, da ne vem, kako se občudovalci slikarskih packarij le delajo, da jih zanimajo slike. Na dlani je, da se sprenevedajo. Stensko slikarstvo pa je tako le navadno slikopleskarstvo."

Te besede so prišle Boštjanu živo v spomin. Sam je redno hodil v gledališče, na operne in dramske predstave. Že kot fantička ga je očka, ki je pisaril kritike o gledališču za slovenski jezik, vlačil s seboj.

Tudi filme je rad gledal, video kasete pa so počasi iztisnile obisk kina.

"Ti si pameten fant, a težko boš našel sebi primereno soprogo."

"Se bo že našla ženska, delavna in prikupna, ki ima rada razvedrilo in življenje, zna pa tudi prijeti za delo, ko je treba."

"No, meni je v tem pogledu odklenkalo in morala bom potlačiti svojo ljubezen do tebe," je Gordana našobila ustnice in ponudila fantu roko, ko sta prispela na Kvaternikov trg.

"Zdravo, in dobro si ogled te svoje odeje v trgovinah!" je dejala v slovo.

XV

Sancta simplicitas! (Sveta preproščina!)

Meseci hitro tečejo. Za sušcem sta se zvrstila mali in veliki traven, rožnik je bil pred vrati in z njim čas izpitov. Čeprav je Boštjan redno študiral in se temeljiteje lotil knjig, pravega miru le ni imel. Iz sosesčine so se slišali glasovi kleparske delavnice na črno strička Pakca in se mešali z zvoki iz prav tako "črne" mizarske delavnice.

"Zopet ga lomijo pri Pakcih," je rekla mama.

"Ta drugi glas je žaga mizarja Milana. Ko bi vsaj za dva dni odšel v Zagorje, v svojo klet, pa bi se hrup precej zmanjšal!" je dejal očka in razmišljal naprej:

"Ljudje delajo in se skušajo premotiti, da bi pobegnili od notranje razklanosti in si prislužili nekaj

NAŠA ZGODBA

P.Č.

SAMO ŠE V SPOMINIH

Zagledam se skozi okno proti razpadajoči hiši. Misli mi uhajajo v moja otroška leta. Nekdaj tako lep dom, skoraj najlepši v naši vasi, je le še kup razvalin. Malo je ostalo od lepo urejene kmetije, mlina in žage.

Naš sosed ni bil le dober gospodar, ampak tudi srčno dober človek. Otroci smo se radi zbirali ob potoku in delali mlinčke, malo naprej v večji vodi pa se poleti kopali in mu pri tem kar precej trave pohodili. Nikoli se ni jezil. Gospodinja prav tako dobra žena, nas je celo večkrat pogostila z dobrotami - orehi, suhimi slivami in celo z bomboni - ki jih je hranila v omari v veži. Nekoč, ko smo mislili, da ni nikogar v bližini, smo si drznili sami odpreti omaro in pogledati, kaj bo dobrega za nas. Tedaj pa se je, kot bi zrasel iz tal, pojavil gospodar. Prvi hip se je razjzil, a takoj nato pomiril in dobrodušno dejal: "Ja otroci, kaj pa počnete, saj tu je strup." V omari je imel spravljeno tudi žganje. Včasih smo ga videli, da ga je malo srknil, zato smo vedeli, na kakšen strup misli.

V bližini domačije sta ob potoku oziroma skoraj v potoku bila velika kamna. Nikoli nisem vedela, ali ju je oblikovala narava ali postavila človeška roka. Bila pa sta kot nalašč za pranje. Tam so ženske iz cele vasi hodile prat. Kadar je naneslo, da se jih je zbralo več skupaj, so oprale tudi kako vaško

novico, ki morda ni bila vedno čisto resnična. Nekega dne je mlad fant poslušal ženske in ker se je čutil zaradi obrekovanja prizadetega, je stopil iz grmovja, kjer je bil skrit, in zliž ženski, ki je bila najbolj glasna, vedro vode na glavo.

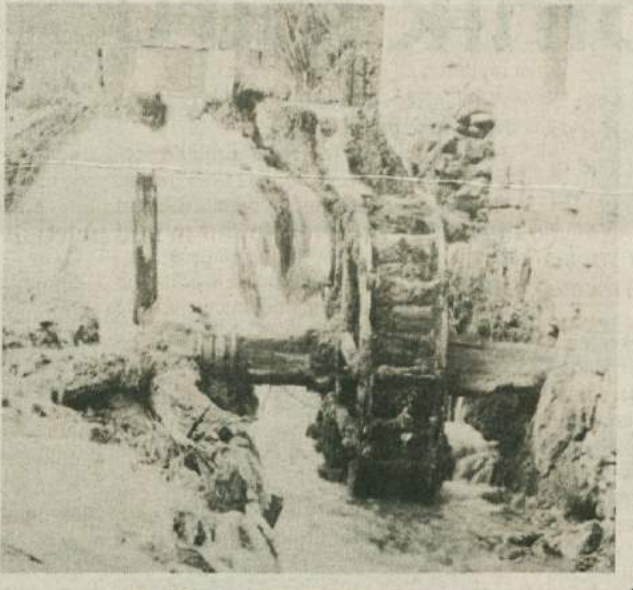
Čas je naglo tekel, leta otroštva so minila. Nismo se več igrali, ob potoku so nas zamenjali mlajši, mi pa smo se razkropili po svetu. Domov sem prihajala le še v počitnicah in pozneje ob praznikih. Nekoč mi je mama povedala, da je naša dobra sosedka zelo bolna, kar me je prizadelo. Po nekaj mesecih je umrla. Nekaj let zatem se je edini sin smrtno ponesrečil.

Leta in te hude izkušnje so strle dobrega moža in trdnega gospodarja. Ko je toliko obnemogel, da ni mogel več biti sam, ga je vzel k sebi sosed, a je kmalu umrl. Kmetija pa je začela propadati.

Zdaj v dimniku gnezdi sova in se oglašča s srhljivim glasom. Potok ne žubori več tako veselo, ne poganja več mlinskih koles. Tudi otroci se ne kopljejo več v njem in ženske ne perejo več perila ne vaških novic ob potoku, zdaj se otroci hodijo kopat v bazene in na morje, perilo pa perejo pralni stroji. Potok je ostal žalosten in osamljen, nekoristen, le še kako umazanijo mora sprejeti.

Čas hiti, leta minevajo, mene pa zvesto spremljajo spomini na otroštvo in dobrega soseda.

FOTO: M. MARKELJ

Golčim besede srca in vesti

Prešernova družba, Prešernova družba Vrba in Sanjska knjiga so izdale in založile dvanajsto pesniško knjigo Toneta Kuntnerja, zbirko Golčim besede srca in vesti. Pesnik, ki je že s prvo knjigo razodel duhovno, čustveno in moralno jedro ter slog svojega pesništva, je z novo zbirko bralcem ponudil pesniško kristalizacijo svojih iskanj, upov in dvomov, upornosti in razočaranj, poglobil in dobrusil svoje tematske stalnice ter jim dal nov oblikovni sijaj. Središčni besedi njegove tokratne pesniške zgodbe sta hiša in pot, okrog njuju pa krožijo besede luč, svetloba in ljubezen kot ena ter rana, bolečina in zlo kot druga celota. Zakoni časa delujejo po svoje, zemlja, na katero je pesnik tako intimno in trdno navezan, obvladuje kruti realizem. Ničesar, kar je pesnika tako radostilo, da se je s tistim celo istovetil, ni več. Zdaj, ko prihaja v staro očetovo hišo na zaobljubni shod bratov in sestra, se počuti kot tujec, tuj pa mu je tudi pes, ki ga zaustavlja pred pragom. Toda pesnik se ne da odgnati, čeprav ga je strah. V srcu se sprašuje: "Koliko je pasjega / v meni, / koliko človeškega / v tebi?", besede pa govori: "Kaj lajša vame, / ki prinašam mir? / Midva sva si tuja. / Marš, v svoj kvartir!" Tista prava, vseosrečujoča domačnost živi le še v mislih na preteklost, ko "na bregu stojim / in rišem spomine". Iz preteklosti do sem drži pot, po kateri je moral pesnik sam, sam z duhovno dediščino, ki jo je dobil še kot otrok, sam sebi odgovoren za vse, kar stori in česar ne stori. In srce je tisto, ki sodi in tehta dejanja, tudi tista za druge, za okolje, za narod. Pri pesniku seveda pesniška dejanja, pričanje o vsem s pesmijo. Golčati besede srca in vesti je za Kuntnerja odgovor na znameniti Župančičev klic: "Veš, poet, svoj dolg?" Je najvišja zaveza in smisel vsega njegovega pesniškega početja.

IVAN ZORAN

Skrivnostni kraji sveta

Svet ostaja še naprej zanimiv in skrivnosten, čeprav je človek, gnan od nemirnega raziskovalnega in pojasnjevalnega duha, pogledal že v vse njegove kotičke in razrešil mnoge njegove uganke. Veliko ugank pa ostaja nepojasnjenih, in to ne samo ugank narave in vesolja, ampak kar ugank, ki so delo človeških rok. Iz preteklosti so ostale mnoge stvari, ki še dandanes zbujajo začudenje in predstavljajo neresljivo skrivnost tudi za največje strokovnjake, hkrati ko se možni odgovori kopčijo, a nobeden

od njih ni zadovoljiv. Naj gre za svetovno znani megalitski spomenik Stonehenge v Angliji, za skrivnostne velikanske kamnite glave na Velikonočnem otoku, za zapletene velikanske risbe na visokogorskih planotah Peruja ali za pravljico inkovsko mesto Machu Picchu, vsi ti zastavljajo kompleksna vprašanja o verovanjih, zvezdoznanstvu, stavbarstvu, zgodovini in hotenjih davnih ljudstev. Nezmožnost celovitega odgovora nanje pa nas sili, da gledamo na davna "primitivna" ljudstva z nekoliko manj domišljavo dvignjenim nosom.

Zanimivo in vznemirljivo potovanje po svetu nam ponuja knjiga SKRIVNOSTNI KRAJI SVETA, ki je pred kratkim izšla pri Mladinski knjigi kot prevod izvirne angleške izdaje. Knjigo je napisalo več avtorjev, v njej pa so predstavljeni skrivnostni sveti kraji, simbolne pokrajine, starodavna mesta in izginule dežele. Besedilo spremljajo črno-bele in barvne fotografije ter ilustracije in zemljevidi. Posebnost slovenske izdaje je dodatek, v katerem Dušan Voglar piše o skrivnostih na slovenskem ozemlju. Omenja Krkavški kamen, blejski otok, mitrej in kamnito ogrado Gulaka. Domevni megalitski spomenik Krkavški kamen iz slovenske Istre ima vklesana reliefni podobi, za kateri nekateri menijo, da upodabljata sončno božanstvo, drugi, da gre za podobi Kristusa iz zgodnjih krščanskih časov, taki z bolj razgretimo domišljijo pa bi lahko v njih videli upodobljena tudi obiskovalca iz vesolja. Z otokom v Blejskem jezeru je povezan mit o staroslovenskem svetišču, arheološka izkopavanja pa potrjujejo, da je bil otok dolga stoletja svet kraj, saj so na njem našli nekropolo in ostanke več zgodnjih cerkva. Skrivnostno kamnito ogrado Gulaka na Primorskem, okoli katere so se pletle mnoge bajke, so žal med prvo svetovno vojno uničili, čes pa ni zgledal zanimivosti, ki je doma na našem območju - mitrej pri Rožancu v Beli krajini, ki izpričuje obstoj skrivnega kulta iz rimskih časov.

MILAN MARKELJ

telegrami

- V novi zbirki Knjižgozer, v kateri bo Mladinska knjiga izdajala sodobne kriminalne, ljubezenske in grozljive romane za najstnike, so izšle prve tri knjige: ZELENA POŠAST Bogdana Novaka, NETOPIR BREZ KRIL Ivana Siveca in PRVA LJUBEZEN Mary Hooper.

- Slovenski diplomat Matjaž Jančar je pri Znanstvenem in publicističnem središču izdal študijo INDIJANSKI PET STOLETIJ.

- V zbirki Šola retorike, ki jo izdaja Pravljico gledališče, je izšlo delo Zdravka Zupančiča MALI VEDEŽ RETORIKE (veščina javnega govorenja in nastopanja).

kovačev na črno. Nimajo iskrenih prijateljev, tisti pa, ki prihajajo k njima na dom, so le odjemalci sušmarsko izdelanih predmetov."

"V Karantaniji so tudi nemški vojvode morali pozdraviti ljudstvo po slovensko," je bral Boštjan. "Če jezika niso obvladali, so se morali besedilo prisrge naučiti kar na pamet, ne da bi razumeli besedico."

Od zunaj se slišalo, kako sosedovi dajejo poguma triletnemu Avguštinčku, naj dedku pove kaj krepkega. Ko je otroček bentil mater, so se vsi, ki so ga spodbujali, glasno zakrohotali.

"Za božjo voljo, le zakaj učijo otroka prostaskih izrazov, saj se jih bo še prehitro naučil na ulici! Kaj jim je tega treba?" se je očka glasno in zagrenjeno vprašal.

Krohotaње in vpitje je pri sosedih večkrat dolgo trajalo, včasih tudi pozno v noč. Od petka na soboto oziroma od sobote na nedeljo so kvartali vso noč. Nekateri so igrali za velike zneske, drugi pa kar tako, da jim mine čas, za nekaj dinarjev. Krohotali so se, udarjali s pestmi po mizi, prav nič se niso menili, da bi v sosesčini ljudje radi spali. Od zgodnjih poletnih pa vse do deževnih jesenskih dni so se zbirali in kvartali v vrtni uti.

"Ljudje pač imajo prosto soboto," je spregovorila mama. "V zdravstvenem domu smo delali ob sobotah do sedme zvečer, včasih dežurali na otroškem oddelku tudi v nedeljo jutraj."

"Mi pa smo," je dostavil očka, "imeli pouk ob sobotah do sedmih zvečer, v nedeljo pa smo učili podoficirje armade, kajpak zastoj. In če so te kot mladega profesorja izvolili med predavatelje, si še ploskal. Vsi so bili prepričani, da si tako brezplačno vdinjanje za prazen nič šteješ v čast.

Za materinski dan proslava v Sentyernej

Bogat kulturni program

SENTYERNEJ - V nedeljo, 26. marca, je bila v Sentyernej proslava ob materinskem dnevu, ki jo je z govorom odprl župnik Tone Trpin. Vili Vodopivec je vodil in povezoval kulturni program, s svojim humorjem in lepo besedo pa je proslavi dal še prilepnejšo podobo. Slavnostni govor je imel ravnatelj osnovne šole Pavle Turk. Predstavili so se mladi citirari iz Sentyernej, ki jih uči Darko Duh. Otroci so s pesmijo, plesom in recitacijo pokazali, kako radi imajo svoje mame. Deklica, ki jo uči sestra Karmen, je zaigrala na harmoniko. Otroški in dekliški zbor, ki jih vodi Marjeta Hosta, je prepeval pesmi o materi.

Ena najzanimivejših točk je bilo petje rodbe Simončič, ki šteje okoli 30 članov: mama s 6 otroki, njihovimi partnerji in otroki so s petjem in igranjem pokazali, da njihova harmonija izvira tudi iz ljubezni do glasbe, ki jim jo je s svojim zgledom dala mama Pepca. V tej veliki družini imajo tudi dva kitarista, trobentača in dekle, ki igra sintetizator. Proslavo je sklenil moški zbor pod vodstvom organistke Line Švalj s svojimi pesmimi, na citrah pa jih je spremljal Darko Duh. Ob odhodu smo si lahko ogledali razstavo ročnih del, ki so jih dekleta pod vodstvom sester izdelovale vse leto, vse matere pa so dobile v dar spominček, majhen gobelin. Članice aktivna kmečkih žena so pogostile obiskovalce s svojim pečivom.

VESNA ZUPANČIČ
Sentyernej

OB MATERINSKEM DNEVU - V polni cerkvi sv. Mohorja in Fortunantia v Žužemberku sta imela v nedeljo popoldne koncert Jožica Kališnik, nekdanja članica ansambla Avenik, in Miha Dovžan s citrami. Nastopila sta s cerkvenimi in narodnimi pesmimi, ves honorar pa sta namenila Pionirju za poravnavo dolgov nove žužemberške cerkve. (Foto: S. Mirtič)

Z avtobusom na izlet!

Nismo vraževani, zato smo se brez pomislekov lotili izbora trinajstega potnika za zanimiv avtobusni izlet. Računalnik je imel tokrat za nalogo iz podatkovne baze naročnikov poiskati vse, ki so se na Dolenjski list naročili leta 1962, in med temi je imel pri zbiranju največ sreče Ivan Arh iz Grčee vasi 8, p. Leskovec pri Krškem.

Potnik, ki bo sedel na trinajstem sedalu v avtobusu, s katerim se bodo na izlet odpeljali poslušalci novomeškega radia Studio D, pa bo obvestilo o izletu prejel na naslov: Marta Franko, V ograji 4, p. Sentyernej.

“Premalo se sliši naš glas”

Upokojenci se lahko pohvalijo z vrsto uspešno izpeljanih načrtov - Še več razvedrilnih možnosti

NOVO MESTO - Na letni konferenci Društva upokojencev Novo mesto so 1. aprila sklenili znatno razširiti dejavnosti, ki članstvo odtegujejo osami. Predvsem pa bodo skušali s svojimi predstavniki prodreti v občinski svet.

V občini Novo mesto je po nedavnih zakonskih spremembah o lokalni samoupravi 9 društev upokojencev (prej 11), novomeško največje med njimi, pa šteje 3.283 članov. Ti delujejo uspešno tudi na terenu, saj imajo delavna poverjenstva v Bučni vasi, na Otočcu, v Šmarjeti, Beli Cerkvi, Brusnicah, Podgradu, na Uršnih sekih in v Birčni vasi. Kljub temu pa je le malo več kot polovica vseh upokojenih občanov vključenih v društvo. Prav te, ki še niso pristopili v to stanovsko nestrankarsko in neideološko naravnano organizacijo, bodo z letošnjo akcijo skušali pridobiti. Tako bi bili številno močnejši in ob nenehnih grozečih državnih finančnih ukrepih zoper upokojence tudi uspešnejši.

Če upoštevamo vsa upokojska društva v občini, pomeni ta del prebivalstva tretjino volilcev, a njihov glas je premalo upoštevan. Posredno zastopništvo, kot ga imajo zdaj, je sicer hvalevredno, želijo pa prav iz svojih društvenih vrst pošiljati v občinske klopi ljudi, ki bi zastopali interese članstva.

Iz poročil je razvidno, da je bilo lani društvo dokaj uspešno. Izletov se je udeležilo 4500 udeležencev, športniki so se z raznih, tudi medobčinskih tekmovalnih vprašalnic in priznanj. Pevski zbor je že vrsto let eden najbolj znanih na širšem območju in tudi nepogrešljiv na vseh proslavah in srečanjih.

Protestiramo!

Z občnega zbora ZZB in udeležencev NOB, ki je bil 26. marca v Dol. Toplicah

Protestiramo, ker ni postavljena odločna zahteva, da proslavljamo 50. obletnico zmage nad fašizmom in nacizmom. Zakaj dovolite, da nam domobranci, ki so prisegli Hitlerju in sodelovali z SS enotami, podtikajo razne Levstike? Zahtevamo, da se Levstiku prepove prihod v Slovenijo, ker so ljudje zelo ogorčeni, posebno tisti, ki vedo, kaj je delal Levstik kot domobranec.

V četrtek, 23. marca, je bil na tv prikazan intervju z državnim tožilecem Drobničem. Drobničeva izjava, da se zato, ker smo majhen narod ne bi smeli upreti okupatorju, je, milo rečeno, smešna, da ne rečemo neumna. Naj se vendar ne zgovarja na komunizem. Mladi fantje, ki so sli v partizane, sploh niso vedeli za komunizem. Borili so se le proti okupatorju in njegovim pomagačem.

Če ne bi bilo domobrancev, ki so skupaj z okupatorjem v župniščih delali sezname o preselitvah, likvidacijah, o pošiljanju v italijansko internacijo in nemška taborišča, bi bilo veliko manj žrtev. Tako pa so v trpljenju umirali zavedni Slovenci.

Kaj res ni nikogar, ki bi g. Drobniču in njemu enakim povedal, kje so doštudirali? Naj vrnejo diplome, če je bil prejšnji sistem tako zanič, ne pa da blatijo vse, kar je bilo narejeno v petdesetih letih po vojni. V teh letih po vojni je bilo veliko narejenega, delavci so imeli delo; tudi tisti, ki vedo o letih po vojni povedati le slabo, so “rezali bel kruh”. Sedaj pa je veliko družin dobesedno brez kruha.

Razčistiti pa bi bilo potrebno tudi lastninenje, saj je precej čudno. Na eni strani rastejo bogataši, ki so v manjšini, na drugi strani pa so veliki reveži, ki so na žalost v večini in njihovo število nenehno narašča.

(Zapisano na občnem zboru)

Lani so tudi uspešno izpeljali temeljito obnovo lastne stavbe (nasproti Sokolskega doma), kar je veljalo 3,2 milijona tolarjev, računali pa so bili plačani iz lastnih sredstev. Izvedli so še računalniško vodene podatke o članstvu in se lotili treh anket, prek katerih so prišli do podatkov, kaj si članstvo od društva želi.

Na tej osnovi so že letos uvedli vrsto novosti v razvedrilnih dejavnostih: kolektivno telovadbo, nadaljevalni tečaj nemščine, predavanja o zdravi prehrani, fizioterapevtske vaje in več

• **Spregovorili so tudi o letošnjih 11 izletih. Na Koroško se bodo odpeljali 13. aprila, 18. maja na Madžarsko, junija na srečanje upokojencev Slovenije, 20. junija na Bled in Brezje, 5. avgusta bodo pripravili tradicionalno srečanje upokojencev v Dolenjskih Toplicah, 6. septembra bo izlet na Kum in v Medijske Toplice, 5. oktobra se bodo odpeljali v neznanu.**

družabnih srečanj, ki so vedno dobro obiskana. Letos so imeli že uspel izlet v Belo krajino in ogled znamenitega Shakespearovga Hamleta v ljubljanskem Cankarjevem domu. V zadnjem času pa organizirajo cenene prevoze in kopanje v Šmarjeških Toplicah.

Delovno poročilo predsednika Ivana Somraka so na izredno dobro obiskanem občnem zboru v polni telovadnici osnovne šole Grm sprejeli brez pripomb, prav tako letošnji delovni načrt. Po vseh formalnostih in pozdravih gostov pa so se dlje časa zadržali še pri pognjenih mizah ob družabnem srečanju in pogovori.

R. B.

• **Kjer sta krmjena svoboda in dostojanstvo enega samega človeka, sta načeloma krmjena vsakemu, in tu je problem tudi za Slovence. (S. Hribar)**

Turistka o Kolpski dolini

Nada Jakovljevič je z možem Stojanom lani poleti dva meseca prežvela v Kolpski dolini

Avgusta lani sem v Dolenjskem listu objavil razgovor z Nada Jakovljevič iz Novega mesta in njenim možem Stojanom, ki sta prežvela dva meseca dopusta v Kolpski dolini, in sicer v Fari in okolici. Nada piše, da je zdaj nekoliko uredila vtise o nekaterih zadevah, o katerih smo mi poročali že v drugih sestavkih, a je kljub temu zanimivo, kako jih vidi turist, zato pismo v nekoliko skrajšani obliki objavljamo:

“... Vasi so napol prazne, hiše razpadajo, polja so neobdelana, povsed smeti itd. Pravijo, da se je še pred 30 leti iz Vasi videl Brod na Kolpi pa tudi Petrina in Pirče. Ložec s prekrasno rodno črnico je večinoma v pušči, odganja čuden, do 1,5 m visok plevel - še koprive so redke - rastejo celi gajji jelše. Kjer pa je obdelano, je pridelek tak, da ga je veselje pogledati, in tako je pravzaprav že od Slavskega Laza navzgor. Kako to rešiti?”

Nato piše, da sta pošta in banka ob sobotah zaprti. Sobotni časopis dobiš šele v ponedeljek, čeprav Delo obljublja, da bo počitničarjem časopis dostavljalo vsak dan. Avtobus Oslinca-Kočevoje vozi le enkrat na dan. Odvoz odpadkov šele urejajo. Kosila ali tople hrane ne dobiš od Kaptola do Broda na Kolpi. Čast rešujeta Ofakova trgovina v Potoku in trgovina Kolpa v Fari. Podobno je pri Papežu, čeprav so ljudje tu strni dobri, ljubeznivi in ustrežljivi.

Cesta ob Kolpi navzgor je kljub zdravim zgrajena. Koliko energije je šlo zaradi zdrav in nič! Moči bi bolj porabili, če bi namesto prepira za

Rešitev Peršakove formule

Predlog poslanca Toneta Peršaka o popravni krivic, storjenih v drugi svetovni vojni, in o odškodninah, ki jih je predlagal, me je skoro spravil tja, kamor kljub “biološkemu osipu” moje generacije očitno še ne spadam: čakam namreč na svojo prvo, zaslužno pokojnino.

Najprej nas je sortiral, kakor to delajo na boljšem trgu, na kupčke in nato postavil ceno našemu medvojnemu trpljenju. Spadam med begunce, torej med tiste, ki jim v vojnem času ni bila zagotovljena niti “lagerska” hrana, ne “lagerska” streha.

Bukve, seniki, hlevčki - to je komfort, kjer smo preživljali in preživeli vojno.

120 tolarjev, ki nam jih je za trpljenje pod italijanskim in nemškim terorjem namenil poslanec Peršak, mi odstopam k revni poslanski plači in mu želim to, kar želi on meni: da ne bi predolgo bremenil državnega proračuna! Tudi na njemu se je namreč že davno posušila rosa... Grobarjev pa imamo na vseh pokopališčih dovolj, naj se torej v teh letih ne silijo zraven. Bomo že odšli, vendar takrat, ko nam bo usojeno, brez njegovih 120 tolarjev. Razmislijam, da bi bilo prav, da bi se nemškemu in italijanskemu okupatorju lepo zahvalili za tako mizerno škodo, ki nam jo je povzročil.

In še to: so tako “velikoumni” predlogi v vladi posebej nagrade? Potlej pa le še tako naprej, poslanec Peršak! Kako grozljivo, da toliko moralne revščine bremenijo mojo lepo slovensko domovino. In kako majhen je lahko človek, čeprav je poslanec!

MARICA ZALOŽNIK
Krško, Cesta 4. julija 40

Pohabljeni otroci v zameno za ljubiteljstvo?

Ob izjavi dr. V. Čadonič-Špelič o poskusih na živalih

Izjava doktorice veterinarske medicine dr. Vide Čadonič-Špelič, ki jo je povzel in zapisal novinar iz Novega mesta g. Budja v Večeru, 11. marca, in sicer, da poskusi na živalih niso mučenje, ni presenetila nikogar: ne mene, ne mojih somišljenikov pa tudi svoji stroki oz. lobiju se ni izneverila. To in vse, kar je bilo zapisano v okvirju, je bila v svoji vlogi pravzaprav dolžna odgovoriti. Razumljivo, da so ji verjeli le tisti, ki stvari z druge strani ne poznajo. Vse stroke, ki so poskuse na živalih izvajale in se jih še vedno trdovratno oklepajo, so do sedaj dobro poskrbele, da se za to drugo plat v javnosti ne bi razvedelo, čeprav jo sami dobro poznajo. Marsikdo, ki je pred tem bral intervju z dr. Vido Čadonič-Špelič v reviji “Moj pes”, v kateri je prikazana kot velika ljubiteljica živali oz. svojega nemškega ovčarja, se je lahko ob opisovanju njene celovite podobe kot mile ženske celo raznežil. Hladnokrvnost in neprizadetost, ki veje iz njenih izjav (tako, kot to od nje pričakuje stroka, kateri pripada) v obravnavanem članku, pa razneženega bralca v hipu strezni in ga postavljata na realna tla. Zadovoljno ugotovi, da mu je še naprej dano živeti v čudovitem prepričanju, da se pravzaprav nič ni spremenilo. Gospe veterinarske doktorice ne bom vprašala, če bi svojega psa žrtvovala za poskuse, kajti njene odgovora ni težko ugani. Glede na to, da je dr. V. Čadonič-Špelič za konec natresla še nekaj hudo zavajajočih trditve (česarvo se berejo kot strokovno neizpodbitne), in sicer, da “so poskusi na živalih za človeštvo danes nepogrešljivi” in da “glede na živali kot nepogrešljiva živa bitja v službi človeka”, si kot pripadnica tovrstnega “ljubiteljstva” dovoljem citirati nekaj nasprotnih trditve, ki so nastale iz prakse drugače oz. napredno mislečih znanstvenikov in o katerih je med ostalimi veliko pisal tudi dr. P. Croce, patolog in znani borec proti vivisekciji iz Vicenze: “Ali znanost dela za človeka ali proti človeku? To vprašanje, ki je bilo nekoč nezastavljivo, je danes potrebno in nujno. Vsiljena nam je bila enačba: znanost je napredek, pri čemer naj bi napredek imel le eno smer, tisto, v korist človeku. Zaradi tega naj bi bil znanstvenik dober človek tudi takrat, kadar podarja atomsko bombo, načrtno sprevrčanje narave, medicino, ki povzroča več bolezni, kot jih zdravi, ker naslanja eksperimentalne temelje na metodološki napaki. Tudi vivisekcija se bohoti na temeljni napaki, ki pa ne moti njene skladnosti. Ravno zato jo je potrebno v celoti odvredit. In navsezadnje: tudi papež Janez Pavel II. je ob neki priložnosti dejal: “Ko se človek nauči spoštovati in imeti rad druga bitja, postane bolj human tudi do svoje vrste”.

Da so izvajalci vivisekcije, te civilizacijske sramote, na splošno brezdušni in že popolnoma otopeli, nam pove podatek o neki znanstvenici, ki se ob grozljivem mučenju psa in njegovem cviljenju smeji. Zato pripominjam, da je potrebno namestiti prave ljudi na pravo mesto.

KRISTINA FERLIC
Maribor

VELIKA SKRB V NOVOMEŠKI BOLNIŠNICI

6. marca sem bila operirana na žolču v bolnišnici Novo mesto. Pred tem sem ležala že v celjski in brežiški bolnišnici in nikjer nisem doživela takšne pozornosti do pacientov niti takšne urejenosti in čistoče. Zato se zahvaljujem dr. Kramarju in vsemu medicinskemu kolektivu. Želim, da ostanejo tako prijazni in ustrežljivi še naprej.

DRAGICA K.

Anton Možic

V borčevskih vrstah je spet nastala globoka praznina. V 84. letu je omahnil v smrt Anton Možic, nekdanji član napredne domovinske in domoljubne organizacije Sokol, aktivist Osvobodilne fronte slovenskega naroda, borec narodnoosvobodilne vojske, iskren tovariš in prijatelj ter vzoren družinski poglavar. Tone je odraščal v ugledni in napredni družini v Boštanju. To je tudi kraj, kjer se prebivalci niso nikoli izneverili svojemu socialnemu poreku in domoljubnosti. Jeseni 1941, ko je vsa Evropa ječala po fašistično-nacističnim škornjem, ko je bila slovenska domovina okupirana in razkosana, ko je Hitler začel uredničevati peklenški načrt, da bi z izseljevanjem in preganjanjem tudi fizično uničil slovenski živelj, je pokojni Tone skupaj s tovarišem Alojzom Zalaščkom tako rekoč izpred oči okupatorske policije v Boštanju rešil zajetega pripadnika NOB Jožka Papeža.

Tone je bil eden od aktivistov OF na sevniški železniški postaji, kjer se je povezoval z drugimi organizatorji OF, kot so bili Milost, Jerin, dr. Turk in učitelj Juraneč na Telčah. V organiziranju obveščevalno delo OF je bil vključen vse do leta 1944, ko je moral zaradi osebne varnosti zapustiti železnico in se vključiti v enote NOV. V teh je še naprej deloval kot obveščevalec do konca vojne in zmage nad fašizmom, katere 50. obletnico slavimo prav letos. Po osvoboditvi je Možic spet našel delo na železnici in ostal tam do upokojitve. Še ko je delal na železnici in tudi pozneje, ko je bil v upokoju, je prizadevno deloval v raznih družbenih organizacijah in društvih, posebej se v gasilskem. Od ustanovitve krajevne borčevske organizacije v Boštanju leta 1947 pa do lanskega leta je bil njen predsednik in član OO ZB Sevnica. Zaradi bolezni je predal funkciji mlajšim, Mežic pa je bil imenovan za častnega domstrnega predsednika KO ZB in člana OO ZB Sevnica.

SLAVKO ŠTRUKELJ

PRAZNOVANJE MATERINSKEGA DNEVA

POKLEK - V nedeljo, 26. marca, je kulturna skupina pri Gasilskem društvu Poklek ob materinskem dnevu materam in ženam s Pokleka in Sele pripravila proslavo s prisrčnim kulturnim programom v gasilskem domu. Gasilsko društvo je udeležence presenetilo s skromnimi darili, po proslavi pa jih je pogostilo in jim pripravilo družabno srečanje.

ZAHVALA NOVOMEŠKE BOLNIŠNICE

Za gradnjo porodnišnice in nakup medicinskih naprav so prispevali: Rastislava Praprotnik, Kurirska 4, Črnomelj, za nabavo dragih medicinskih instrumentov za intenzivni oddelk internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto 100.000 tolarjev; delavci Krke Novoterna za novo porodnišnico namesto cvetja na grob pok. Jožefe Berus, mame sodelavke Jožice Rolič, 10.400 tolarjev; vaščani in sosedje iz Cegelnice za izgradnjo nove porodnišnice namesto venca na grob pok. Jožefe Berus 33.100 tolarjev. G. Dane Rupčić je za novo porodnišnico podaril 2 umetniški sliki.

Splošna bolnišnica Novo mesto se za vse prispevke in darilo najlepše zahvaljuje.

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

daje v dobrodelne namene? On se s tem ne hvali. Kolikokrat nima pokritih niti stroškov prevoza. Vsek dan se srečuje z ljudmi, z njihovimi bolečinami in tegobami - ali potem nima pravice se malo pošaliti, zapeti in se nasmejati, saj je po naravi vesel in dober človek? Bioenergija pa je primerna samo za dobre po srcu, hudo bnežu ne pomaga ne bioenergija in ne 100 doktorjev.

Jack London je zapisal: "Nisi živel zastoj, če si znal vsaj enemu človeku prižgati luč v temi in obupanemu pokazati pot v življenje in mu pomagati, da bo postal boljši in srečnejši." To je g. Pirc storil mnogim in to opravlja vsak dan.

HILDA VIMER
Gorišnica (pri Mariboru)

Osilnica je prikrajšana za zdravstvo

Dol. list št. 11, 16. marca

Župan Osilnice, g. Anton Kovač! Pismo, ki ste ga poslali predsedniku Vlade dr. Drnovšku in ministru za zdravstvo dr. Voljču, me je močno razočaralo. V pismu v bistvu obtožujete ZD Kočevje, da vam je ukinil vaše pravice na področju osnovnega zdravstvenega varstva. Ta trditev pa je, milo rečeno, netočna.

V dosedanjih pogovorih in dopisih sem Vas podrobno seznanil z veljavnimi standardi. Prav tako sem Vas podrobno seznanil z dejstvom, da Zdravstveni dom (ZD) ne more več vzdrževati razkošne mreže zdravstvenih postaj (ZP), ker so se pogoji financiranja izredno zaostrili.

Obstoječa mreža ZP, ki po velikosti in opremljenosti večinoma daleč presega veljavne normative, je bila materialno udejanjenje socialistične ideologije na področju zdravstva. S padcem socializma in uveljavljanja tržnih odnosov, ki jih tudi Vi sicer zagovarjate, prihaja tudi na področju zdravstva do vzpostavitev odnosov in organizacije, kakršne pozna Evropa.

Iz dokumentov, ki sem Vam jih posredoval, je razvidno, da je na račun gradnje in vzdrževanja ZP na podeželju ZD Kočevje tako v pogledu vzdrževanja kot posodobitve opreme zaostal do mere, ki je z nobenega vidika ni mogoče opravičevati. Prav ZD Kočevje pa je tista ustanova v občini, ki mora zagotavljati kvalitetne diagnostične in terapevtske storitve prebivalstvu celotne občine vsak dan, od jutra do večera; služba nujne medicinske pomoči in reševalna služba pa morata zagotavljati pomoč 24 ur na dan, tudi ob nedeljah in praznikih.

Dejstvo, da je dejavnost zdravnika splošne medicine v ZP omejena na ožek krog pregledov in storitev ter da v mnogih primerih končna diagnoza in zdravljenje nista možna brez napotitve v diagnostični laboratorij, na rntg, k specialisti itd. v ZD Kočevje, Vam je verjetno dobro znano. Prav tako Vam je znano dejstvo, da ambulante na podeželju sicer nosijo zveneče ime zdravstvene postaje, a ne izpolnjujejo pogojev, ki jih za naziv pred-

pisuje zakon o zdravstveni dejavnosti.

Izrecno sem Vas opozoril na določilo 3. in 8. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki govorita o obveznostih občine in ustanovitelja glede zagotavljanja pogojev za zagotavljanje osnovnega zdravstvenega varstva. Prav tako sem Vas opozoril na določilo 7. člena istega zakona, po katerem R Slovenija iz proračuna zagotavlja dopolnilna sredstva za delovanje javne zdravstvene službe na primarni ravni na demografsko ogroženih območjih. Opozoril sem Vas na možnosti, ki jih ta člen nudi Vaši občini v zvezi z Vašimi zahtevami, da se Vam zagotovi izvajanje osnovnega zdravstvenega varstva v večjem obsegu, kot ga zagotavlja veljavni normativi in dogovori.

Vaše navedbe, da Vam ZD Kočevje krati pravice, so netočne. Prav tako je netočna Vaša trditev, da smo obseg dela začeli omejevati po ustanovitvi nove občine Osilnica. Iz že posredovanega gradiva lahko razberete, da opozarjam občino Kočevje, Ministrstvo za zdravstvo in ZZZS na nevdržno stanje v zvezi s financiranjem ZP že najmanj dve leti. Ker sem povsod naletel na gluha ušesa, sem kot direktor javnega zavoda dolžan zagotoviti organizacijo in poslovanje zavodu v skladu z možnostmi.

Zdravniku, ki je nekritično zagovarjal zaposlitev 0,25 smažilke, 1 višje medicinske sestre in 0,50 zdravnika v ZP v Osilnici, smo že sredi leta 1993 ponudili, naj prevzame izvajanje zdravstvenega varstva v Kolpski dolini kot zasebni zdravnik. Ko se je podrobneje seznanil s finančnimi pogoji, ki mu jih nudi Zavarovalnica, je ugotovil, da s temi sredstvi ne more preživeti, in je ponudbo odklonil.

Vprašujem Vas, tudi kot uspešnega podjetnika, ali res verjamete, da je poslovanje javnega zavoda lahko cenejše kot poslovanje zasebnika. Prav tako Vas sprašujem, če ste resnično prepričani, da se mora 116 delavcev v javnem zavodu v nedogled odpovedati urejenim delovnim razmeram, osebnim zaščitnim sredstvom, kotizaciji in dnevniciam v zvezi s strokovnim izobraževanjem itd., zato da financiramo mrežo razkošnih zdravstvenih postaj.

Ste morda že pomislili na možnost, da bi ustanovili zdravstveni sklad, v katerega bi občani prispevali denar, ki bi ga porabili za prevoz z avtobusom, če bi zdravnik ne prihajal enkrat na teden v Osilnico, in jim ga Zavarovalnica ne povrne? S tako pridobljenimi sredstvi bi lahko sofinancirali polno zaposlitev medicinske sestre in pogostejše zdravniške ordinacije.

Zobozdravstvenega varstva že več kot eno leto ne izvajamo v nobeni zdravstveni postaji. Imamo pač pre malo zobozdravnikov in njihove učinkovitosti ne moremo dodatno zmanjševati z razporejanjem na delo v ZP.

Zato, da lahko zobozdravniki izvajajo sistem naračanja, istočasno pa sprejemajo nenaročene paciente v nujnih primerih, morata delati v zobni ambulanti za odrasle dopolne in popolne vsaj dva zobozdravnika in v šolski zobni ambulanti vsaj en zobozdravnik. Prav toliko pa jih imamo!

Preskrba z zdravili ni v pristojnosti Zdravstvenega doma. Zato zdravnika, ki dela v ZP v Osilnici, ne moremo prisiliti k temu, da bi to opravljal

ob svojem zdravniškem delu. ZZZS plača ZD preglede, obiske in druge zdravstvene storitve, nikakor pa ne izdaja zdravil na recept. Zato tudi v primeru, če bi zdravnik bil pripravljen to delati, tega ne bomo dovolili v okviru delovnega časa, za katerega plačuje zdravnik in sestro ZD.

Po zagotovilih Lekarne Kočevje leta zdravniku v preteklosti tega dela ni plačevala; ali in v kakšni obliki si je zdravnik poplačal to delo, nam ni znano. Verjetno je ta dejavnost šla na rovaš delovnega časa v okviru delovnega razmera v našem zavodu; da se je leta in leta vozil po zdravila v Lekarno Kočevje z našim službenim avtomobilom, torej na naše stroške, pa tako in tako ni nobena skrivnost.

Tolikšna širokogrudnost na račun našega zavoda je bila v preteklosti možna; danes, v skrajno zaostrenih pogojih gospodarjenja in v konkurenci s porajajočo se zasebno zdravstveno dejavnostjo, ni več možna.

Tako na Svetu zavoda kot na sestankih z zdravstvenimi delavci je bila že večkrat dana pobuda, naj ZP preustavimo zasebnikom. Zame osebno je pobuda povsem sprejemljiva, žal pa zasebniki za prevzem zdravstvenih postaj, npr. v Osilnici, ne kažejo pravnobnega zanimanja, zato Vam predlagam, da si tudi sami prizadevate najti zainteresiranega zasebnega zdravnika, ki bi prevzel izvajanje zdravstvenega varstva na območju Vaše občine. V primeru, da bi si vsi prebivalci občine Osilnica izbrali tega zdravnika kot svojega izbranega zdravnika, bi Vam nemudoma odstopili tudi finančna sredstva, ki nam jih za 396 zavarovancev zagotavlja Zavarovalnica. Pri tem ne smete pozabiti, da je v teh skromnih sredstvih zajeto tudi plačilo za vsak hišni obisk ali drugo nujno zdravstveno storitev na Vašem območju v času od 6. do 20. ure ob delavnikih vključno s soboto.

Ponudba velja tudi za izvajanje zobozdravstvenega varstva. Za uresničitev tega predloga tudi v tem trenutku ni nobene zakonske ovire.

Ker sem v pismu večkrat omenil zaostrene pogoje gospodarjenja in ker sem Vam nedavno tudi posredoval stališče ZZZS glede pokrivanja stroškov v ZP, Vas obveščam, da od 1.1.1995 dalje vodimo natančno evidenco o stroških, ki jih imamo v zvezi z izvajanjem zdravstvenega varstva in tekočim vzdrževanjem ZP. Za vse stroške, za katere nimamo kritja v okviru podpisane pogodbe z ZZZS, Vam bomo od 1.1.1995 dalje izstavljali račune z natančno specifikacijo. Zato Vam še enkrat priporočam, da čimprej poiščete rešitve za racionalno rabo prostorov predimenzionirane ZP in praznega stanovanja v ZP. Upam, da sem v pismu dovolj izčrpno opisal razloge za naše ukrepe in da neresničnih trditev o krivicah, ki naj bi Vam jih delali, ne boste več ponavljali. Živimo pač v obdobju burnih sprememb in žal te spremembe včasih tudi posegajo v pravice, ki so bile - brez ustreznega materialnega kritja za izvajalce - dane občanom v preteklosti.

dr. MIHAEL PETROVIČ
direktor ZD Kočevje

• Sreča slabih voditeljev je nesreča narodov. (Vauvenargues)

SOBOTNI NAKUPOVALCI - Druščina možakov iz Straže in Vavte vasi se že več let vsako soboto ob sedmih zjutraj dobi v straškem marketu. Malo pomožujejo, potem kaj tudi nakupijo. Ko jih neke sobote, ko so betonirali ploščo pri enem od njih, ni bilo za običajnim omizjem, so se takoj razširile govornice, da so se skregali. Ampak za njihovo mizo se pa tudi ni nihče drug vsedel. Ob tem sobotnem druženju ti možaki tudi marsikaj koristnega "pogruntajo". Tam so na primer sklenili, da bo treba obnoviti vavtovski jez ali zgraditi vavtovsko telovadnico, igrišče in še kaj. In vse to danes stoji. Trikrat na leto pa možaki priredijo srečanje, na katerega povabijo tudi žene. Prejšnji petek so se veselili v Faleskijevi zidnici v Straški gori. Le župnik je manjkal, pa bi lahko ustanovili občino. (Foto: A. B.)

OBRTNIŠKI PLES IN PRIZNANJA - V restavraciji na Otočcu je bil v soboto zvečer tradicionalni obrtniški ples, ki sta ga slovesno odprla predsednik Območne obrtne zbornice Novo mesto Ivan Krajnc in direktor hotelov Otočec Miro Skufca. Obrtniki so pripravili bogat srečlov, za zabavo pa so poskrbeli člani ansambla Nagelj, Boris Kopitar, Krjavelj in romski par. Ples je bil tudi priložnost, da so se obrtniki spomnili tistih svojih članov, ki v obrti vztrajajo že več desetletij. Najvišji priznanji za 35 let dela sta prejeli Dragica Konda, šivilja iz Žužemberka, in novomeška frizerka Marija Katelic - Zlata (na sliki).

KAMERA ODKRIVA - Takole so se skozi stare listine, ki jih hrani novomeški arhiv v dislociranih prostorih na Karteljevem, prebijali uničujoči zobe. Pravimo, da stare liste zob časa, vendar v tem primeru ne gre zanj, pač pa za povsem konkretno zobe gladalce, ki so na delu v prostorih, kjer morajo novomeški arhivisti po silii razmer hraniti dragoceno dediščino. Že večkrat so opozarjali na škodo, ki jo arhivsko gradivo trpi, večkrat jim je bilo obljubljeno skorajšnje reševanje prostorskih težav (obljubo smo pred časom slišali celo iz ust ministra za kulturo), vendar se stvari ne premaknejo. Medtem pa se širinožni repati "znanstveniki" na svoj uničujoči način seznanjajo z dokumenti naše preteklosti. (MiM)

Lado Kocijan:

Pet partizanskih napadov na Žužemberk (2)

Ni treba posebno poudarjati, da imamo partizani dolenjskih enot oz. VII. korpusa poseben odnos do Žužemberka. Tu leži v največji partizanski grobnici v Sloveniji prek 1.200 naših bororcev, aktivistov in drugih, ki so nam nudili tope kot, delili z nami hrano, nudili ležišče za ranjene in utrjene borce, opozarjali nas na nevarnosti, obveščali o sovražniku in pričakovali našo zaščito. V tej grobnici pa niso vse žrtve okupatorja in kvslingov, za nekaj tisoč se nikoli ne bo zvedelo, kje je njihov grob, pomrli so po taboriščih na Rabu, v Gonarju, Trevisu ali pa končali v krematorijih Dachaua, Auschwitzita in dugod. Odrpta rana teh krajev je seveda tudi zaradi nikoli vrnjenih domov moži in fantov, ki so se odločili za napačno stran ali pa so bili v to zavedeni, nekateri pa tudi prisiljeni.

Žužemberk - tu mislim seveda tudi na široko okolico - je plačal tako velik krvavi davek v drugi svetovni vojni tudi zaradi z vojaškega stališča izredno važnega operativno-strateškega položaja, ki ga je imel glede na geografski položaj Dolenjske v času druge svetovne vojne, posebno še po kapitulaciji Italije. Obe vojskujoci se strani sta se zavedali tega in tudi za cenov velikih žrtev skušali ta prostor obdržati. V času obstoja Ljubljanske pokrajine to ni bilo tako izrazito kot kasneje. Italijani so iz Ljubljane imeli dve komunikacijski smeri za operativno področje Hrvaške, ki je bilo v njihovi coni zaradi razmejitev z nemškimi enotami, in to Ljubljana-Novomesto-Karlovac in Ljubljana-Kočevje-Delnice. Dolina Krke in z njo garnizoni Zagradec, Žužemberk, Straža naj bi to zagotavljali in obenem omejevali ogrožanje uporabe teh komunikacij, na katerih so bile nameščene njihove glavne okupacijske sile. Žužemberk je v tem imel še posebno vlogo, saj je tu glavno križišče cest proti Ljubljani, Ribnici, Kočevju, Črnomlju, Novemu mestu, Trebnjemu in Radohovi vasi. Temu primereno so tudi odredili garnizone v Zagradcu, Žužemberku in Straži. V Žužemberku je bila v začetku močnejša posadka karabinerjev, ko pa je bila zaradi razvoja partizanskega odpora ogrožena, so garnizon okrepili. Na Žužemberk je bilo od partizanskih enot izvedenih pet napadov, od tega je tri zadnje izvedla Gubčeva brigada. Od vseh napadov je, posebno še iz današnjega zornega kota in glede na potvarjanje resnice in posledice, najvažnejši napad od 1. do 4. maja 1944, zato se bom osredotočil predvsem na ta dogodek.

Prvi napad je na Žužemberk izvedel 23. marca 1942 Dolenjski partizanski bataljon. V Žužemberku je takrat bila karabinerska posadka v zgradbi sodišča. Puška, bomba in pogum niso bili dovolj, da bi obvladali močno zidovje in premagali posadko. Napad je dosegel svoj cilj le v propagandnem smislu. Italijani so takoj zatem reagirali z okrepitvijo posadke in fortifikacijskimi ukrepi. Drugi napad na posadko v Žužemberku v isti zgradbi, v Vavpotičevi hiši

v grajskem zidu in stalno zaselo v Zafari, za obrambo katere pa so vključili še bližnje objekte, je organizirala najprej II. grupa odredov, nato pa Zapadnodolenjski odred s prvimi in drugim bataljonom; občasno je sodeloval tudi del Tomšičevega bataljona. To ni bil klasičen napad, saj so se odločili za taktiko stalnega vnezmirjanja in popolne blokade, kar je trajalo od 25. marca do 7. julija 1942 (po podatkih Tomšičevega bataljona - do 13. julija 1942), ko so Italijani prodrli iz smeri Muljave, deblokirali posadko in jo zaradi nevdržnega stanja blokade evakuirali v Zagradec. Partizani so v svobodnem Žužemberku formirali prvo komando mesta NOV v Sloveniji. To stanje je trajalo do italijanske ofenzive.

29. avgusta 1942, v četrti fazi velike italijanske ofenzive, so njihove enote zopet vzpostavile postojanko. Tukaj se je garniziralna in utrdila 105. legija črnih sracij, in to v zgradbi sodišča, saj partizani zgradbe niso onespobili, kar bi bilo z borbenege stališča normalno. Naselili pa so se tudi v zdravstvenem domu. V sistem fortifikacijske obrambe so vključili tudi grajske utrdbe. Po končani italijanski ofenzivi je bila v postojanki v Žužemberku 5. oktobra 1942 formirana četa MVAC - bela garda, ki je od Italijanov sprejela 12. oktobra 100 pušk; četi je poveljeval domačin Rafael Škrbe. Nameščena je bila v zgradbi na križišču cest proti Dvoru, Zagradcu in Trebnjemu. Zavarovali so vzhodno smer, skupaj z Italijani pa so vakodnevno

postavljali zasede pri cerkvah v Zafari in na Cviblju, kjer so izgradili lažje bunkerje, bolje rečeno grudo-brane. V cerkvah v začetku ni bilo stalno posadke, imeli pa so podnevi v zvonikih opazovalnico in mitralješko gnezdo, kasneje so tudi tu uredili oporišča.

Tretji napad na Žužemberk je izvedla Gubčeva brigada v noči od 21. na 22. decembra 1942. Prvi in tretji bataljon sta bila na zavarovanju proti Trebnjemu in Šumberku, drugi bataljon pa je šel v napad v dveh kolonah; prek Zafare in prek Cviblja. Napad se je začel šele okrog 23. ure, ker so potekali razgovori, da bi se belogardisti predali. Brigadno delegacijo je vodil komandant Lado Ambrožič, nekdanji učitelj v Žužemberku, belogardistično pa komandir čete Škrbe. Ko se je pokazalo, da so razgovori neuspešni, je bilo izdano povelje za začetek napada. Zasede v Zafari in na Cviblju so takoj po prvih strelih zapustile položaje in seveda takoj alarmirale garnizon. V zgradbi, v kateri so bili belogardisti, je bombaški udar izzval paniko, posadka je zbežala k Italijanom in pustila svo opremo, naker je bila zaplenjena. Pustili so dva mrtva, trije pa so bili ujeti. Po nalogu štaba brigade so bili po napadu v Sadinji vsi izpuščeni; bili so iz neke bližnje vasi in so odšli domov. Italijani so imeli močne utrdbe, naša tedanja borbena sredstva pa niso mogla imeti odločilne vloge na debelih zidovjih. Poizkus, da bi stavbo zažgali, ni uspel, prav tako ni uspelo

miniranje. Čeprav sta bili cerkvi v Zafari in na Cviblju že vključeni v obrambni sistem garnizona, takrat v štabu brigade nihče ni pomišljjal, da bi kaj ukrenili za njihovo onespobitev. Sicer pa eksploziva ni bilo dovolj, požig prazne cerkve pa je bilo nemogoče zamisliti. Četrti napad je bil izveden 24. julija 1943. Napad 23. julija, katerega opisuje Ivo Zajdela v feljtonu o obnovi žužemberške cerkve si je enostavno izmislil, saj v tem času na področju Žužemberka ni bilo nobenega partizana. Vse enote so bile na področju Bele krajine, saj je bila 13. julija 1943 formirana prva slovenska partizanska divizija, kasneje imenovana 15. divizija NOV in POJ, v katero so bile vključene Gubčeva, Cankarjeva in Slandrova brigada. Brigade so imele svoje zbornice, nato pa krenile in prispele v Veliko Lipje 23. julija, kjer je bil skupni zbor, nato pa odhod v prvo akcijo, v napad na Žužemberk. V tem času je bila poleg objektov v naselju Žužemberk posadka Italijanov v Zafari, fortifikacijsko utrjena, na Cviblju v cerkvi pa stalna zaseda. Kljub tako močnim objektom, urejenim za krožno obrambo, je bila sprejeta odločitev za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja, medtem tudi dva protitankovska topa kalibra 47 mm in odrezane količino eksploziva. Pričakovalo se je, da bo razpoložljivi eksploziv in dva topa zadostovalo za osvojitve močno utrjene postojanke, za napad, ker so enote divizije s prihodom zavezniške misije dobile tudi nekaj orožja

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 6. IV.

SLOVENIJA 1
9.15 - 0.20 TELETEKST
10.10 TEDENSKI IZBOR
MEDVEDOV GODRNIJAVEČEK, 6/6
10.25 MARKACIJE
10.45 ARHIV ZEMLJE, amer. poljudno-znanstvena serija, 9/14
11.10 PO DOMAČE POROČILA
16.00 HOJA PO ŽERJAVICI, ponov. angl. drame, 1/3
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ZIV ZAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOMISAR REX, avstrij. nadalj., 1/15
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
VEČER SANJAČ, amer. naniz., 14/27
23.25 JALNA, fran.-kan. nadalj., 3/16

SLOVENIJA 2
12.35 - 1.25 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.05 Evrogol
15.05 Kinoteka: Dimitriosova maska, (amer. film, CB) - 16.35 Tedenki izbor: V vrtincu - 17.20 Sova (ponov.): Eno leto v Provansi (angl. naniz., 12/12); 17.55 Jalna (fran.-kan. nadalj., 2/16) - 18.45 Že veste - 19.05 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.15 Tok tok, oddaja za mladostnike - 20.05 Večerni gost - 21.15 Umetniški večer - 22.15 Oči kritike - 23.15 Stroszek (nem. film)

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 398. dela amer. nadalj.) - 11.15 Tropska vročica (ponov. 19. dela amer. naniz.) - 11.55 TV prodaja - 12.10 CMT - 16.05 TV prodaja - 16.15 Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 16.55 Zadetlo (ponov. oddaje o akt. dog.) - 18.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (399. del amer. nadalj.) - 20.00 Pred poroto (37. del amer. naniz.) - 20.25 Poročila - 20.30 Računalniški vid (znan. fant. film) - 22.15 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 23.15 Magnetoskop (ponov.) - 0.00 Klasična video glava (ponov. glas. oddaje)

HTV 1
7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Imperatriz - 12.50 Luknja (fran. film) - 14.50 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Južna Amerika, 6/6 - 17.10 Morje - 17.45 Hrvatska danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Kvizkoteka - 21.30 Kulturna krajina - 22.40 Moč denarja - 22.50 Slika na sliki - 23.30 Poročila - 23.35 Sanje brez meja

HTV 2
16.40 Video strani - 17.05 Hiša iz kart (serijski film, 3/5) - 17.55 Windsor (dok. oddaja) - 18.45 Evrogol - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Svet narave (dok. oddaja) - 21.05 "Jeeves in Wooster" (hum. serija 11/12) - 22.05 Hiša iz kart (serijski film 4/5) - 22.55 Fluid expo

PETEK, 7. IV.

SLOVENIJA 1
9.45 - 1.50 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.35 TEDENSKI IZBOR
RISANKA
11.00 ROKA ROCKA
11.50 SVET NARAVE, ang. poljudnoznanst. serija, 1/10
12.40 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
14.15 KAM VODILO NAŠE STEZICE
15.15 50 BIG BANDA RTV SLOVENIJA, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.00 TURISTIČNA ODDAJA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.45 SOVA
DAVVOV SVET, amer. naniz., zadnji del
23.10 JALNA, fran.-kan. nadalj., 4/16
23.55 BONNIE IN CLYDE, amer. film

SLOVENIJA 2
12.35 - 0.45 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.40 Tedenki izbor: Moj dobri prijatelj (angl. hum. serija, 7/7); 14.05 Penn & Teller (angl. zabav. serija, 6/6) - 14.30 Omizje - 16.30 Osmi dan - 17.25 Sova (ponov.): Večen sanjač (amer. naniz., 14/27); 17.55 Jalna (fran.-kan. nadalj., 3/16) - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Poglej me! - 20.05 Westbeach, (angl. nadalj., 1/10) - 21.05 Miti, skrivnosti in mistika (nizoz. dok. oddaja, 2/6) - 21.50 (Ne)znani oder 22.50 Balet - 23.40 Koncert simfonikov RTV Slovenija

KANAL A
10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 399. dela amer. nadalj.) - 11.05 Pred poroto (ponov. 37. dela amer. naniz.) - 11.30 Ameriških deset (ponov. glas. oddaje) - 12.15 CMT - 16.05 TV prodaja - 16.15 Računalniški vid (ponov. filma) - 18.00 Pozitiv +

(glasbena oddaja) - 18.45 TV prodaja - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (400. del amer. nadalj.) - 20.00 Obalna straža (1. del amer. naniz.) - 20.50 Poročila - 20.55 Teden na borzi - 21.05 Smrtna kazen (amer. film) - 22.40 Učna leta (6. del amer. naniz.) - 23.10 Zgodba o igri (6. del amer. naniz.) - 23.40 Pozitiv + (ponov. glasbene oddaje) - 0.25 Živeti danes (ponov. dok. oddaje)

HTV 1
7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Imperatriz - 12.50 Klarino koleno (fran. film) - 14.35 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Hrvatska književnost - 17.45 Hrvatska danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10 Cena resnice - 21.00 Dobri ljudje - 22.35 Slika na sliki - 23.15 Poročila - 23.20 Sanje brez meja

HTV 2
17.45 TV koledar - 17.55 Hiša iz kart (serija 4/5) - 18.45 Opera box - 19.30 Dnevnik - 20.10 Me je kdo iskal? (zabavnoglas. oddaja) - 20.55 Sto let filma

SOBOTA, 8. IV.

SLOVENIJA 1
7.15 - 1.20 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
8.05 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
8.20 MEDVEDOVE DOGODIVŠČINE, finska dok. naniz., 5/8
8.30 MOJ PRIJATELJ JAKOB PIKI, tv naniz., 5/7
8.50 UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI
9.05 POD KLOBUKOM
9.50 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
10.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.05 KRAJ BISTRIH VODA, angl. film
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
VEČERNI GOST
TEDNIK, ponov.
POGLEJ IN ZADENI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SVET NARAVE, ang. poljudnoznan. oddaja, 2/10
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrica
19.05 RISANKA
19.17 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 KRIZKRAŽ
21.15 ZA TV KAMERO
21.30 NA ŠTIRIH KOLESIH, amer. dok. oddaja
21.55 OZARE
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
23.25 VZGIB, amer. film

SLOVENIJA 2
7.35 - 0.40 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Koncert za čelo - 10.55 Tedenki izbor: Komisar Rex (ponov. avstrij. nadalj., 1/15); 11.40 Turistična oddaja - 11.55 Sova (ponov.): Davov svet (amer. naniz., 23/23); 12.20 Jalna, (fran.-kan. naniz., 4/16) - 14.15 Športna sobota - 19.05 Karaoke - 20.15 Mesto iluzij (amer. film, CB) - 22.15 Sobotna noč

KANAL A
7.00 Video strani - 9.05 Črni vravec (ponov. risanke) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.10 Učna leta - 11.40 Špolska praksa (ponov.) - 16.05 Smrtna kazen (ponov. filma) - 18.40 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 19.10 Beverly Hills 90210 III (ponov.) - 20.00 Vreme - 20.05 Krik (oddaja o silu) - 20.35 Špolska praksa (16. del avstral. naniz.) - 21.30 Mož, ki se mi vedno mudi (fran. film) - 23.00 Vreme - 23.05 Posnetek koncerta - 0.10 Erotični film

NEDELJA, 9. IV.
SLOVENIJA 1
8.15 - 0.20 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.45 OTROŠKI PROGRAM
ZIV ZAV, ponov.
9.35 ŽEPNI NOŽ, nizoz. nadalj., 7/7
9.55 VRTILJAK, ponov. mehiške nadalj., 26/28
10.15 OČIVIDEČ, angl. dok. oddaja, 1/14
10.45 ZA TV KAMERO, ponov.
11.00 PORTRET JANEZA BOLETA
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 BIBLIJA, 12. oddaja, ponov.
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 WESTBEACH, angl. nadalj., 1/10
14.30 NORO SRCE, amer. film
16.00 V OBJEMU GORA, kanad. naniz., 5/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.50 HUGO, TV igrica
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 PRESODITE
21.15 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. oddaja, 4/16
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
PAJKOVA MREŽA, nem. nadalj., 2/2

SLOVENIJA 2
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.00 Tedenki izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 15.25 Presodite; 16.25 Poglej me! - 17.10 Zlate gosli (avstral. nadalj.) - 18.45 Izziv (poslovna oddaja) - 19.15 Sedma steza - 20.10 Svet na zaslonu - 21.10 Zvok in tišina (serija 2/4) - 21.55 Studio City - 23.00 Izza odra

KANAL A
10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 400. dela) - 11.05 Obalna straža (ponov.) - 11.55 Študentska 1/4 (ponov.) - 12.10 Žametne vrtnice (ponov.) - 12.55 TV prodaja - 13.10 CMT - 16.00 TV prodaja - 16.10 Zlata nota (ponov.) - 16.40 Videografnica (ponov.) - 17.10 Klasična video glava (ponov. glasbene oddaje) - 18.00 Alicia v glasbeni deželi (kontaktna glas. oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (401. del amer. nadalj.) - 20.00 Dežurna lekarna (20. del španske humor. naniz.) - 20.30 Poročila - 20.35 Hitlerjev SS (1. del angl. drame) - 21.35 Študentska 1/4 (oddaja študentov FDV) - 22.50 Alicia v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) - 22.40 TV prodaja - 22.50 CMT

SLOVENIJA 1
9.45 - 0.25 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 TEDENSKI IZBOR
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, 1/13
10.45 STRAH, slov. film
12.35 IZZIV, poslovna oddaja
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SEDMA STEZA
13.50 SOBOTNA NOČ, ponov.
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 1/26
17.40 MEDVEDKOVE DOGODIVŠČINE, finska dok. serija, 6/8
17.45 MOJ PRIJATELJ JAKOB PIKI, serija, 6/7
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 VRTNICE IN PETERŠILJ, danska hum. serija, 1/5
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 6/12
JALNA, fran. nadalj., 7/16

SLOVENIJA 2
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.40 Tedenki izbor: National geographic (amer. dok. oddaja, 4/16); 16.30 Karaoke - 17.30 Sova (ponov.): Murphy Brown (amer. naniz., 16/23); 18.00 Jalna (fran. nadalj., 1/16) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošop - 20.05 Po sledih napredka - 20.55 Roka rocka - 21.45 Hoja po žerjavici (angl. drama 2/3) - 22.35 Svet poroča

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 401. dela amer. nadalj.) - 11.05 Dežurna lekarna (ponov. 20. dela šp. humor. naniz.) - 11.35 Video igralnica (oddaja o računalniških igrah) - 12.05 TV prodaja - 12.20 CMT - 17.00 Hitlerjev SS (ponov. 1. dela angl. drame) - 18.00 Rodeo (kontaktna glas. oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (402. del) - 20.00 To trapasto življenje (1. del amer. nadalj.) - 20.50 Poročila - 20.55 Karma (oddaja o duhovitosti) - 22.00 Rodeo (ponov. kont. glasb. oddaje) - 23.00 CMT

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

SREDA, 12. IV.

SLOVENIJA 1
9.45 - 0.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.35 TEDENSKI IZBOR
ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risana serija, 26/26
11.00 MITI, SKRIVNOSTI IN MISTIKA, nizoz. dok. serija 2/6
11.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.05 NA ŠTIRIH KOLESIH, angl. dok. oddaja
12.30 SLOVENSKI MAGAZIN
13.00 POROČILA
15.00 TEDENSKI IZBOR
(NE)ZNANI ODER
16.00 ZVOK IN TIŠINA, ponov. serije, 2/4
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 MOJA PRIJATELJICA MAX, kanad. film
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.25 ŽARIŠČE
23.50 SOVA
NOVOPEČENI PRINC Z BEL-AIRA, amer. naniz., 1/24
JALNA, fran. nadalj., 8/16

SLOVENIJA 2
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.10 Zgodbe iz školjke - 15.45 Tedenki izbor: Vincent in Theo - 16.35 Videošop - 17.20 Sova (ponov.): Naravnost fantastično (angl. naniz., 6/12); 17.55 Jalna (fran. nadalj., 7/16) - 18.45 Arhiv zemlje (amer. poljudnoznan. oddaja, 10/14) - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna središča - 22.30 Slovenci v zamejstvu - 23.00 Omizje

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 402. dela) - 11.05 To trapasto življenje (ponov. 1. dela amer. nadalj.) - 12.05 TV prodaja - 12.20 CMT - 14.50 TV prodaja - 15.00 Male živali - 16.00 Na vodnih poteh ZDA (ponov. dok. oddaje) - 17.00 Karma (ponov. oddaje o duhovitosti) - 17.55 Album show (glasbena oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (403. del) - 20.00 Tropska vročica III (20. del amer. naniz.) - 20.50 Poročila - 20.55 Zadetlo (oddaja o akt. dogod.) - 22.00 Dance session (oddaja o plesu) - 22.40 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaje o slovenskih gostilnah) - 22.55 Album show (ponov. glasbene oddaje) - 0.00 CMT

SLOVENIJA 1
9.45 - 0.25 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 TEDENSKI IZBOR
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, 1/13
10.45 STRAH, slov. film
12.35 IZZIV, poslovna oddaja
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SEDMA STEZA
13.50 SOBOTNA NOČ, ponov.
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 1/26
17.40 MEDVEDKOVE DOGODIVŠČINE, finska dok. serija, 6/8
17.45 MOJ PRIJATELJ JAKOB PIKI, serija, 6/7
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 VRTNICE IN PETERŠILJ, danska hum. serija, 1/5
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 6/12
JALNA, fran. nadalj., 7/16

SLOVENIJA 2
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.00 Tedenki izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 15.25 Presodite; 16.25 Poglej me! - 17.10 Zlate gosli (avstral. nadalj.) - 18.45 Izziv (poslovna oddaja) - 19.15 Sedma steza - 20.10 Svet na zaslonu - 21.10 Zvok in tišina (serija 2/4) - 21.55 Studio City - 23.00 Izza odra

KANAL A
10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 400. dela) - 11.05 Obalna straža (ponov.) - 11.55 Študentska 1/4 (ponov.) - 12.10 Žametne vrtnice (ponov.) - 12.55 TV prodaja - 13.10 CMT - 16.00 TV prodaja - 16.10 Zlata nota (ponov.) - 16.40 Videografnica (ponov.) - 17.10 Klasična video glava (ponov. glasbene oddaje) - 18.00 Alicia v glasbeni deželi (kontaktna glas. oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (401. del amer. nadalj.) - 20.00 Dežurna lekarna (20. del španske humor. naniz.) - 20.30 Poročila - 20.35 Hitlerjev SS (1. del angl. drame) - 21.35 Študentska 1/4 (oddaja študentov FDV) - 22.50 Alicia v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) - 22.40 TV prodaja - 22.50 CMT

TOREK, 11. IV.
SLOVENIJA 1
9.45 - 0.25 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 TEDENSKI IZBOR
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, 1/13
10.45 STRAH, slov. film
12.35 IZZIV, poslovna oddaja
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SEDMA STEZA
13.50 SOBOTNA NOČ, ponov.
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 1/26
17.40 MEDVEDKOVE DOGODIVŠČINE, finska dok. serija, 6/8
17.45 MOJ PRIJATELJ JAKOB PIKI, serija, 6/7
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 VRTNICE IN PETERŠILJ, danska hum. serija, 1/5
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ŽARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.55 SOVA
NARAVNOST FANTASTIČNO, angl. naniz., 6/12
JALNA, fran. nadalj., 7/16

SLOVENIJA 2
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.40 Tedenki izbor: National geographic (amer. dok. oddaja, 4/16); 16.30 Karaoke - 17.30 Sova (ponov.): Murphy Brown (amer. naniz., 16/23); 18.00 Jalna (fran. nadalj., 1/16) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošop - 20.05 Po sledih napredka - 20.55 Roka rocka - 21.45 Hoja po žerjavici (angl. drama 2/3) - 22.35 Svet poroča

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 401. dela amer. nadalj.) - 11.05 Dežurna lekarna (ponov. 20. dela šp. humor. naniz.) - 11.35 Video igralnica (oddaja o računalniških igrah) - 12.05 TV prodaja - 12.20 CMT - 17.00 Hitlerjev SS (ponov. 1. dela angl. drame) - 18.00 Rodeo (kontaktna glas. oddaja) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (402. del) - 20.00 To trapasto življenje (1. del amer. nadalj.) - 20.50 Poročila - 20.55 Karma (oddaja o duhovitosti) - 22.00 Rodeo (ponov. kont. glasb. oddaje) - 23.00 CMT

ŠIFRERJEVA IRSKA NOČ - Ni navada, da bi hvalili dogodke v dolenskih diskotekah, vendar tokrat ne moremo mimo nastopa Andreja Šifreja in njegovih glasbenih prijateljev iz Irke v novomeški diskoteki Atlantis. Dveurni nastop so pričeli Irski s svojim melosom, nadaljeval pa je Andrej v svojem značilnem iskrenem in nagajivem slogu ob spremljavi, ki je nismo bili vajeni, vendar je tako kot Šifrer takoj sprejemljiva za vse generacije. Res škoda, da ni več Dolenjcev videlo in slišalo, kako angleško govoreči fantje igrajo in pejejo narodne in ponarode Šifrerjeve slovenske pesmi. (Foto: Marko Klinc)

ČETRTEK, 6.4.
5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila - 10.00 Dolenjski muzej - razstava pečatnikov - 11.00 Poročila - 11.15 Svetovna oddaja - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 17.00 Oddaja za podjetnike - 18.00 Poročila - 18.30 Otroška oddaja - 20.00 Rockovski sprehod: gost Dario Rot (založba Nika)

PETEK, 7.4.
5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Grmki vulkan - 17.00 Skrin TV izbor - 18.00 Poročila in evro tripi sodolavce radia - 20.00 Večer z evergreeni - 22.00 Kviz

SOBOTA, 8.4.
5.30 Dobro jutro - 6.45 Kmetijski nasveti - 8.30 Viša dneva - 9.00 Poročila - 9.10 Pasji kotiček - 10.00 Gospodinje sprašujejo, Helena Mrzlikar odgovarja - 10.30 Društvo belokranjskih študentov - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 13.00 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 16.00 Godev v studiu: Simon Legnar - 17.00 Sraka ima dolgi rep - 18.00 Poročila - 18.30 Otroška oddaja - 20.00 Čestitke - 21.00 Super veselica in obisk: Toni Iskra s pevko Ireno Vidic

NEDELJA, 9.4.
8.00 Dobro jutro - 8.30 Kuharske mojstrovine Petra Bevca - 9.00 Poročila - 9.30 Kmetijska oddaja - 10.00 Mali oglasi - 11.05 Vinogradiška oddaja - 12.00 Čestitke, mali oglasi in domača glasba - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 16.00 Nagradni kviz: Mizarstvo Kranje - 18.00 Poročila - 20.00 Cinea Marina - 22.30 Ves ta jazz

PONEDLJEK, 10.4.
5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila - 9.30 Športni pregled - 10.00 Gospodarske novice - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Popevka tedna - 17.00 Aktualna oddaja - 18.00 Poročila - 18.30 Otroška oddaja - 19.00 Rockovnik - 22.00 Nove plošče - 23.00 Koncert: Jimi Hendrix

TOREK, 11.4.
5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.50 Nagradni kviz: Vsi znamo vse - 18.00 Poročila - 18.15 Računalniške novice - 20.00 Zupani na našem slišnem območju: Mirko Kaplja (Litija) - 22.00 Evropska lestvica etno glasbe - 23.00 Rockovski hiti in balade

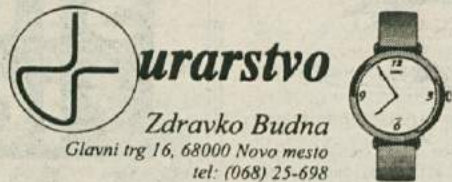
SREDA, 12.4.
5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00, 10.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 17.00 Borza dela - 20.00 Stari rockerji: akcija - 22.00 Country in bluegrass - 23.00 Glasba Južne Amerike

KRUH - Prejšnji četrtek so v prostorih uprave Dolenjskih Pekam v Ločni v Novem mestu odprli razstavo umetniških del na temo kruha. Kolonijo, v kateri so nastajala ta umetniška dela, je organizirala Galerija Otočec, omogočile pa so jo Dolenjske pekarnice. Do 30. aprila so na ogled dela Nikolaja Beera, Janeza in Miša Kneza, Milana Razborska, Marjana Skumavca, Rudija Stoparja, Jožeta Tisnikarja in Steva Radakoviča. (Foto: A. B.)

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Jožici Milavec iz Brezine. Nagrajenki čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- (3) Spominška knjiga - ANS. LOJZETA SLAKA
- (8) Pa kaj potem - ANS. RUBIN
- (2) Mamine rože - ANS. FRANCA POTOČARJA IN PODLIPSKI FANTJE
- (7) Na zdravje vsi prijatelji - ANS. OBZORJE
- (1) Prav vsi smo ljudje - ŠTAJERSKIH 7
- (4) Zato sva najraje doma - FANTJE TREH DOLIN
- (6) Na zdravje prijatelj - ANS. VIHARNIK
- (5) Ne bom te prosil - ANS. BRODNIKI
- (9) Prav lepo je res na deželi - ANS. SLOVENIJA
- (-) Svatovska - ANS. DORE KOGOVŠEK

MESEC UGODNEGA NAKUPA ROČNIH UR
od 6.4.1995 do 6.5.1995

25% popust

Ročne ure že od 2.300 SIT dalje!

Vsak dan od 8.00 do 19.00; v soboto od 8.00 do 12.00

Gozdno gospodarstvo Novo mesto, n.sub.o.
Novo mesto, Gubčeva 15
68000 Novo mesto

RAZPISUJE

na podlagi sklepa delavskega sveta

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih nepremičnin:

- "Delavski dom Črmošnjice", površina 662,05 m², s funkcionalnim zemljiščem (vključno s stavbiščem) 10.675 m² (parc. št. 1482 in 1626/2, KO Črmošnjice). Objekt se nahaja v naselju Črmošnjice.
Izključna cena je 51.167.400,00 SIT.
 - Poslovni prostor v pritličju stanovanjsko-poslovne stavbe v Novem mestu, Seidlova cesta 36, površine 78,74 m². Poslovni prostor je primeren za trgovino, biro ipd.
Izključna cena je 10.777.850,00 SIT.
- Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki najkasneje 3 dni pred javno dražbo nakažejo varščino v višini 10% od izključne cene na žiro račun Gozdnega gospodarstva Novo mesto, n.sub.o., št. 52100-601-55520, pri Agenciji za plačilni promet, nadziranje in informiranje RS, Podružnica Novo mesto, s pripisom "za javno dražbo".
 - Pravne osebe se morajo pred javno dražbo izkazati z izpisom iz sodnega registra, fizične osebe pa s potrdilom o državljanstvu R Slovenije. Pooblaščenec dražitelja (če gre za pravno osebo) se mora pred javno dražbo izkazati z overjenim pooblastilom.
 - Celotno kupnino je potrebno plačati v roku 5-ih dni po pridobitvi soglasij pristojnega javnega pravobranilca in Agencije RS za prestrukturiranje in privatizacijo.
 - Prometni davek ter vse druge stroške v zvezi z nakupom in prepisom nosi kupec.
 - Uspešni dražitelj mora skleniti kupoprodajno pogodbo najkasneje v treh dneh po končani javni dražbi. Če uspešni dražitelj ne bo sklenil kupoprodajne pogodbe in plačal kupnine v določenem roku, bo prodajalec varščino obdržal kot skesnino.
 - Neuspešnim dražiteljem bo varščina brezobrestno vrnjena v treh dneh po končani javni dražbi.
 - Nepremičnini se prodajata po načelu "videno - kupljeno", zato kasnejše reklamacije glede stvarnih napak ne bodo upoštevane.
 - Pogodba bo postala veljavna s pridobitvijo ustrezne verifikacije javnega pravobranilca in predhodnega soglasja Agencije RS za prestrukturiranje in privatizacijo.
 - Primopredaja bo takoj po plačilu celotne kupnine.
 - Javna dražba bo v poslovnih prostorih Gozdnega gospodarstva Novo mesto v Novem mestu, Gubčeva 15, 25. aprila 1995 ob 10. uri.
 - V času razpisa je možen ogled po poprejšnjem dogovoru:
 - za nepremičnino pod tč. 1 je kontaktna oseba g. Alojz Puhar, telefon: (068) 67-427,
 - za nepremičnino pod tč. 2 je kontaktna oseba g. Jože Kovačič, telefon: (068) 321-065 ali (068) 324-132.

SEJEM NOVIH PRILOŽNOSTI

Rok prijave: 29. 4. 1995

2. Mednarodni Obrtno Podjetniški sejem

DORAMAT d.o.o.
Belveder bš, pp 21, 68000 Koper
Tel.: 066/22-048, 38-372, 22-126
Fax: 066/22-048

SREDNJA TEHNIŠKA IN ZDRAVSTVENA ŠOLA NOVO MESTO
Šegova ulica 112
68000 NOVO MESTO

razpisuje prosti delovni mesti

- a) učitelja matematike, profesor matematike
b) učitelja matematike, profesor matematike

Pod točko a) razpisujemo prosto delovno mesto za določen čas, in sicer od 13. 4. 1995 do 31. 8. 1995 (nadomeščanje daljše bolniške odsotnosti) in s polnim delovnim časom. Pod točko b) razpisujemo prosto delovno mesto za nedoločen čas, in sicer od 1. 9. 1995 dalje, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v osmih dneh po preteku roka za prijavo.

Mercator-KŽK KMETIJSTVO KRANJ TRGOVINA ŠENČUR

KMETOVALCI POZOR

ZELO UGODNO DELI ZA GENERALNA POPRAVILA TRAKTORJEV IN DRUGIH STROJEV

TORPEDO TD 4506-9006	uvoz	Anglija, Nemčija
IMT 533-560	uvoz	Anglija, Nemčija
URSUS C 335-360	uvoz	Poljska
STORE UTB 204-404, UTB 445	uvoz	Italija, Nemčija
ANA — krompirjevi kombajni — deli	uvoz	Poljska
OSTALO — gume, akumulatorji, ležaji, semeringi		

TRGOVINA ŠENČUR — ODPRTO vsak dan od 7. — 17. ure
sobota od 7. — 12. ure

tel.: 064/41-025

V MESECU APRILU PRAKTIČNO DARILO!

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 19. in 21. uro.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki ste v stiski, lahko pokličete vsak drugi in četrti torek v mesecu med 19. in 20. uro po telefonu (068) 53-213 ali se oglasite osebno v pisarni v Ulici Mirana Jarca 8.

LJUBLJANA - Telefon otrok in mladostnikov je vsak dan od 12. do 20. ure (tudi ob sobotah in nedeljah) na številki (061) 323-353. Za vas se bodo potrudili študentje medicine, psihologije, pedagogike in socialnega dela.

AX, ZX, XM, XANTIA, JUMPER, EVASION

CITROËN

- VOZILA NA ZALOGI, OZ. KRATKI DOBAVNI ROKI
- UGODNI KREDITI (R + 12,5%) NA 1 DO 3 LET
- POSEBNO AKCIJSKO DARILO**

POOBlaščen prodajalec in serviser vozil Citroën

NOVO MESTO: KANDIJSKA 13, TEL.: 068 322 066,
KRŠKO: C. KRŠKIH ZRIEV 70, TEL.: 0608 21 485,
METLIKA: C.XV. BRIGADE 1, TEL.: 068 58 197

KO PRIČAKUJETE VEČ, IZBERITE KVALITETNO PONUDBO!

ZAVAROVALNICA TILIA, D.D., NOVO MESTO ZAPOSLUJE VEČJE ŠTEVILO HONORARNIH DELAVCEV S SREDNJO, VIŠJO ALI VISOKO IZOBRAZBO

Opogumljeni z nenehnim povečevanjem števila sklenjenih zavarovanj širimo honorarno zastopniško mrežo.

Pridružite se nam!

Pogoj je, da živite na območju občin Novo mesto, Šentjernej, Škocjan, Črnomelj, Semič, Kočevje, Osilnica, Ribnica, Metlika, Trebnje, Krško, Brežice, da imate srednjo, višjo ali visoko šolo, telefon, lastno prevozno sredstvo ter veselje do terenskega dela z zavarovanci (gospodinjstva, obrtniki, podjetniki).

S honorarnim delom si boste lahko bistveno izboljšali svoj materialni položaj. Najuspešnejšim bomo ponudili tudi redno zaposlitev.

Vsi zainteresirani pošljite svoje prijave s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih del in dokazili o izobrazbi na naslov:

Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto, Seidlova cesta 5 - kadrovska služba.

Vse dodatne informacije dobite na tel. (068) 322-152, interna 291.

Prvi glas Primorske - Bovec 95

Popevkarski festival **Prvi glas Primorske - Bovec 95**, ki bo potekal v bovškem Kulturnem domu 2. in 3. junija, bo priložnost za mlade, še ne uveljavljene talentirane pevce. Festival je postal že tradicionalen in se je uveljavil tudi v širšem slovenskem prostoru. Letos ga že četrtič prirejajo Primorske novice, Hoteli Bovec in priznani ansambel Lapos iz Nove Gorice.

Prijave kandidatov za nastop v Bovcu sprejemajo Primorske novice, OE Nova Gorica, Delpinova 12, Nova Gorica (tel. (065) 24-012 ali 21-171) do 20. aprila. Tam bodo na voljo tudi vse informacije v zvezi s festivalom.

Organizator pričakuje, da se bodo na avdicijo (kot je že tradicija) prijavili mladi talenti od vsepovsod, ne samo s Primorskega.

DOLGOROČNA VEZAVA - MESEČNA IZPLAČILA

Imate večjo vsoto denarja? Bi jo radi vezali za dalj časa in jo tako oplemenitili? In pri tem še vsak mesec dobili izplačane obresti?

V SKB banki d.d. je mogoče tudi to!

Kot prva slovenska banka vam ponujamo obliko vezave, ki je v svetu že uveljavljena: dolgoročno vezavo sredstev z mesečnim izplačilom obresti.

- Glavnica: najmanj 15.000 DEM ali protivrednost v drugi valuti ali SIT.
- Doba vezave: 1 leto + 1 dan.
- Roki izplačila: pripadajoče obresti obračuna banka vsak zadnji dan v mesecu in jih nakaže na račun varčevalca, glavnico pa po poteku vezave.

Pa še to: Če med dobo vezave potrebujete gotovino, lahko dobite premostitveno posojilo v višini 90 % vezane glavnice.

Podrobnejše informacije o naši novi ponudbi dobite v vseh enotah SKB banke in na zelenem telefonu: 080 15 15.

SKB BANKA D.D.

NOVO MESTO:
TPC, Razmanova 38,
tel.: 321 279, 324 007.

TRGOVINA:
Ljubljanska c. 32,
tel.: 068 321 434.

PRODAJALNA: Glavni trg 11,
tel.: 068 321 737, 322 120

NOVOTEHNA TRGOVINA

ZA VAS V APRILU

GOSPODINJSKI PROGRAM:

5% POPUST
ZA BELO TEHNIKO ZA GOTOVINSKO PLAČILO
POSEBNO UGODNA PONUDBA
MERJAVEČE POSODE IN IZDELKOV IZ PLASTIKE

ŠPORTNI PROGRAM:

5-40% POPUST
ZA PROGRAM "FITNESS OPREME ZA DOM"
Z MOŽNOSTJO PLAČILA NA ČEKE 1+3
20% POPUST
ZA ŠPORTNO OPREMO (V TPC)

POPUSTI VELJAVO V VSEH PRODAJALNAH NOVOTEHNE RAJEN V DISKONTNIH PRODAJALNAH

UGODNA PONUDBA MGA GORENJE:

- ELEKTRIČNI ROČNI MEŠALNIK (M 202 C) 3.398,10 SIT
- PALIČNI MEŠALNIK 15095 - 6 4.679,80 SIT
- MLINČEK ZA KAVO SMK 202 2.384,70 SIT
- REZALNI STROJČEK PVC SR-403 4.809,00 SIT
- URA - BUDILKA VG-504 A-10 2.574,70 SIT

MUTA VARIANT (brez kosa)

31.390,60 SIT

INO EURO 45 (s kosom)

32.336,80 SIT

SAMOHODNA 4KM

58.401,00 SIT

NA LAKS RCT

27.037,50 SIT

TREBNJE:
Goljuev trg 10,
tel.: 068 44 013.

KRŠKO:
C. Krških Zriev 70,
tel.: 0608 21 218.

METLIKA:
C. XV. brigade 1,
tel.: 068 58 155

KO PRIČAKUJETE VEČ...

M KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS KNAPFELCEVA 2, NOVO MESTO

objavlja javno licitacijo za prodajo rabljenih kmetijskih strojev. Licitacija bo v soboto, 8. aprila, ob 8. uri na delovišču ZALOG za stroje pod zap. št. 1 do 14., za stroje pod zap. št. 15 — 29 pa ob 11. uri na delovišču Draškovec.

Ogled strojev bo mogoč v petek, 7. aprila, od 8. do 12. ure na omenjenih lokacijah.
10% vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije.

ZALOG:	Letnik:	Izključna cena:
1. žitni kombajn ZMAJ 141 s priključki	1976	500.000,00 sit
2. drobilec zelene mase ZMAJ 293	1988	100.000,00 sit
3. rezervoar za gorivo, 5700 l (v zemlji)	1980	100.000,00 sit
4. rezervoar za škropivo 30 m ³	1980	50.000,00 sit
5. traktor ZETOR 120 45	1976	400.000,00 sit
6. krožna brana 3,2 m OLT-TISA	1980	120.000,00 sit
7. predsetvenik 2,8 m RAU-KOMBI	1970	70.000,00 sit
8. sejalnica za žito IMT 634/23	1985	150.000,00 sit
9. škropilnica 600 l, (brez črpalke)	1982	20.000,00 sit
10. škropilnica 1G 400E Agromehanika	1992	120.000,00 sit
11. prikolica ZMAJ 5t	1980	50.000,00 sit
12. prikolica 3 t	1980	80.000,00 sit
13. dognojevalec koruze CREINA	1982	10.000,00 sit
14. stroj za toplo pranje Kärcher-IMV	1979	10.000,00 sit

DRAŠKOVEC:	Letnik:	Izključna cena:
15. traktor DEUTZ 9006 A	1984	300.000,00 sit
16. traktor DEUTZ 130 06	1976	400.000,00 sit
17. traktor DEUTZ 75 06 A	1985	400.000,00 sit
18. traktor DEUTZ 75 06 A	1985	960.000,00 sit
19. trosilec VICON, vlečni	1984	80.000,00 sit
20. silokombajn	1984	380.000,00 sit
21. mlin Čekičar MD 51	1984	40.000,00 sit
22. trosilec hlevskega gnoja Mengele	1983	120.000,00 sit
23. obračalnik SIP	1980	20.000,00 sit
24. plug L 35/4	1985	40.000,00 sit
25. plug L 35/3	1985	40.000,00 sit
26. plug L 35/3	1985	40.000,00 sit
27. plug	1985	30.000,00 sit
28. pehalo za gnoj	1987	320.000,00 sit
29. grelnik vode s črpalke	1987	80.000,00 sit

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

AVTO - SLAK TREBNJE

Prodaja in servis vozil VOLKSWAGEN
Tel.: 068/44-446, 44-355, fax: 45-749

»V NOVEM AVTOSALONU V OBRTHNIŠKI ULICI V TREBNJEM VAM NUDIMO PRODAJO IN SERVIS VOZIL CELOTNEGA PROGRAMA VOLKSWAGEN: GOLF, VENTO, PASSAT, TRANSPORTER...

V TEM MESECU V OMEJENI KOLIČINI TUDI
GOLF RABBIT ZA 21.990 DEM IN VW TRANSPORTER »Krgan« ZA 29.990 DEM.

SE PRIPOROČAMO

Odprto vsak delavnik od 8. do 17. ure.

TEL.: 44-446 in 44-355
FAX: 45-749

UPRAVNI ODBOR
KMEČKE ZADRUGE KRŠKO, z.o.o.
Cesta krških žrtev 52
68270 KRŠKO

razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA ZADRUGE

Pogoji:

- VI. ali VII. stopnja agronomske ali druge ustrezne smeri,
- najmanj 3—5 let delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih,
- sposobnosti za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti, razvidne iz dosedanjih zaposlitev,
- program dela,
- državljan R Slovenije.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh na naslov:

Kmečka zadruga Krško, z.o.o., Cesta krških žrtev 52, 68270 Krško, za Upravni odbor — razpis.

O izidu bomo kandidate obvestili pisno v 15 dneh po sklepanju.

OBVESTILO

M-Kmetijska zadruga Trebnje obvešča svoje člane, da bo letni občni zbor v nedeljo, 9. aprila, s pričetkom ob 9. uri v domu kulture v Trebnjem.

Vljudno vabljeni!

Upravni odbor

KOMUNALA METLIKA
XV. BRIGADE 2
68330 METLIKA

objavlja prosto delovno mesto:

vodje finančno računovodske planske enote

Pogoji:

- V. ali VI. stopnja ekonomske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih mestih
- poznavanje dela z računalniki
- vozniški izpit B kategorije

Z izbranim kandidatom bomo delovno razmerje sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na zgornji naslov. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem izbirnem postopku.

Na osnovi sklepa uprave TRIMO, d.d., Trebnje razpisuje komisija za izvedbo licitacije

javno licitacijo za odprodajo osnovnih sredstev (avtomobilov)

in sicer:

1. osebni avto VW GOLF CL 4-E, 1,6, letnik 1992, izključna cena 14.500 DEM, plačljivo v tolaški protivrednosti;
2. osebni avto VW GOLF JXD, letnik 1990, izključna cena 10.000 DEM, plačljivo v tolaški protivrednosti;
3. osebni avto Opel Astra 1,4 GL, letnik 1992, izključna cena 17.000 DEM, plačljivo v tolaški protivrednosti;
4. kombi tip CIMOS C 25 D, letnik 1986, izključna cena 6.500 DEM, plačljivo v tolaški protivrednosti.

Javna licitacija bo v četrtek, 13. aprila, ob 14. uri pri vratarnici II v TRIMO, d.d., Prijateljeva 12, Trebnje.

Licitacija se bo opravila po sistemu ogledano — kupljeno. Varščina znaša 10% od izključne cene in se vplača na blagajni TRIMO, d.d., 1 uro pred začetkom javne licitacije. Kupec plača poleg kupnine tudi prometni davek v višini 5%. Interesenti bodo prejeli pogoje licitacije v pisni obliki ob ogledu osnovnih sredstev, katere si je možno ogledati 1 uro pred začetkom licitacije ali po predhodni najavi na tel. 44-321 (g. Rojc ali g. Lenič) vsak dan od 7. — 13. ure.

DOLENJSKE PEKARNE Ločna 2, Novo mesto

Potrebujemo zunanjšega sodelavca za lastnim prevoznim hladilnikom (kamion ali kombi) za dnevno ambulantno dostavo slaščič in peciva po Dolenjski, Beli krajini in Posavju.

Prijave pošljite na naslov:

Pekarna in slaščičarna Dolenjska, d.d., Ločna 2, Novo mesto, z oznako: "Prijava za razvoz"

Kako premagati bolečino in stres

BLAGODEJNA MASAŽA NAMESTO TABLET

Živimo v času, ko se vse spreminja. Nič ni več, kot je bilo, še vreme ne. Prav vremenske spremembe se kar vrstijo. Več ko jih je, več je tudi težav, ki jih vreme povzroča. Vsi smo občutljivi na te spremembe — kar spomnimo se, kako smo lahko razdražljivi pred dežjem: hitro izrečemo težke besede, ki bi jih kasneje najraje vzeli nazaj. To pa je le delček zgodbe. Vremenske spremembe zelo velikemu številu ljudi povzročajo tudi telesne težave. Tam, kjer je bila nekoč roka ali noga zlomljena, operiran sklep ipd. bomo lahko vse življenje čutili bolečine ob spremembah vremena. Podobno je z revmatičnimi sklepi in mišicami, s spremembami, ki nastanejo na hrbtnici in še z mnogimi drugimi boleznimi, ki se pogosto razvijajo v kronične. Docent dr. Blaž Mlačak, specialist splošne medicine in direktor Zdravstvenega doma v Metliki, pravi, da nas je cela armada takih, ki nas takrat kaj boli. In kaj storimo? Največkrat vzamemo tableto proti bolečinam. To je najbolj preprosto. Tako smo se navadili, pa čeprav vemo, da imajo tablete stranske učinke, ki po malem načinjajo naša jetra, ledvice, prebavila itd. Z leti pojemo tako rekoč na kile tablet in prej ali slej doživimo posledice na lastni koži. Zdaj to ne bo več potrebno, vsaj v taki meri ne.

Med izumi, ki lahko to spremenijo je prav gotovo Vibroser, mala prenosna masažna blazina. Z njo si boleče mesto zmasiramo in bolečina v nekaj (5—10) minutah popusti, pogosto pa tudi odneha. Dr. Mlačak pravi takole: »Taki pripomočki kot je Vibroser, so zelo dobrodošli. Večina ljudi ima prej ali slej težave degenerativnega in revmatskega porekla. Vibroser je tem ljudem v veliko pomoč. Zdravniki ga obravnavamo kot del celotne medicinske terapije, ki naj pacientu olajša (pogosto kronične) težave in mu pomaga, da bo v vsakodnevem življenju bolj učinkovit in tako sam s sabo in s svojim življenjem bolj zadovoljen. Kadar je potrebno bolnišnično zdravljenje in fizioterapija, to seveda ne traja v nedogled. Pacient pa si potem, poleg vaj, s tem pripomočkom lahko doma zelo pomaga. Poraba tablet proti bolečinam se s tem bistveno zmanjša. To je za pacienta pomembno, saj zaradi dolgoletnega jemanja tablet neredko pride do ran na želodcu ali dvanajsterniku, pa tudi do resnejših okvar ledvic in jeter.

Drug množičen problem, kjer je Vibroser v precejšnji pomoč, je stres. Pod vplivom blagodejne masaže nastopi sprostitve, ki omogoča primernejšo obravnavo čustvenih doživetij in boljše presojo realnosti. Pri nas v Sloveniji je vedno več ljudi, ki zaradi negotove zaposlitve in eksistence doživljajo hude strese. Posledica so različne bolečine (na

Dr. Blaž Mlačak: »Zdravniki Vibroser obravnavamo kot del celotne terapije.«

primer v vratu, hrbtu itd.), nespečnost, razdražljivost, glavoboli ipd.

Omenjene zdravstvene težave se zelo možnosti pojavljajo, uporabnost takega pripomočka pa je širša, bolj mnogostranska. Zaradi preverjene učinkovitosti, enostavnosti uporabe in množičnosti ponavljanja masaže, menim, da je Vibroser kot pripomoček pri celovitem zdravljenju zares dobrodošel, kar dobro vedo ljudje, ki ga s pridom uporabljajo. Je že tako, da so vremenske spremembe naš večni spremljevalec, ki kroji naše počutje in nam tudi z bolečinami ne prizanaša. Bolj ko jih bomo znali obvladati, več bomo imeli od življenja. Sodobni izumi nam pri tem lahko precej pomagajo.

Vibroser si lahko ogledamo in preizkusimo v Ljubljani na sejmu Alpe Adria — Svoboda bivanja (hala A) od 6. do 11. aprila 1995. Informacije o tem pripomočku so na voljo tudi po telefonu (061) 12 91 794 in (061) 12 91 795 ali faksu (061) 12 91 796.

PROSTOVOLJNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

V prijaznem okolju naravnih zdravilišč

Zdravje nima cene.

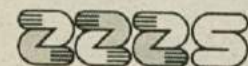
Ima neizmerno vrednost. Povrnitev, ohranitev in krepitev zdravja v zdravilišču se zdi marsikomu nedosegljiva - dokler si tega ne zagotovi z zavarovanjem.

Zdraviliška zavarovanja
**bivanje v zdravilišču po poškodbi,
preventivno zdravljenje v zdravilišču,
zdraviliški oddih A in B in
koristno bivanje v zdravilišču** obsegajo niz raznolikih*
zdraviliških storitev, ki zanesljivo učinkujejo na zdravje.

Obiščite nas v najbližji enoti Zavoda.

Do 30. aprila 1995 velja poseben promocijski popust 10 %.

Zavarujemo bogastvo zdravja

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

*polni penzion (hotel A ali B kategorije), začetni specialistični pregled, fizioterapija in druge terapevtske storitve, fitnes, rekreacija, kopanje v bazenu, dietna prehrana, predavanja, zaključni pregled in poročilo

OBJAVLJA
prosto delovno mesto

VODJE EKONOMATA V ZDRAVILIŠČU DOLENJSKE TOPLICE

Zaposlili bomo kandidata

- ki ima V. stopnjo strokovne izobrazbe trgovske, gostinske ali ekonomske smeri,
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj,
- vozniški izpit B kategorije in
- opravljen izpit iz higienskega minimuma.

Kandidate, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje in so zainteresirani za opravljanje tega dela, vabimo, da pisne prijave z dokazili pošljejo kadrovske službi podjetja na naslov: **KRKA, TOVARNA ZDRAVIL, Šmarješka cesta 6, 68000 Novo mesto**. Na istem naslovu lahko dobijo tudi vse informacije.

HMEZAD BANKA, d.d.
ŽALEC,
Hmeljarska 3

razpisuje javno dražbo za prodajo nepremičnine

skladiščna hala s pripadajočim zemljiščem, vl. št. 1494, k.o. Sevnica, hala velikosti 12,60 x 60,0 m, elektrika, telefon, ogrevanje, zemljišče 1.475 m², asfalt

Javna dražba bo v petek, 14. 4. 1995, ob 9. uri v Žalcu, Hmeljarska 3. Izklicna cena 325.000 DEM, obračunano po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Na dražbi lahko sodelujejo domače pravne in fizične osebe, ki bodo pred dražbo vplačale na ZR št. 50750-620-42 varščino v višini 10% izklicne cene. Varščina se bo kupcu vračunala v ceno, neuspelim dražiteljem pa vrnila v roku 5 dni brez obresti.

Prometni davek in stroške prenosa plača kupec. Kupec mora kupoprodajno pogodbo skleniti v roku 10 dni po javni dražbi, sicer prodajalec varščino zadrži. Dodatne informacije dobite na telefonu 063/715-602, g. Hohnjec Zlatko. Hala se nahaja v Sevnici, industrijska cona, zraven žage (Lucija).

ISKRA ENERGETSKA ELEKTRONIKA, d.o.o.
— v stečaju, Podbevškova ul. 4
68000 Novo mesto

OBJAVLJA

RAZPIS ZA QDDAJO POSLOVNIH PROSTOROV NA PODBEVŠKOVI UL. 4 V NAJEM DO PRODAJE

Stečajni upravitelj objavlja razpis za oddajo poslovnih prostorov v najem do prodaje le-teh, in sicer:

1. proizvodni prostor s pisarno v izmeri 530 m²
2. proizvodni prostor v izmeri 200 m²
3. več posameznih pisarniških prostorov 15 m² in več

Najemnina za m² najema je 6 DEM. V to ceno niso všteti: — stroški infrastrukture, ki se plačujejo po dejanski porabi in razdelilniku, — upravljanje, vzdrževanje in varovanje 2,5 DEM/m² Prostori so vseljivi takoj. Najemniki imajo pri prodaji poslovnih prostorov predkupno pravico. Ogled poslovnih prostorov je možen vsak dan med 9. in 12. uro. Kontaktna oseba je ga. Povše, tel. 068/341-819.

OBČINA KRŠKO

Cesta krških žrtev 14
OBČINSKI SVET
Komisija za odlikovanja in občinska priznanja

objavlja na podlagi 15. in 16. člena Pravilnika o izvajanju Odloka o občinskih priznanjih

RAZPIS

ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE KRŠKO ZA LETO 1995

1. Občinski svet občine Krško podeljuje posameznikom, organizacijam in skupnostim ter njihovim organom, skupinam in drugim organizacijam ter enotam oboroženih sil naslednja občinska PRIZNANJA:

- a) **VELIK ZNAK OBČINE KRŠKO** za življenjsko delo in za izredne dosežke na področju družbenega in ekonomskega razvoja občine.
- b) **ZNAK OBČINE KRŠKO** za dosežene uspehe pri delu ali za dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje ali imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine.
- c) **PRIZNANJE OBČINE KRŠKO** se podeljuje v primerih, ko niso izpolnjeni pogoji za podelitev ZNAKA OBČINE, pa je družbeno priznanje utemeljeno.

2. Predlog lahko dajo: občinski svet in njegovi organi ter delovna telesa, podjetja, krajevne skupnosti, enote oboroženih sil ter druge organizacije in skupnosti. Pobudo lahko dajo tem organom, organizacijam in skupnostim tudi delovni ljudje in občani.

3. V predlogu mora biti navedena vrsta priznanja, za katero se predlaga, z obrazložitvijo in navedbo podatkov o predlaganem kandidatu, iz katerih je moč neposredno ugotoviti utemeljenost predloga.

4. Predloge je treba poslati na Občino Krško, Cesta krških žrtev 14, Občinski svet - Komisiji za odlikovanja in občinska priznanja do 5. maja 1995.

SVET DIJAŠKEGA DOMA ČRNOMELJ
Ul. Otoņa Župančiča 7
68340 Črnomelj

razpisuje dela in naloge

ravnatelja

Pogoji: kandidat mora izpolnjevati z zakonom predpisane pogoje za delo v domovih ter imeti pedagoško izobrazbo, pet let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju in opravljen strokovni izpit.

Obveznost bo dopolnjeval v vzgojni skupini.

Rok za prijavo je 8 dni. Prijave z dokazili pošljite na gornji naslov s pripisom "Za razpis". Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi razpisa.

Turistična agencija
Kandijška 30
tel.: 068/321-115, 342-136

POČITNICE 95

● Slovenija ● Istra ● Kvarner ● Dalmacija

UGODNO: IBIZA, MALLORCA, GRČIJA — letalo, en otrok do 12. leta brezplačno! Omejeno število mest. POHITITE!

MALTA; PORTUGALSKA: za prijave do 15. aprila ugodni popusti!

30% akontacija vam zagotavlja potrditev rezervacije. Ugodni plačilni pogoji!!!

Na pozabite na prvomajske počitnice!

NEKATERE STVARI KUPIMO ENKRAT V ŽIVLJENJU

"V zadnjih **tridesetih** letih sem zamenjal **dve** ženi, **tri** TV sprejemnike, **pet** avtomobilov, **deset** parov smučí in **trinajst** predsednikov vlad. Danes bom zamenjal še okna - prvič."

JELOTERM - okna za naslednjih 30 let!

Obiščite razstveni prostor Jelovice na sejmu "Svoboda bivanja", hala C, kjer predstavlja najsodobnejša okna, vrata, hiše in druge izdelke iz svojega širokega proizvodnega programa.

JELOVICA

tel.: 064/ 61 30, fax: 064/634 261

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel./fax: 068/ 323 444
METLIKA, Cesta XV. brigade, tel.: 068/ 58 716
KRŠKO, CKŽ 21, tel.: 0608/ 21 236; BAVEX Trebnje
KERA TRADE Zagorje ob Savi; MK TRGOIMPEX Kočevje

Johanna Paunger, Thomas Poppe

Vse ob pravem času

Uporaba luninega koledarja v vsakdanjem življenju

Prva knjiga te vrste na svetu, ki zajema bogato znanje in izkušnje naših prednikov o vplivih Lune na človeka in okolje.

Verjemite, da so zaradi bližine Lune ti vplivi zelo veliki.

Knjiga je prodajna uspešnica in v mnogih knjigarnah je na prvem mestu. V kratkem času je bila prevedena že v 4 jezike in natisnjeno več kot 30 izdaj. Izjemno zanimiva knjiga, ki je mnogim spremenila življenje, mnogi jo upoštevajo pri vsakdanjem delu in ravnanju.

Knjiga vam bo razkrila in svetovala, kdaj je pravi ali najprimernejši čas za najrazličnejša opravila v zvezi z zdravjem, kirurške posege, dela v vrtu, na polju in v gozdu, opravila v gospodinjstvu (vlaganje in vkuhanje sadja in zelenjave itd.), nego las in telesa in še veliko koristnega.

Knjiga je trdo vezana, format 16 x 21,5 cm, 214 strani.

Posebna priloga: lunini koledarji do konca leta 1998!

Cena knjige po povzetju: 3.400 SIT - poštino plačamo mi.

Knjigo lahko plačate tudi v dveh obrokih - prvega po prejemu položnice, drugega pa čez mesec dni ob prevzemu knjige.

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam izvod(ov) knjige VSE OB PRAVEM ČASU po ceni 3.400 SIT, ki jo bom plačal(a)

v enem obroku v dveh obrokih (označite!)

Ime in priimek:

Ulica in hišna št.

Kraj in poštna št.

Založba MAVRICA, Gallusova 2, 63000 Celje, Tel./Fax: 063/27-734

Na podlagi 4. in 17. člena zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS št. 10/93) ter Pravilnika o zakupih kmetijskih zemljišč in kmetij (Uradni list RS št. 7/94) objavlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, Dunajska 22, Ljubljana,

RAZPIS

za oddajo naslednjih kmetijskih zemljišč v zakup:

kat. občina	parc. št.	kat. kult.	kat. raz.	povr. v m ²	letni zakup v DEM
Metlika	2303	travnik	1	109.865	zakup skupaj
		travnik	5	219.731	5.383,40
Metlika	2398	pašnik	1	106.977	zakup skupaj
		travnik	5	423.077	5.615,93
Metlika	2333/1	travnik	3	36.234	688,45
Metlika	2333/2	travnik	4	12.485	237,22
Metlika	2333/3	travnik	4	11.528	219,03

Če se za vse navedene parcelne številke ugotovi, da je stanje v naravi drugačno, se upošteva dejansko stanje.

Del zemljišča parcelna številka 2398, k.o. Metlika, ki je zasejan s pšenico, bo prešel v posest zakupnika takoj po spravi pšenice. Za to zemljišče se obračuna 30 odstotkov zakupnine za leto 1995.

Razpis velja za pravne in fizične osebe.

Zneski se preračunajo v tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan izstavitve računa. Objavljene cene so brez prometnega davka.

Kmetijska zemljišča se dajejo v zakup za dobo enega leta z možnostjo podaljšanja. Zakupnina za posamezno pogodbo ne more biti nižja od 50 DEM.

Ponudniki, ki bodo vzeli v zakup večje površine, imajo 20-odst. popust. Za večjo površino se pri pridelovanju vrtnin šteje površina nad 2 ha, sicer pa površina nad 5 ha.

Sklad bo pri izbiri zakupnikov upošteval naslednji vrstni red:

1. sedanji zakupnik
2. kmet mejaš
3. kmet, ki ima svoja zemljišča v primerni oddaljenosti
4. kmetijska organizacija
5. drugi kmet
6. ostali

Podzakupna razmerja niso dovoljena. Prednost imajo ponudniki, ki imajo stalno prebivališče v občini, kjer se nahaja zemljišče.

V primeru, da želi določeno zemljišče v zakup več enakovrednih prednostnih interesentov, bo Sklad upošteval naslednje kriterije:

- kmetijstvo kot glavna dejavnost preživljanja
- strokovna in tehnična usposobljenost za kmetovanje
- obseg proizvodnje
- socialni status

Izključno prednostno pravico pri zakupu ima denacionalizacijski upravičenec na razlašeni parceli.

Če so na zemljiščih melioracijski sistemi, jih morajo zakupniki vzdrževati na lastne stroške oziroma plačati stroške vzdrževanja teh sistemov.

Sedanji obdelovalci, ki se ne bodo prijavi na ta razpis in sklenili zakupne pogodbe s Skladom, bodo izgubili prednostne pravice, ki jim pripadajo po zakonu.

Vloga za zakup mora obvezno vsebovati seznam parcel z navedeno katastrsko občino in ustreznimi podatki o katastrski kulturi, razredu in površini parcel. Nepopolnih in nepravočasnih prijav ne bomo upoštevali.

Prijave sprejema do vključno 26. aprila 1995 lokalna izpostava Sklada v Črnomlju, Kolodvorska 34, vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure, kjer dobite tudi informacije o razpisu in obrazce za prijavo.

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS

Spoštovani,
v trenutkih, ko se srečujete z izgubo svojih najdražjih, vam nudimo:

- ureditev pokojnikov (tudi na domu)
 - kakovostne krste s pripadajočo opremo
 - prevozi pokojnikov na vseh relacijah
 - odri in žalne dekoracije v različnih izvedbah
 - izkop in zasutje grobne jame
 - uniformirano pogrebno moštvo
 - vse storitve povezane z upepelitvijo
- Posredujemo:
- cvetje, vence, izvajalce glasbe (pevci, trobentač), izvedbo osmrtnic na radiju, izdelavo osmrtnic s fotografijo

Do zneska, določenega s strani ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLO, območna enota Novo mesto, opravimo upravičencem do povračila pogrebne omenjene storitve BREZ NJIHOVEGA PLAČILA!

Naši uslužbenci so vam na voljo non-stop na tel. številkah:
068 341-134 in 0609 623-211

ZAHVALA

*Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
le tiho, mirno si zaspala.*

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga mama in stara mama

ALOJZIJA KOTNIK

roj. Pekolj
s Čilpaha 13 pri Trebelnem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala velja sosedi Angelci. Hvala tudi kolektivom Treles Trebnje, PTT Ljubljana, Litostroj Ljubljana, g. župniku za opravljen obred, pevcem za lepo zapete žalostinke, g. Novaku za opravljene storitve in odigrano Tišino. Hvala tudi vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Vse odhaja kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka.*

Ob tihem odhodu naše drage mame

MARIJE RADKOVIČ

roj. Sekula
iz Dolenjega Suhorja 8

izrekamo iskreno zahvalo prijateljem in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče. Se posebej se zahvaljujemo osebnju Doma za ostarele občane Metlika, družbenim organizacijam in društvom, dobrim sosedom, našim sodelavcem, pevcem in govornicam ter vsem, prav vsem, ki ste jo imeli radi in se v tako velikem številu na njeni zadnji poti poslovlili od nje. Hvala vam!

Žalujoci: otroci z družinami

ZAHVALA

*Lahko živi, lahko umira,
kdor vero, upanje ima.
To ga tolaži, ga podpira,
gorje človeku brez Boga.*

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga

MARIJA ŽULIČ

iz Globočič pri Kostanjevici na Krki

Ob boleči izgubi naše drage mame se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali številne maše, vence, cvetje in sveče. Lepa hvala gospodu župniku za lepo opravljeno mašno daritev ter slovo ob grobu. Hvala sodelavcem Osnovne šole Grm ter Kostanjeviškemu oktetu za zapete žalostinke ob odprtem grobu. Iskrena hvala vsem, ki ste našo drago mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in babice

ELZE DOBOVŠEK

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnici darovali cvetje, nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Še posebej se zahvaljujemo g. proštu Lapu za tolažilne besede in lepo opravljen obred ter g. dr. Vodniku, Domu starejših občanov Šmihel pa za skrbno nego in trud. Vsem še enkrat hvala.

Vsi njeni

Novo mesto, 31.3.1995

V SPOMIN

*Na obrazih, glej,
solze svojo pot gredo...
Sedaj v družini boleča je tišina,
v srcih naših poseda neizbrisna praznina.
(Joži)*

Te dni mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil ljubljani sin in dobri brat

NACE HOČEVAR

iz Grmovelj 32

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prižigate svečke in se v mislih spomnite nanj.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, tašče, stare mame, sestre in tete

ROZI JOVANOVIČ

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala za darovano cvetje in sveče. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 55. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi brat, stric in bratranec

JOŽE PRIMC

iz Srednjega Globodola 7

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom in bivšim sodelavcem Kovinarskega obrata Pionir za izraženo sožalje, podarjeno cvetje, sveče in za sv. maše. Še posebej zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, gasilcem za organizacijo pogreba in govorniku Ivanu za poslovlilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Vsa leta si delal, pošteno živel,
potem pa naenkrat hudo si zbolel.
Zdaj hiša je prazna, a tebe več ni,
za vedno zatisnil si trudne oči.*

V 67. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat, stari ata, stric

ALBIN GORENC

Dobravica 24, Šentjernej

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence, cvetje, sveče in sv. maše ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se Internemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, Tehnični službi programa Zdravil Krka, pripadnikom Slovenske vojske, pevcem za zapete žalostinke in g. kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen
K Roku 26, Novo mesto
Tel. 068/323-193
Mobilitel: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: NON STOP

- Prevoz pokojnikov, tudi iz tujine
- prodaja pogrebnega materiala
- ureditev pokojnikov, tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- dekoracija poslovnega prostora
- izredno konkurenčne cene

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je zapustil oče, brat in dedek

FRANC BEVC st.

Dol. Kronovo 33

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojniku podarili cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 96. letu starosti nas je zapustil dragi oče, brat, stric in dedek

JOŽEF GAZVODA

Šentjošt 8

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za darovane vence, cvetje in sveče, zahvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, posebno g. dekanu iz Stopič za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama, prababica in teta

AMALIJA STROJIN

z Dol. Sušič 14, Dolenjske Toplice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Posebno se zahvaljujemo patronažni sestri Erni, g. kaplanu, Malki Kobe, Marici Kobe in vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 56. letu nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama in sestra

CECILIJA PAPEŽ

roj. Škrajnar
z Lopate 10

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojni darovali vence, cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Pristržno zahvalo izrekamo Novolesu- Žaga Soteska ter Tovornemu prometu Gorjanci Vavta vas. Posebna hvala gospodu župniku Murnu in Vidmarju za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: mož Silvester, sinova Stanko in Silvester z družino, bratje in ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 6. aprila - Viljem Petek, 7. aprila - Darko Sobota, 8. aprila - Julija Nedelja, 9. aprila - Tomaž Ponedeljek, 10. aprila - Mehtilda Tork, 11. aprila - Stanislav Sreča, 12. aprila - Lazar

LUNINE MENE
8. aprila ob 7.35 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 6. do 9.4. (ob 18. uri) komedija Z odliko. Od 6. do 10.4. (ob 20. uri) znanstveno fantastični film Zvezdna vrata. 8. in 9.4. (ob 16.30) risani film Levji kralj. 12.4. (ob 20. uri) drama Nekoč so bili bojevniki.

film

ZVEZDNA VRATA, znanstveno-fantastična akcija (Stargate, Francija + ZDA, 1994, 120 minut, režija: Roland Emmerich)
Zvezdna vrata so po scenografski plati eden najbolj veličastnih filmov vseh časov, vendar začuda sploh ne prihajajo iz Hollywooda, pač pa so nastala v produkciji ameriške podružnice francoske televizije v filmske družbe Studio Canal+. Ko so pri Canalu začeli z delom, se jim je nejejevano smejal ves ameriški filmski svet, izredno visokim dobički že v prvih tednih prikazovanja lansko jesen in z dozdajšnjim skupnim zaslužkom 75 milijonov dolarjev (do februarja 1995) samo v ZDA pa so Francozi dokazali neupravičenost dvomljivcev. Ta film uspešno združuje sodobni avturizem, nekaj znanstvene fantastike in skrivnostnost predantoničnih časov, je kombinacija akcije, tehnicistične fantastičnosti in dramatičnosti. Gre za nenavadno estetsko mojstrovino, polno dekorja, ki je kombinacija blišča starodavne egipčanske kulture in sodobne visoke tehnologije. Zvezdna vrata vsaj delno in v prvi vrsti obujajo sif, žanr, ki je že kakšnih deset let bolj ali manj v zatoni, pri tem pa je najbolj zanimivo, da zgodba ne posega v prihodnost, ampak v preteklost.
James Spader je arheolog egipčolog, poln radikalnih domnev in metod. Ameriška vojska, institucija

ČRNOMELJ: 7. in 8.4. (ob 20. uri) ameriška drama Rojena morilca. 9.4. (ob 18. in 20. uri) slovenska drama Halgato.
KOSTANJEVICA: 8.4. (ob 18. in 20. uri) psiho trilier Barvna noč. 9.4. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Varuh časa.
KRŠKO: 6.4. (ob 19. uri), 7. (ob 20. uri) in 9.4. (ob 18. uri) ameriška drama Klavir. Od 10. do 12.4. ameriška komedija Maska.
METLIKA: 7.4. (ob 20. uri) slovenska drama Halgato. 9.4. (ob 20. uri) ameriška drama Rojena morilca.
NOVO MESTO: 6., 9., 11. in 12. (ob 17.45. in 20. uri) ter 7. in 8.4. (ob 17.45. 20. uri in 22.15) ljubzevska drama Jesenska pripoved.
TREBNJE: 7. in 8.4. (ob 20. uri) ameriška komedija Maska. 9.4. (ob 19. uri) ameriška komedija Šund.

z največjimi možgani na svetu, ga najame, da bi razvozal skrivnostne napise na ogromnem obroču, najdenem pri izkopavanjih v Egiptu. Ugotovi, da so to vrata, ki vodijo na Zemlji podoben neznani planet Abydos nekje na robu znanega vesolja. Na ekspedicijski gre tudi nad življenjem obupani (smrt otroka) oficir Kurt Russell, ki ima tajno nalogo vreči v zrak vse, kar je Zemlji potencialno nevarno. Na Abydosu najdejo primitivno ljudstvo, ki ga je zasledil Ra, bog sonca, svarnik, v kateri so verjeli tudi na Zemlji, v Egiptu, pred 5000 leti. Zanj morajo kopati energetsko izredno bogato rudnino quartz in jo shranjevati v piramidah, ki so za Raja in njegovo v obliki piramide oblikovano plovilo nekakšna praverzija današnjih bencinskih postaj. Ra jim je prepovedal čisto vse dejavnosti, s katerimi bi lahko razvijali svoj um, saj ni hotel, da bi se mu tudi tukaj zgodilo tako kot na Zemlji, kjer so se mu ljudje uprli, ga izgnali, on pa je nato uničil njihovo civilizacijo oziroma je ohranil le za vzorec, tokrat da je osnoval novo generacijo sužnjev. Polbog - polčlovek je Jaye Davidson, od igre sodeljeval najbolj ženski moški na svetu, najprimernejši igralec za vlogo z večno dvojnostjo v sebi, lep kot človek, zloben kot bog. Ker so tehniki sofisticirani Zemljani s seboj prinesli bombo, se Ra odloči, da jo bo poslal kar nazaj, vendar ljudje, tako izobraženi kot neuko navadni, po definiciji v slabem držimo skupaj: zato se ljudstvo upre, prežene Raja s planeta, Russell pa ga s trikomi in bombo razblini v svetlobni pok. Vsi grejo domov, le Spader ostane, ker se zaljubi v lokalno princeso.
TOMAŽ BRATOŽ

TRAKTOR STAJER 18, starejši letnik, prodam. ☎ 42-571. 3197
KMETOVALCI, Agrozibira Kranj nudi ugodno rezervne dele za traktorje Ursus, Zetor, IMT, Univerzal, Tomo Vinkovič, Fiat Store, Cisterne Creina Kranj, kosilnice BCS, gume Barum, akumulatorje Vesna in Topla, Sip Sempeter itd. Predno se odločite za nakup, nas pokličite! Rezervne dele pošljamo tudi po pošti. Agrozibira Kranj, Slavko Prosen, Smedniška 17, ☎ (064)324-802. 3202
MANJŠO samonakladalno prikolico kupim. ☎ (0608)41-103. 3206
PAJKA na 4 vretena, dobro ohranjena, in telico, težko 450 kg, ugodno prodam. ☎ (068)41-115. 3215
TRAKTOR UNIVERZAL 445, pogon na 4 kolesa, kupim. ☎ (068)76-531. 3218
NOV trosilec hlevskega gnoja Sip 2500 prodam. ☎ 85-733. 3228
KOMBAJN FAHR M 66 S, delovne širine 2,60 m, prodam. ☎ 76-334. 3235
TRAKTORSKO KOSILNICO, malo rabljeno, in traktorsko škropilnico, starejšo, brez pumpe, poceni prodam. ☎ 40-857. 3243
TRAKTOR IMT 533 prodam. ☎ 40-063. 3250
LABIN PROGRES s frezo in plugom za 3400 DEM, staro 6 mesecev, prodam, kupim pa Z 101, od letnika 1987 dalje. ☎ 43-564. 3255
KOSILNICO BCS D, z vozikom, in Alfa sud 1.2, letnik 1983, prodam. Pepel, Šmarješke Toplice 28. 3262
NAKLADALNO PRIKOLICO, pihalnik z motorjem in več ton sena ugodno prodam. ☎ 85-017. 3274
NEMŠKO samonakladalno prodam. ☎ 43-644. 3279
TRAKTOR TORPEDO 48, letnik 1986, lesen senik (12 x 5 m) ter žrebičko, staro 6 mesecev, prodam ali menjam za gradbeni material. ☎ 42-653. 3290
ŽITNI KOMBAJN Zmaj 133, traktor, starejši letnik, in traktor 533 prodam. ☎ (0608)32-422. 3322
MALO RABLJENE kombinirane Sipo-ve grablje prodam. ☎ 42-284. 3323
OBRAČALNIK in koso za Tomo Vinkovič ter gumi voz, 14 col, prodam. ☎ 76-316. 3332

kupim

TELE, staro do 14 dni, in traktorsko škropilnico kupim. ☎ 24-127. 3149
1 M3 suhega hrasta za stopnišče kupim. ☎ (0608)33-443. 3194
VEČJO KOLIČINO jelovih in bukovih hlobov ali desk kupim. ☎ 78-066. 3201
HRASTOVO HLODOVINO odkupujem. ☎ (061)218-595. 3240
JEDILNI KROMPIR odkupujem. ☎ 65-680. 3265
RABLJENE kuhinjske elemente kupim. ☎ (0608)61-742. 3314
TELIČKA - bikica simentalca, starega 1 do 10 tednov, kupim. ☎ (068)45-485. 3324

motorna vozila

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 3/96, drap, prodam. ☎ 27-131. 3085
SAMARO 1500, limuzina, letnik 7/93, prodam. ☎ (068)78-294, zvečer. 3090
MOTORNO KOLO BMW R - 65, letnik 1984, 50.000 km, ugodno prodam. Purkat, Turjak 77, 61311 Turjak. 3105
GOLF D, S paket, letnik 1985, prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ 73-177. 3114
MARUTI, letnik 1991, sive kovinske barve, 26.000 km, garaziran, dobro ohranjen, prodam. Ivan Ribič, Maistrova 20, Trebnje. 3122
HROŠČ 1300, nemški, rdeče barve, široke gume, temna stekla, odlični motor, prodam za 1700 DEM. ☎ (068)52-494. 3126
R 5 CAMPUS, letnik 1992, prodam. ☎ (068)85-700, po 16. uri. 3127
Z 101, letnik 1987, neregistrirano, rdeče barve, in 300 l belega vina prodam. ☎ 42-272. 3132
R 4, letnik 12/86, prodam. Jože Kralj, Herinja vas 18 a, Otočec. 3136
GOLF, letnik 1987, registriran do 13.9.1995, prodam. Martin Košak, Ravogo 7 (Graben). 3146
GOLF X, letnik 85, prodam. ☎ 26-669. 3172
Z 128, letnik 88, prodam. ☎ 26-669. 3172
JUGO 45, letnik 1987, registriran do 6/95, prodam. ☎ 21-658, popoldan. 3147
Z 128, letnik 1987, 62.000 km, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)27-804. 3158
MOPED APN 6, letnik 1989, prodam. ☎ (0608)75-376, zvečer. 3164
FORD FIESTO, letnik 1978, motor obnovljen, prodam po ugodni ceni. ☎ 40-329. 3166
JUGO 45, letnik 1988, odlično ohranjen, prodam. ☎ 23-658. 3170
NISSAN SUNNY 1.6 SLX, letnik 1987, registriran do 9/95, prodam. ☎ 45-312. 2893

JUGO 45 A, letnik 1986 prodam. ☎ 341-018. 3174
Z 101, letnik 1985, registriran do 11/95, prodam za 2200 DEM. ☎ 26-569. 3184
OPEL LIMUZINO rdeče barve, 1600 ccm, bencinar, letnik 1988, prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ 52-508. 3188
R 18, dobro ohranjen, prodam. Franc Hočevnar, Mačkovec 2, Škocjan. 3192
126 P, letnik 4/87, registriran do 4/96, prevoženih 54.000 km, prodam. ☎ 65-388. 3204
OPEL CORSO 1.5 D, star 4 leta, ugodno prodam. ☎ (068)27-030. 3204
FIAT TIPO 1.7 TGD, letnik 1990/91, klima, alarm, prodam za 12.700 DEM. ☎ (068)43-568. 3209
DAIHATSU CHARADE TS, letnik 8/90, svetlo sive kovinske barve, garaziran, prodam. Balkovec, ☎ 51-493. 3211
JUGO KORAL 55, letnik 1988, registriran do 2/96, bel, prodam. Janez Kastelec, Dolž, Ravnicca 16, Novo mesto. 3212
R 4, letnik 6/89, prevoženih 60.000 km, prodam. ☎ (068)26-573, popoldan. 3214
JUGO KORAL 55, letnik 1991, prodam. ☎ 28-055. 3219
CITROEN X, letnik 1989, registriran do 2/96, 5V, 90.000 km, prodam za 7600 DEM. ☎ (0608)63-082 ali (0608)62-223, do 18. ure. 3220
OPEL KADETT 1.3 LSD, oblika solza, letnik 8/89, 5 prestav, registriran do 11/95, izredno ohranjen, prodam. ☎ 76-048. 3221
Z 101 GT, letnik 1983, v voznem stanju, neregistrirano, prodam za 500 DEM. ☎ (0608)51-094. 3222
ŠKODO 120 LS v voznem stanju prodam. ☎ (0608)87-042. 3227
GOLF JX D, letnik 1989, in dva kombija IMV v nevoznom stanju, prodam. Rus, Mejniška vas 32, ☎ (0609)617-255. 3231
126 P, letnik 1987, prodam. ☎ 26-143. 3231
R 5 CAMPUS, letnik 10/90, za 8300 DEM in tomos avtomatik, brezhiben, za 3000 DEM prodam. ☎ (0608)88-146, popoldan. 3244
OPEL KARAVAN za 180.000 SIT in Z 750 za 45.000 SIT prodam. ☎ 57-145. 3247
R 5, letnik 1993, prodam. ☎ 314-000 int. 749, Roman ali 65-593, zvečer. 3248
126 P, letnik 11/90, bel, 20.000 km, prodam. ☎ 25-750. 3249
R 4, letnik 1984, na novo registriran, prodam za 1800 DEM. ☎ (0601)81-372. 3252
R 4 GTL, letnik 1988, rdeče barve, ohranjen, registriran do 15.4.1996, prodam. Jože Kralj, Vel. Gaber 29, Veliki Gaber. 3259
VECTRO 1.6 S, letnik 1991, registriran do 1/96, prodam. Pucelj, Slavka Gruma-40. 3263
SUZUKI 1.3 GLX, letnik 12/89, 5 vrat, prodam. Rifelj, Židinja vas 35. 3266
Z 101, letnik 1986, prodam. Kočman, Družinska vas 29, Šmarješke Toplice. 3267
126 PGL, letnik 8/87, rumen, prodam za 1400 DEM. ☎ (068)323-012. 3270
Z 101, bel, letnik 1980, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ 27-398. 3271
Z 101, letnik 1982, prodam. ☎ (0608)89-240. 3272
JUGO 45, letnik 1988, registriran za celo leto, dobro ohranjen, prodam ali menjam za cenejšo vozilo. ☎ 26-863. 3276
JUGO 45 AX, letnik 1987, prodam. ☎ 21-904. 3278
JUGO 45, letnik 1989, v odličnem stanju, prodam. ☎ 27-385. 3280
Z 101, letnik 1987, rdeče barve, prodam po zelo ugodni ceni. ☎ 27-396. 3284
126 P, letnik 1987, registriran do maja, 45.000 km, dobro ohranjen, prodam za 1600 DEM. ☎ 65-458. 3289
LADO KARAVAN, letnik 1988, prodam. ☎ 83-383 ali 83-602. 3292
R 5 CAMPUS, letnik 1990, rdeč, prodam. ☎ 25-575. 3295
JUGO 45 E, letnik 1987, 74.000 km, pripravljen za tehnični pregled, ugodno prodam. ☎ 57-282. 3299
R 5 DIESEL, rdeč, letnik 1991, prodam. ☎ (068)65-087. 3300
Z 101 SKALA, letnik 1988, registriran za celo leto, lepo ohranjeno, prodam. ☎ 52-585. 3301
Z 750 LE, letnik 1982, obnovljeno, prodam. Zoran, Drenje 2, Straža. 3312
R TRAFIC 1300 D, povišan, letnik 1989, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ 53-195. 3319
AUDI 80 2000 16 V, letnik 1990 prodam (po 16. uri). ☎ 068/25-115. 3320
BT 50 S, letnik 1991, sive kovinske barve, malo voz, zelo dobro ohranjen, prodam za 1000 DEM. ☎ (0608)79-793. 3326
GOLF JX D, letnik 1989, prodam. ☎ 20-340. 3328
GOLF JGL, letnik 1981, registriran do 2/96, prodam. ☎ 322-152, po 16. uri. 3330

6 - TEDENSKE pitane brojlerje, krmiljene s kakovostno žitno krmo lastne proizvodnje, prodajamo. Purani 1200 SIT, puredne 800 SIT. ☎ (061)777-732. 3119
NUDIMO VAM 18 - tedenske nesnice. Nakup kakovostno vzrejenih kokoši in nesnic je vaša dobra nalozba. ☎ (061)777-732. 3120
RJAVE JARKICE in bele piščance za dopajanje prodam. Zupančič, Hudeje, Trebnje. ☎ 45-240. 3213
SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večdne. Valitnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 3241
NAROČILA za enodnevnje in večdne piščance sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Sentjernej, ☎ 42-524. 3242
BELE PIŠČANCE za zakol, težke 2,5 do 3 kg, in bele kilske, hranjene z domačo krmo, bomo prodajali od 10. aprila dalje. ☎ 42-575. 3283
NAROČILA za 6 tedenske purane sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Sentjernej, ☎ 42-524. 3306
BELI PIŠČANCI, težki 1,3 kg, dobava 10. aprila, beli purani, težki 2 kg, dobava 19. aprila. Sprejemamo naročila. Trgovina Jelka, Semič, ☎ 68-064. 3310

obvestila

ROLETE, žaluzije in lamelne zavese izdelujemo in montiramo. Cene ugodne, možno plačilo na več čekov. ☎ (061)721-521 ali (0609)617-107. 2893

KAVČ in dva fotelja in kovinsko balkonsko ograjo, 4 metrsko, prodam. ☎ 67-246. 3107
PRODRAM elektromotor 3 kW, trofazni. ☎ 24-953. 3111
ŠTIRI USNJE fotelje, po želji sestavljive, ter termoakumulacijsko peč ugodno prodam. ☎ 25-737. 3111
STAREJŠO KOBILO bosanko, vozno in jahalno, prodam za 500 DEM. Andrej Knific, Cesta na Senico 6, Medvode. 3112
JOGI Meblo admiral, nov, ugodno prodam. ☎ 27-422. 3113
SENO, novo os, za cirkular in vlečni priključek za Z 101 ugodno prodam. ☎ 81-507. 3115
UPORABEN pralni stroj oddam. ☎ (068)65-210. 3118
DVODELNO OBLEKO z bluzo in obutev za birmo ali valeto prodam. ☎ (068)44-168. 3121
NOVO električno kitaro, ojačevalce, uglaševalce strun, efekt, kable, stojalo in torbo prodam. Janez Blas, NHM 15, Sevnica. 3129
FANTOVSKO birmansko obleko, črno, št. 12, ugodno prodam. ☎ (0608)80-104. 3133
ŠKOTSKO ovčarko z rodovnikom, staro 3 mesece, prodam. ☎ (068) 73-287. 3138
FRAJTONARICO Melodija Be, Es, As in drva prodam. ☎ 83-723, zvečer. 3138
PRODAJA okrasnega grmičevja, vrtnic in živih meč. Diss, Alojz Didovič, s.p., ☎ (068)86-110. 3141
MIZARSKO tračno žago prodam. ☎ 73-631. 3143
CEROVA in hrastova drva prodam. ☎ 87-132. 3144
KRAVE po izbiri v A kontroli prodam. Ambrožič, Šentjošt 14. 3145
DVE TELICI, težki okoli 300 kg, in novo cisterno za gnojivko prodam. Jože Bralov, Vrhovo 10, Mirna Peč. 3152
DIATONIČNO HARMONIKO, 3 - vrstno, Melodija Mengeš, duri A, D, G, zelo lepo ohranjeno, prodam. ☎ 83-129. 3160
MOTOR na 4 prestave, črno - beli televizor in štedilnik Calorex s pečico prodam. ☎ (068)60-423. 3162
ZVEPLENO - APNENO brozgo za škropljenje vinogradov proti pršici in odtidu dobite v Semiču, ☎ 68-158. 3163
HLEVSKI GNOJ in rdeče vino prodam. Stanko Androja, Telčice 11, tržiče. 3165
KOZO, visoko brejo, prodam. ☎ 28-739. 3169
NOVO, nerabljeno otroško gorsko kolo, 20 col, za 14.000 SIT, prodam. ☎ 22-416. 3171
GOBELIN zadnja večerja (Wiler) prodam za 3000 DEM. ☎ 68-561. 3175
KRAVO po izbiri iz A kontrole, pašno, prodam. ☎ (061)872-038. 3178
POCENI PRODRAM 2 ha košnje sena. Tomič, Loke, Straža, ☎ 83-470. 3181
MANJŠI KOMAT prodam ali menjam za večjeja (24 do 26 col). ☎ 85-000. 3187
POMIVALNI STROJ zelo poceni prodam. ☎ (068)324-377. 3198
PRAŠICE, 30 kg, ugodno prodam. ☎ 42-498. 3199
SAT ANTENO, novo, 136 kanalov, krožnik 6 cm, sprejem 30 TV programov, prodam. Štefica Henigman, Škrile 6, Dolenjske Toplice. 3205
8 TEDNOV stare telice frizijke, zajec, seno in traktorsko gumo 11/2/28 prodam. ☎ (0608)75-307. 3208
BREJO KOBILO z žrebičkom, staro 5 let, lepo ohranjen voz zapravljivek in cisterne, 1000 l, prodam. ☎ (061)852-577. 3210
Pavla Tomc, Trata 7/24, Kočevje. 3210
KOŠNJO SENA in otave, 1 ha, prodam. Jože Gorenc, Velike Brunnice 2. 3217
1000 KOM, rabljene opeke Mediteran. Kaniža prodam. ☎ (0608)62-251. 3221
STIROPOR 2 x 1 m, trd, debeline 2 cm, po 135 SIT/m², globinski sesalec po 30.000 SIT, likalnik na paro Tehno Vapor po 30.000 SIT in kosilnice Stihl prodajamo v trgovini Kulovec, Uršna sela. 3229
TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto 130 x 170 cm, s torzijsko osjo, ugodno prodam. ☎ (068)24-849. 3230
KRAVO SIMENTALSKO s tretjim telesom prodam. ☎ (0608)33-339. 3232
SUHA bukova drva in kostanjevo kolo prodam. ☎ 49-426. 3234
MODELE in tehnologijo za okrasne sveče prodam. Primerno za začetnike. ☎ (061)728-015. 3237
POGONI za daljnjsko odpiranje vseh vrst garaznih vrat! ☎ (068)81-169. 3245
BETONSKI MEŠALEC, motor za kosilnico BCS prodam in kravo simentalko po menjam za frizjko ali prodam. ☎ (0608)82-597. 3251
2350 KOM, nove strešne cementne opeke. Teropič prodam 20 = ceneje. ☎ 23-088. 3252
PLINSKI BOJLER Junkers in rabljeno žensko kolo na 10 prestav prodam. Mladen Kozoli, Košenice 62, Novo mesto. 3260
4 MESECE brejo telice in vinograd na Velikem Riglju pri Dolenjskih Toplicah prodam. ☎ (068)65-213. 3264
KOMPRESOR, CO2 in avtogeneratorski aparat, več jaklen ter strojev za pranje pod pritiskom prodam. ☎ 25-894. 3269
KUNCE ZA PLEME (samce in samice), cepljene, prodam. ☎ 21-266. 3275
VEČ PRAŠICEV, težkih 100 do 120 kg, prodam. ☎ 76-298. 3275
FORMATNO ŽAGO SI 15 WF ugodno prodam. ☎ (061)372-054. 3277
GLISER na prikolici, pokrit s cerado, 3281
prodam. ☎ (068)73-670. 3281
RAČUNALNIK PC 386 DX/40, 5 MB RAM, 270 HDD, barvni, prodam. ☎ (068)322-127. 3285
2 HA košnje dam v najem in 2000 kg sena prodam. Kavšek, Rakovnik pri Biriču, vasi 11, Novo mesto. 3286
LESNE BRIKETE, primerne za vse vrste peči, prodajamo. 1000 kg briket nadomestilo 5 m drv, še vedno po samo 13.000 SIT 1000 kg! Možnost plačila na obroke. Engel Briki, Rateč 58, ☎ (068)85-801. 3287
PRAŠICE, težke 100 kg, krmiljene z domačo hrano, prodam. ☎ 21-421. 3288
PRAŠICA, 120 kg, in 120 l žganja prodam. ☎ 76-524. 3291
TELICO, staro 20 mesecev, prodam. ☎ 78-367. 3291
SENO in drva prodam. ☎ 65-624. 3296
VIDEOREKORDER in brusiljko ugodno prodam. ☎ 27-781. 3298
MANJŠO LESENO PREŠO na kamen, primerno za obratovanje, prodam za 400 DEM. ☎ (0608)70-416. 3303
30 KG pujske prodam. ☎ 78-029. 3303
3000 KG koruze v zrnju prodam. ☎ 42-788. 3305

posest

PRODAJATE, kupujete, najemate stanovanje, stanovanjsko hišo, vikend, poslovne prostore ali parcelo? Ključite podjetje za nepremičnine ATM GRAF, d.o.o., Partizanski trg 5, Metlika, ☎ (068)60-6671. 2748
V OKOLICI Mokronoga prodam 1,92 ha travnika. ☎ (068)49-650, zvečer. 2756
NJIVO v Vel. Brusnicah prodam. ☎ 83-777. 3092
STAREJŠO stanovanjsko hišo z novjšim poslovnim prostorom v centru Metlike prodam. ☎ (0608)87-638, od 15. do 16. ure. 3102
KUPIM hišo ali zamenjam za dvoipolno stanovanje. Šifra »ZAMENJAVA«. V OKOLICI Trebnjega prodam in najem v nograd. ☎ (061)444-043. 3116
V BLIŽINI Mokronoga prodam manjšo kmečko posest na lepi ravni legi, voda in elektrika, primerno za obrt. ☎ (068)47-587. 3128
TRAVNIK v izmeri 40 a v Gor. Stari vasi pri Sentjerneju prodam. ☎ 42-347. 3133
LEPO NJIVO na Lešnici pri Otočcu ugodno prodam ali zamenjam za gradbeno parcelo. ☎ 85-187. 3142
8 A vinograda in 8 a travnika v Hrušici prodam. Golob, Vel. Slatnik 15. 3150
TRAVNIK v okolici Trebnjega, 7000 m², prodam. ☎ 44-745. 3154
LEPO PARCELO na Vinjem Vrh ugodno prodam. ☎ 73-209. 3155
HIŠO, 7 x 9 m, manjše 4 - sobno stanovanje, centralno ogrevano, telefon, zunaj neometano, podkleteno, 800 m² vrta - sadovnjaka, prodam. ☎ (068)59-357, Radovica 10 a, Bela krajina. 3156
ODDAM V NAJEM ali prodam hišo s sadovnjakom in vinogradom v okolici Novoga mesta. ☎ 342-506. 3172
DVOSTANOVANJSKO HIŠO s poslovnimi prostori v Novem mestu prodam. Šifra: »DOLENJSKA«. 3186
ZIDANICO v Stari gori pri Smočki luži nad Semičem (7,5 x 6,5 m) ter parcelo, 20 a, za gradnjo zidanice prodam. ☎ 52-508. 3189
V BREŽICAH prodam nedograjeno stanovanjsko hišo, 3. faza, primerno za kakršnokoli obrt. ☎ (0608)62-812, zvečer. 3193
NA LJUBNU prodam parcelo na lepi sončni legi. Možen dostop z osebnim vozilom. ☎ 65-008. 3195
V ŠENTJERNEJU ali bližnji okolici kupim zadržljivo parcelo. ☎ 26-981. 3203
NJIVO - TRAVNIK v Gor. Stari vasi, 43 a, prodam. Stane Božič, Grobije 22, ☎ 41-143. 3236
V DOLENJSKIH TOPLICAH (CVIBLJE) prodam gradbeno parcelo do 15 a, z vso potrebno dokumentacijo. ☎ (061)262-301. 3246
VINOGRAD na terase, 1200 m², v Mevcih prodam. ☎ 73-751. 3258
ZIDANICO z vinogradom na Trški gori prodam. ☎ (061)125-94-57 ali (061)268-715, po 16. uri. 3268
HIŠO Z VRTOM, CK, KATV, telefon, v Novem mestu (Mačkovec), primerno za lažjo obrt, oddamo in najem, kasneje možen odkup. Šifra: »PREDPLAČILO«. 3282
POSLOVNO STANOVANJSKO HIŠO, 400 m², 8000 m² zemlje okrog hiše ter 0,5 ha gozda v Slovenski vasi pri Mirni prodam. ☎ (068)47-043. 3318
HIŠO z gospodarskim poslopjem in pol hektarja zemlje na Mirni prodam. ☎ (068)47-481. 3320
VIKEND ZIDANICO s hišno številko, 6 km iz Novoga mesta proti gradu Hmeljnik, komunalno opremljeno, asfalt, 44 a zemlje, uradno ocenjeno na 60.000 DEM, prodam. Kupec status kmeta. ☎ (068)23-174, od 20. do 21. ure, Marija Vovok. 3327
POZOR! V dobavi prodam enonadstropno hišo z vrtom in dvoriščem, primerno za trgovino ali obrt. ☎ (0608)67-111. 3331

TLŽKO KRAVO sivko, za zakol, prodam. Imela je 2 teleti. ☎ (0608)80-177. 3307

VINO frankinja, kvalitetno, pri Črnomlju zelo poceni prodam. ☎ (068)52-462. 3309

VINO, žlahtno kapljico, rdeče in belo, prodam. ☎ 52-587, Črnomelj. 3311

ZELO kakovostno rdeče vino, oplemenitenost s pinojem in rizlingom, prodam. ☎ (0608)33-805, zvečer. 3313

SENO z otavo, ročno spravljeno, prodam po 10 SIT. ☎ 78-368. 3315

ŠTEDILNIK (2 elektrika, 4 plin) in pomivalno korito, vgrajeno, ugodno prodam. ☎ (061)785-181. 3316

PUJSKE, stare 8 tednov, prodam. ☎ 76-395. 3317

KAROSERJSKE in ostale dele za jugo in brako prikolico prodam. Mavec, Rakovnik 23, Sentrupert. 3319

BIKCA, težkega 130 kg, in kalano kostanjevo kolje prodam. ☎ (0608)70-203, zvečer. 3325

razno

OVČEREJCI! Skupina strokovnjakov poleg svetovanja tudi striže, obrezuje parkle, tretira proti parazitom, označuje živali itd. Grabrijan, Heroja Starihe 1 a, Črnomelj. 3086

KNJIGOVODSKE STORITVE za mala podjetja in samostojne podjetnike opravljamo. ☎ (068)45-653, popoldan. 3094

PREVODE ANGLEŠČINE in nemščine nudim. Polona Kolenc, ☎ 65-018. 3095

BREZPLAČEN TEČAJ poučevanja svežega pisma. Snov se pošlje po pošti. Dopisna svetopisemska šola, p.p.22, 61105 Ljubljana 5. 3131

POZOR! Učinkovit preganjalec voluharjev za zaščito vrto, sadovnjakov, vinogradov ali večjih obdelovalnih površin. ☎ (068)21-083. 3157

PREVOZE TOVORA, oseb, vleko prikolic in selitve doma in v tujini s kombijem opravljamo nonstop. ☎ 49-226. 3176

AVTO - MOTO NOVO MESTO, d.o.o., Zvitrova 1, ☎ 322-159, odda v najem v Novem mestu prostore 40 m² in 80 m², primerne za salon avtomobilov ali trgovsko dejavnost. 3207

ZELO ENOSTAVEN motor avtomatik na 3 kolesa ugodno prodam. ☎ (0601)84-368. 3226

POSLOVNI PROSTOR v centru Novega mesta, v Dilančevi ul., ca 15 m², prodam. ☎ (068)321-815, vsak dan po 18. uri. 3253

IZVAJAMO soboslikarska in pleskarska dela. ☎ 45-296. 3256

OBVEŠČAM cenejne stranke, da je bife Dolenjka v Trebnjem začel z obratovanjem. Delovni čas od 7. do 19. ure. Vljudno vabljamo! 3297

V NOVO MESTU oddam v najem poslovna prostora, 16 ali 28 m², za pisarniško in uslužbeno dejavnost. ☎ 323-785. 3304

Z DNEM 1. 7. 1995 ODJAVLJAM TRGOVINO z mehanim blagom Argo, s.p., Zdenka Poljak, Ob potoku 8, Novo mesto. 3326

službo dobi

HONORARNO ZAPOSILIMO 5 vestnih delavcev. ☎ (064)738-127, v četrtek in petek po 16. uri. 3101

REDNO ZAPOSILIM šiviljo. Cik cak Avguštinčič, Mali Gaber 20, Veliki Gaber, ☎ 46-505. 3117

DEKLE za strežbo v bifeju iščem. Stanovanje v hiši. ☎ (0601)64-227. 3139

PREVOZ s hladilno komoro za mlečne izdelke na območju Dolenjske iščemo. ☎ (0608)62-620. 3183

DEKLE za delo v strežbi zaposlimo. Nudimo dober OD, hrano in stanovanje. ☎ (068)52-530. 3191

TRGOVCE za sindikalno prodajo zaposlimo. ☎ (0609)628-422. 3216

VABIMO večje število potnikov za prodajo zdravstvenega artikla. Prvič na trgu! ☎ (064)329-010. 3224

V OKREPČEVALNICI zaposlimo dekle in fanta. Delo je v izmenah, OD stimulativno. ☎ 65-194. 3225

NATAKARICO v okrepčevalnici, oddaljeni 30 km iz Ljubljane, takoj zaposlim. Možnost stanovanja. ☎ (061)127-44-62, zjutraj. 3239

AKVIZITERJE za prodajo tekstila iščemo. Če imate čas in potrebujete denar, se oglašite na ☎ (068)321-815, vsak dan po 18. uri. 3254

REDNO ZAPOSILIMO računovodjo z vsaj 2-letnimi izkušnjami. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Primatex, d.o.o., Glavni trg 1, Novo mesto. 3261

Zaposlim delavca v ročni avtopralnici. Tel. 068/341-140.

stanovanja

GARSONJERO ali enoinpolno sobno ogrevano stanovanje v Novem mestu ali okolici iščemo. ☎ 322-595, dopoldan, ali (0609) 625-934, popoldan. 3098

Trgovina ŽABCA

Otvoritev v petek,
7. aprila na Kandijski 37,
poleg trgovine Mercator.

Cenjenim strankam bo po ugodnih cenah na voljo otroška, ženska in moška konfekcija ter tekstilni izdelki.
Delovni čas od 8. do 19. ure.

Prijazno vabljeni!

V NOVO MESTU ali Šentjerneju iščem garsonjero ali manjše stanovanje. Jambrek, Mihovica 31, Šentjernej. 3148

ATRAKTIVNO STANOVANJE v Metliki, 34 m², sončna lega, CK, prodam. ☎ 25-339. 3168

V NOVO MESTU oddam za več let večjo garsonjero (obvezno predplačilo), ali jo prodam. ☎ (061)1401-167 ali (063)771-428, v soboto in nedeljo. 3179

ŠTUDENTKI, nekadiiki, najameta enosobno stanovanje v Ljubljani. ☎ (068)341-393 ali (061)577-231. 3180

KRŠKO - v bližini avtobusne postaje ugodno prodam takoj vseljivo dvosobno stanovanje, 46 m², 1. nadstropje, balkon, CK, KATV, telefon. Možen kredit ali obroki. ☎ (068)43-513, zvečer. 3294

ženitne ponudbe

PREPROST KMEČKI FANT, 35 let, družaben, a vendar osamljen in razočaran v življenju, želi spoznati dekle ali mamico (en otrok ni ovira) za skupno življenje. Šifra: OSREČI ME!- 3096

službo išče

DELO na domu sprejemem. ☎ (068)47-298. 3087

SLUŽBO IŠČE oblikovalec kovin ali kakršnokoli delo v okolici Črnomlja. ☎ 57-680. 3123

HONORARNO ali redno delo iščem, lahko delo na domu. Naslov v oglasnem oddelku. 3137

ZAPOSILITEV v administraciji, lahko tudi honorarno, iščem. ☎ 73-209. 3233

ODPRATE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎ (061) 57-18-75.

BOUTIQUE MIDWEY

Muzejska 3, Novo mesto
Tel. (068) 21-036

Ugoden nakup modnih ženskih in moških torbic, pasov in obeskov za ključke znamk:

- EL CAMPERO
- WRANGLER
- LUMBERJACK

Velika izbira tekstilnih izdelkov:

- kavbojke **BIG BOSS**
- bombažne majice itd.

Možnost plačila na več čekov!
Prisrčno vabljeni!

ZAVORNI SERVIS

- za vsa osebna vozila
 - na zalogi ves zavorni material
 - ugodne cene
 - popravilo istega dne
 - obnavljamo diske, bobne, vztrajnike
 - meritev in menjava zavornih tekočin
- Zavorni servis - JENIČ
Rejnovočič 6, Novo mesto
Tel. (068) 43-633
Se priporočamo!

ZAHVALA

Spolnil rad je vsakmu želje,
duri odprl mu in srce,
bil prijatelj je veselje,
njim oči po njem rose.
(Prešeren)

V 83. letu življenja je odšel k večnemu počitku naš dragi mož, ata, stari ata

JOŽE HRASTAR

iz Stranske vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancom. Posebna zahvala velja Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za lajšanje bolečin, Labodu Ločna in pralnici Splošne bolnišnice. Hvala tudi pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujejo: vsi njegovi

Zdaj je čas za sajenje!
Pri nas dobite vse!

TRGOVINA RAST BAZNIK
KRŠKA VAS 86 a
68262 Krška vas pri Brežicah

— Sadike: češenj, višenj, sliv, marelic, breskev, nektarin, kulin, hrušk, jablan — tudi stare sorte na različnih podlagah — Sadike jagod — celoletne in ostale sorte — Ameriške borovnice, triletne grmi — letos rodijo, kivi, kaki, mandarine, limone, smokve, jagodičevje, cepljeni oreh, lešnik, trsne cepljenke vseh vrst, sadike vrtnic in ostalih okrasnih rastlin — Vrtna semena, semenska koruza — pioner in BC hibridi — Mreže za zaščito korenin pred voluharjem, mreže za ograje različnih višin, bambus za oporo sadikam

Sponke za upogibanje vej in pritrjevanje šparonov — Agro gel, sredstvo za zadrževanje vlage v zemlji z večletnim delovanjem

Pri nas vam tudi svetujemo o sajenju in vzgoji rastlin. O kvaliteti in konkurenčnih cenah se prepričajte sami. Delovni čas: vsak dan od 8. do 18. ure, v nedeljo od 8. do 12. ure. Vse to in še marsikaj drugega vam nudi trgovina Rast Baznik, Krška vas 86 a, 68262 Krška vas pri Brežicah.

ZLATARNA CELJE ZLATARNA AURA

Prešernov trg, tel. 22-949
Novo mesto

Sporočamo Vam, da imamo 20% popust na zlati nakit Zlatarne Celje in zelo konkurenčne cene za nakit iz vitrine Zlatarne Celje. Tudi za nakit ostalih dobaviteljev imamo zelo ugodne cene. Za svoje birmance izberite kakovosten in trajen spomin. Plačilni pogoji so ugodni.

— Pričakujemo Vas z veseljem.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in 21. uri
NOVICE

vsak ponedeljek ob 18. uri
KALIMEROVIZIJA
in po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in ob 21.30 NOVICE

vsako soboto
tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
in
mladinska oddaja MKC TV

KAMNOSEŠTVO IN TERACERSTVO VLADIMIR SIMONIČ, s.p.

Lokve 5/c
68340 ČRNOMELJ

Po najugodnejših cenah vam izdelamo in brezplačno dostavimo izdelke iz marmorja in granita. Na zalogi 25 različnih barvnih odtenkov in debelin.

Možnost plačila na obroke.
Informacije na tel.
(068) 52-492.

Sprejemamo naročila za enodnevne piščance, bele, rjave, grahaste. Ugodna ponudba 14-dnevnih in 3-tedenskih piščancev.

Sprejemamo tudi naročila za purane.

Vallinca HUMEK
tel. (068) 324-496, 67-108.

InterMarketing

POBIRATELJI ZA ČISTO IN KAKOVOSTNO DELAVNOST LITVANSKI

iščemo
Več terenskih komercialistov za delo s pravnimi osebami na območju Dolenjske. Za uspešne nudimo možnost redne zaposlitve, delo je lahko tudi honorarno.

Plača je stimulatívna.

61117 Ljubljana, Stegne 21c,
tel.: 061/15-91-318, faks.: 061/15-91-634

DO LADE BREZ DENARJA

karavan — 31.500, samara — že od 33.500, niva 1600 — 40.000, niva 1700 — 47.500 SIT mesečno. Možen 5-letni leasing s 25% pologa. Tel. 068/324-424.

Živinorejci pozor!

Zastopstvo Bukovac, s.p., vam iz svojega programa dejavnosti nudi proizvode za vzrejo in pitanje živine znamenite nemške firme INNTALER, in to:

- mlečni nadomestki za: — vzrejo in pitanje telet — prašičke — jageničke, kozličke in žrebeta — proizvodnje starterjev v mešalnicah in doma.

Prednost mlečnih nadomestkov: — ekonomika — cenejši so od mleka — enostavna priprava — enakovredna stalna kvaliteta — optimalna sestava — dobra topljivost in obstojnost — živali jih dobro prenašajo — zelo dobra prebavljivost

Mineralno vitaminski dodatki: Rezultat dolgoletnih izkušenj v razvoju in uporabi je široka paleta mineralno vitaminskih dodatkov za molznice, plemenske telice in pitance. Kvalitetne surovine in stalna kontrola zagotavljajo: — optimalni izkoristek mineralnih snovi — stabilnost dodanih vitaminov — vitalnost, zdravje in visoko proizvodnjo ter visoke dnevne priraste.

Pokličite! Obiščemo vas ali pa nam sporočite vaše želje.

Zastopstvo Bukovac, s.p., Ljubljana, Neubergerjeva 8.
Telefon: 061/137-20-77, fax 061/137-20-77.

SREDSTVO PROTI VOLUHARJU — 1 komplet vsebuje 7 vložkov — naročila na tel. 068/52-888

DOLENJSKI LIST

marketing
tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

ŠOLA TUJIH JEZIKOV YURENA NOVO MESTO

068/341-434
Vpisuje v intenzivni tečaj ang. in nem. ter tečaj angleškega jezika za učence osmih razredov.

KOMUNALA TREBNJE Goliev trg 9

OBVESTILO

Občane občine Trebnje obveščamo, da bomo v času od 10. do 14. 4. 1995 organizirali odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev po naslednjem razporedu in pod naslednjimi pogoji:

1. KS SELA ŠUMBERK, DOBRNIČ, SVETINJE IN KNEŽJA VAS 10.4.
KS VELIKI GABER, ŠENTLOVRENC, VELIKA LOKA IN ŠTEFAN 11.4.
KS ČATEŽ, RAČJE SELO, TREBNJE IN DOL. NEMŠKA VAS 12.4.
KS TREBELNO IN MOKRONOG 13.4.
KS ŠENTRUPERT IN MIRNA 14.4.

2. Odvoz kosovnih odpadkov se izvaja iz vseh gospodinjstev v občini Trebnje po razporedu in na podlagi dodatnih obvestil krajevnih skupnosti.

3. Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oz. zapakirati ter jih odložiti na določen dan do 6. ure zjutraj ob poti, kjer odpadke običajno pobiramo, oz. na mesto, ki ga določi KS.

4. Kosovni odpadki iz gospodinjstva so predvsem: pohištvo, gospodinski aparati, sanitarni elementi in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstva.

5. Odpadne sekundarne surovine, kot so papir, staro železo in steklo, morajo biti pripravljene na enak način kot kosovni odpadki.

6. Vse navedene dneve lahko občani tudi sami pripeljejo kosovne odpadke na komunalno deponijo Cvibljce, ki obratuje od 6. do 14. ure.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 8. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC Ločna od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec
- V nedeljo, 9. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna Glavni trg, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragsavska, Market Drska, Market

Kristanova, Nakupovalni center Drska, Samopostrežba Šmihel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Gotna vas

- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjernej: od 8. do 11. ure: Market
- Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- Semič: od 7.30 do 10.30: Market

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE!

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve, topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja ter bukova drva!

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

ZAHVALA

Tvoje življenje je bilo ena sama nepretrgana veriga trpljenja.

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je v 71. letu starosti zapustil dragi mož, oče, dedek, svak, brat, bratranec, stric

IVAN AVBAR

Dolenje Kamence 78

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam ustno in pisno izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče. Zahvaljujemo se zdravnikom in sestram intenzivne nege Internega oddelka Splošne bolnišnice, dr. Antunu Kvasiču in patronažni sestri Mariji za lajšanje bolečin. Posebna zahvala borcem Istrskega odreda, Mestni občini Novo mesto in g. županu Franciju Konciliji, ge. Ruži Modic, častnikom, organizaciji ZB, upokojencem, zastavonošem, pevskemu zboru, Pogrebniemu zavodu, govornikom Janezu Potočarju in Stanetu Komanu, kolektivni Državnega tožilstva in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Prisrčna hvala!

Vsi njegovi

(068) 324-377

POPRAVEK

Pri zahvali Marka Belentina je pomotoma izpadla zahvala gasilcem GD Selo, Mirna, Volčje Njive in Ševnica. Vsem se najlepše zahvaljujemo, prizadetim pa opravičujemo. Belentini

Stanka Kavčič

So ljudje, za katere pravimo, da svojo dušo nosijo na dlani. Če za koga, velja to za Stanko Kavčič, glavno medicinsko sestro v Zdravilišču Dolenjske Toplice. Ta priznana in prijetna ženska izžareva dobroto. Povsem prostodušno reče: "Vse ljudi imam rada, vsakemu sem pripravljena pomagati." In najlepše pri tem je, da je čisto res in da se to v živo dogaja vsak dan, kar naprej.

Tako človek pomisli, kako je življenje na silo, a prav uravnilo njegovo pot, ko se je morala Zupaničeva Stanka iz Podtuma odpovedati gimnazijskemu šolanju in zljati, da bi študirala matematiko, ter se odločiti za poklic medicinske sestre. Pri 11 letih ji je nesreča vzela očeta in mati je pri 33 letih ostala sama s štirimi otroki, od katerih je bila Stanka najstarejša. Tudi o tem so razmišljali, da bi šla po osnovni šoli v uk, da bi bila čim prej pri kruhu. Pa je le našla pot v srednjo medicinsko šolo in jo brez študentskega plačila perice v Dolenjskih Toplicah in številni družini končala. Dopolndne praksa, popoldne šola. Ob štirih zjutraj pokonci, nikoli pred enajsto zvečer v posteljo. Vsa leta šola, delo in pomoč doma, pa kljub vsemu lepa mladost. "Kako radi smo šli zvečer na peč in smo peli, mama in vsi štirje otroci. Tako radi smo se imeli in se imamo ves čas. Ne mine teden, da se ne bi vsi zbrali pri mami v Podtumu," pove. Življensko radost, dobroto in veselje je srkala od vsepovsod.

Ko se je takoj po končani sred-

nji šoli zaposlila v Dolenjskih Toplicah, je bila nekaj časa edini zdravstveni delavec v zdravilišču sploh, zdravnik pa je dvakrat na teden prihajal iz Novega mesta. "Če bi morala to opravljati danes, ko imam 25 let prakse in višjo izobrazbo, si nikakor ne bi upala. Takrat nisem imela ne izkušnje ne znanja, stara sem bila dobrih 18 let, pa sem kar poprijela," se spominja. Za Dolenjske Toplice so se začeli boljši časi, ko je Krka začela razvijati svoja zdravilišča, ko je za vodjo zdravstva v Toplice prišla dr. Gažičeva, ki ves čas poudarjeno skrbi za strokovno izpopolnjevanje vseh 30 zaposlenih v zdravstvenem delu zdravilišča; za prizadevanja in predanega dolgoletnega direktorja Jožeta Pluta ne bodo ti, ki so delali z njim, nikoli pozabili.

Kmalu je sestra Stanka postala glavna sestra, ob tem, da je bila poročena, imela otroka, rodila še drugega in seveda več kot vestno in odgovorno opravljala svoje delo, je v štirih letih končala višjo medicinsko šolo, ki je v rednem študiju trajala tri leta. V 25 letih je bila skupaj 14 dni na bolniški, porodniški dopust pa je takrat trajal po tri mesece in pol. "Tako rada grem v službo, tako rada sem z ljudmi, jim pomagam, delam v tem kolektivu, kjer se trudimo, da imamo tepe odnose, da smo prijatelji in se imamo radi..." V Dolenjskih Toplicah ni nikoli vprašanje, kdo bo ostal popoldne, če je treba delati v ambulanti s specialisti, ki prihajajo iz klinik in bolnišnic. Če nihče ne more, bo gotovo rade volje ostala sestra Stanka. "Sedaj, ko oba otroka že študirata in me po šoli lačna ne čakata doma, je še toliko manj težav."

Sin in hčerka sta šla po njenih stopinjah. Oba študirata medicino. "Pa ju nisem nikoli usmerjala, kaj šele silila v to, le vzgajala sva ju z mojem, da morata biti humana, dobra, da je treba ljudem pomagati."

Lajšati bolečine je božje delo, pravi star pregovor. Stanka Kavčič ga opravlja po človeško.

ANDREJ BARTELI

SOM VELIKAN - Stevio Ignjatovič iz Brežic je v Savi ulovil 160 cm dolgega in blizu 25 kilogramov težkega soma. To je doslej največja ulovljena riba prikljubljene ribiča RD Brežice, ki je v dvajsetih letih ribarjenja ulovil kar precej rib, tudi 10-kilogramskega soma, 9-kilogramskega ščuko in prav toliko težkega krapa. (Foto: M. Vesel)

NI NADZORA NAD NABIRANJEM GOB

NOVO MESTO - Člani Gobarske družine Novo mesto so v mali dvorani Dolenjskega muzeja pripravili redni letni občni zbor. Ugotovili so, da je ta čas v delo družine vključenih 147 odraslih in 17 mladih članov. V preteklem letu so pripravili 30 gobarskih večerov, razstavo gob na osnovnih šolah Otočec in Prevole, pripravili strokovno ekskurzijo pri Gobarski družini v Ribnici ter gostili člane gobarskih družin iz Delnic in z Reke iz sosednje republike Hrvaške. Gobarji so sklenili, da bodo od maja dalje v prostorih osnovne šole Grm gobarski večeri vsak ponedeljek od 19. ure dalje. Na večere vabijo tudi nečlane. Na koncu so ugotovili, da se na Dolenjskem ne izvaja odredba o omejitvi in prepovedi nabiranja gob.

• Tistega, ki vedno govori resnico, nikoli ne jemljite resno. (Jurij)

Srečali medveda

Ali tablica "Pozor, medved!" zadostuje?

SOTESKA - Ponedeljčkovega srečanja z medvedom v gozdovih pod sv. Petrom na Pečki nad Sotesko ob Krki ne bodo pozabili gozdarji Gozdnega gospodarstva Novo mesto - Straža Jože Mirtič iz Ajdovca, Janez Štrumbelj in Darko Vidic, ki so šli v gozd pospravljat les. "Nič ni kazalo, da je v luknji medved," pripoveduje Janez Štrumbelj. "Tistega dne smo zaradi velike strmine, nedostopnega terena s cepini potiskali hlodovino v dolino. Nenadoma je zarjavelo in kot strela je skočil iz luknje medved. Ubral jo je naravnost proti Jožetu."

Mirtič, krepak 28-letni fant, pravi, da se je tistega dne ponovno rodil. Misli je že, da je po njem. Medvedke oziroma medveda še opazil ni, ko se je začel boj za življenje. Tekel je in padel preko 3-meterske skale na glavo. Slišal je samo medvedje rjovenje in Janezovo vpitje: "Na

Jože Mirtič iz Ajdovca

levo, na levo!" To mu je verjetno tudi rešilo življenje, saj se je medved na strmem bregu skotalil mimo njega v dolino. Kar nekajkrat je skušal poiskati Jožeta, pa mu je spodrsnilo in je padel na hlodovini. Jože je bil od padcev močno popraskan po glavi, hrbtu in kolenu. Razočaran je bil, ker ni bil tudi istega dne sprejet v ambulanto. Postavlja se vprašanje: kdo zagotavlja varnost vsem, ki krenejo malo globlje v gozd? Gotovo ni dovolj tablica Pozor, medved! Preštevilni medvedje v naših gozdovih

• MEDVEDKA SE SPREHAJA PO KOČEVJU - Prebivalci z Brestove poti v Kočevju so 31. marca sporočili policistom, da se mimo njihovih hiš sprehaja medvedka z mladičem. Tam okoli hlačata medveda že dalj časa. Policisti tudi v tem primeru niso mogli učinkovito ukrepati, le vodstvo Lovske družine Mala gora so opozorili, naj "spravijo v red medvede."

so res nevarnost. Mogoče se bodo lovci dogovorili za večji odstrel šele po kakšnem pokolu... S. MIRTIČ

PREDAVANJE O AVRI

NOVO MESTO - Inštitut Essentia, ki se pri nas ukvarja s preučevanjem človeške avre in subtilnih energijskih pojavov, pripravlja predavanje o avri. Raziskovalec inštituta Leo Ivičič bo jutri, 7. aprila, ob 18. uri v dvorani Zavarovalnice Tilia govoril o tem pojavu, zakaj ima človek avro, iz česa je stkana, kakšne so njene značilnosti in kako se v nji zrcalita bolezen in zdravje.

vsak narod pravico in dolžnost brniti svojo domovino. Če se fašizmu ne bi uprlo toliko narodov, kot se jih je, bi Hitler zmagal.

Bralec France z Grma se popolnoma strinja z gospodom Kuretom, ki je pred kratkim negodoval nad grmsko pasjo zalego. France se z nostalgijo spominja časov, ko so na grmskih klopeč sedele mlade mamice z otroki in upokojenici, zvečer pa zaljubljeni. Danes so si te klopi prisvojili sprehajalci psov, okoli klopi pa je vse ponesnaženo od živali. Psi so zavladali ljudem in so vse hujša nadloga, zato France predlaga, naj nekaj ukrenejo tudi tisti, ki imajo oblast v rokah in se pasje nadloge lahko lotijo z zakonitimi sredstvi.

Boža, ki je poklical zadnji, smo hitro pogruntali, da je doma neke ob cesti med Dolenjskimi Toplicami in Semičem, in prav na to cesto se je nanašal njegov klic. Okaral je tiste, ki naj bi skrbeli za ceste v novomeški občini, in pohvalil Belokranjce, ki neprimerno lepše skrbijo za omenjeno cesto, ko zavije na njihov konec. I. V.

GLASBENA DELAVNICA V KOČEVJU

KOČEVJE - Od 11. do 14. aprila bo v dvorani glasbene šole v Kočevju glasbena delavnica pianista Janka Jezovška in Ulrike von Sibenstern iz Neuburga v Nemčiji. Za to delavnico se je doslej prijaviło 1.224 otrok iz vrta in učencev osnovnih šol in gimnazije. Delavnica bo trajala vsak dan od 8. do 17. ure in vsako uro se bo zamenjalo v delavnici po 60 otrok. Potrebne instrumente bo pripeljal pianist Jezovšek s seboj. Janko Jezovšek je v tujini že 30 let, zato je doma manj poznan. Doma ni našel razumevanja, v tujini pa je dosegel priznanje in je uspel. Glasbeno delavnico organizira Kulturni center Kočevje v sodelovanju z ljubljansko firmo oz. agencijo Gallus Carniolus.

• Proletarci vseh dežel - vse se bo začelo znova. (Sršen)

SOLZE IN SMEH - Kot malokdaj je bila nabito polna športna dvorana v Novem mestu prejšnji petek navdušena nad nastopi in domisljavi humoristov, ansamblov in pevcev, ki jih je v dolenjsko metropolo pripeljal Mariborčan Vinko Šimek. Jaka Šraufciger, Dudek, Marica Hrdalo, Krjavelj in Brajdimir so razdirali stare in nove šale, ki so izzvale salve smeha pri nerazvajani množici poslušalcev. Mnogi, ki so prišli zgolj zaradi Tereze Kesovije, dobri dve desetletji prve dame zabavne glasbe nekdanje skupne države, ki po visoki kakovosti repertoarja in interpretacije še vedno lahko posega po še bolj zvenečih nazivih, niso bili razočarani. Nekaterim se je utrnula solza od petju "večne" Tereze, drugim pa od smeha, ko je 75-letna gospa Nela Eržišnik z visoko dvignjenim krilom ponazarjala nastop razpisne jugo pop zvezde lepe Brene. (Foto: Marko Klinc)

STARŠI LAHKO MIRNO SPIJO - Koncerti, ki jih Društvo novomeških študentov ob petkih prireja v piceriji Tratinik na Glavnem trgu v Novem mestu, potekajo kar na primerni ravni, tako da v prepolno klet nekdanje mestne kavarnе radi zaidejo tudi od mladih dvakrat ali celo trikrat starejši, zabav željni Dolenjci. Na vse načine do golega ali manj golega lasišča obrli mladeniči so v petek zvečer skupaj z mladenkami sicer burno spremljali nastop kantavtorja Adija Smolarja, vendar se medtem ni zgodilo nič takšnega, da bi bilo vredno zapisati v to poročilo. Mladi imajo 300 tolarčkov za vstopnino, 200 tolarčkov za pivo, potegnemo kakšen dim, zakrilijo z rokami pa je koncerta konec. Morda bi organizator moral razmišljati o nekajkrat večjem prostoru, starši pa lahko mimo spijo. (Foto: J. Pavlin)

RS LEPOTO NA OGLED POSTAVI... - Modna agencija Reklam Studio iz Novega mesta je znana tudi po tem, da pri svojem delu združuje najboljše manekenke in najlepše fotomodele. Zato ne preseneča vabilo firme Eurofoto, ki v Sloveniji zastopa svetovne proizvajalce profesionalne foto opreme, da skupno predstavi dejavnosti na sejmu Fotostik, ki bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani v kleti hale B od danes, 6., do torka, 11. aprila. Lastnik Reklam Studia fotograf Marko Klinc (na sliki s svojim najnovejšim odkritjem Natašo Dobelski) bo v času sejma vsak dan med 14. in 16. uro praktično prikazoval uporabo studijske razsvetljave Bowsens, pri delu pa mu bodo kot fotomodel poleg Nataše pomagale tudi Vesna Dolenc, Mojca Mladenovič, Tjaša Küplen, Mirjam Poterbin, Lidija Lenarčič in Barbara Zajc, ki je hkrati tudi fotografinja. (Foto: Barbara Zajc)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Obvestilo semiškim upokojujencem - Ostal brez službe in plače - Poziv profesorjem - Samo liske zatikajo - Pohvala Belokranjcem in graja Novomeščanom za ceste

Najprej so poklicali "eni" iz Brežic. Moški glas nam je povedal, da jih je več, vendar med njimi ni bilo junaka, ki bi se upal predstaviti z imenom in priimkom.

Polde iz Semiča je imel več poguma. Kaj ne, saj je le prosil, naj bralec Dolenjskega lista obvestimo, da bo v nedeljo, 9. aprila, ob devetih v prostorih društva upokojujencev v Semiču ustanovni zbor občinskega odbora demokratične stranke upokojujencev in da nanj vabijo vse upokojujence s semiškega konca.

Z. M. iz Novega mesta je do novega leta delal v zasebni prodajalni, vendar se do prejšnjega četrtka ni dobil decembrske plače. Povedal nam je, da je njegova bivša "šefica", ki je sicer zaposlena drugje, v svojem podjetju dobila trinajsto plačo, njemu pa da bi prava prišla vsaj dvanajsta, čeprav bi bila majhna. Ve, da je trgovina, v kateri je delal, v tiski in da je službo izgubil, ker ga ne morejo več plačevati, saj sedaj namesto njega dela bivša šefinja, zato je želel, da imena trgovine ne bi zapislali, pač pa nas je prosil, da v odgovor zapišemo, kam naj se ljudje, ki so v podobni stiski, kot je on, obrnejo, da bi nekako izterjali svoje pravice.

Za odgovor smo povprašali na de-

lovno sodišče v Novem mestu, kjer so nam povedali, da se člani posameznih sindikatov lahko obrnejo na svoj sindikat, ki ima praviloma organizirano tudi pravno pomoč, sicer pa se za take primere lahko obrnejo na inšpektorja za delo, ali pa vložijo tožbo na delovno sodišče.

Martin Unetič iz Krškega je povedal nekaj krepkih o šoferjski parkirni kulturi. 23. marca zjutraj je lepo po pravilih parkiral pred novomeško bolnico na za to označenem mestu, vendar se, ko je to želel, ni mogel odpeljati, saj sta njega in še šest drugih zaparkirala voznika katrice in lade. Ko so se zaparkirani naveličali čakati, so poklicali policiste, ki pa so prišli šele čez eno uro in za brisalce zatikali listke, s čimer niti najmanj niso rešili zadeve. Zaparkirani sta se voznika katrice in lade usmilila šele po dveh urah čakanja.

Naslednja klialka, ki je po krajšem prepričevanju le povedala svoje ime in priimek, se večkrat se srečuje z mladimi. Od njih je slišala marsikaj o nekaterih profesorjih z novomeške gimnazije. Sprašuje jih, če so ponosni, da se jih otroci bojijo, in če menijo, da bodo z iskanjem neznanja in nizkimi ocenami dobrodejno vplivali na otrokov umski in duševni razvoj. Kako naj se otroci v šoli, kjer jih nekateri profesorji žalijo, počutijo sproščene, svobodne in kako naj se učijo demokracije. Šola je po njenem mnenju prostor, kjer se otroci učijo tudi medčloveških odnosov, zato jim učitelji pri tem ne bi smeli dajati slabega zgleda. Upa, da se bodo ob njenih besedah prizadeti zamislili.

A. K. si je v četrtek zvečer ogledal oddajo Večerni gost. V pogovoru z novinarjem je javni tozilec Drobnič govoril tudi o 2. svetovni vojni in med drugim dejal, da če ne bi bilo partizanov, bi fašisti pobili veliko mladih Slovencev, kot so jih. Tako so nekateri manjši evropski narodi, ki niso poznali pravega odpora zoper okupatorja, imeli manj žrtev. S tem se naš bralec ne strinja, saj meni, da ima

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, monla koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prishlnih vam bomo, zapisali, monda dali kakšen nasvet, pošikali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prishlnil.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Brez vejic in pik

Ko je Severin Šali leta 1940 v Ljubljani izdal svojo prvo pesniško zbirko Slap tišine, je bila v njej natisnjena tudi pesem brez ločil. To pa je bilo v tistih časih klasične poezije kar revolucionarno dejanje, če že ne skoraj nesmisel. Pa se je takoj oglašil urednik mariborskega humorističnega lista Toti list, Novomeščan Božo Podkrajšek in zapisal:

Mar res za šalo Šali šale uganja, misleč, da si zasluži spomenik, če pisal svoja lirka modrovanja nam v pesmicah brez vejic bo in pik?

O, fant, tam ga boš pa pil!

Po zadnji vojni je bil v začetku leta 1946 na metliško nižjo gimnazijo nastavljen predmetni učitelj Gabrijel Žemlja. Doma je bil iz Vrbe na Gorenjskem, kjer so njegovi starši v bližini Prešernove rojstne hiše imeli znano gostilno Pri Kraljevih.

Ko je tako Žemlja prejel od ministrstva za prosveto odločbo, da mora v službo tja dol na jug Slovenije, bi mater skoraj kap. Oče pa je ves razburjen pričel bentiti. Mimo kri je ohranil edinole upokojeni brezniški župnik, ki je zadovoljen sedel v zapečku in kar bistro ugotovil: "O, fant, tam ga boš pa pil!"

Nič se je ne boji

Starega moža v Malinah, vasi pod Gorjanci, so vprašali, če se kaj boji smrti. "Kaj bi se je bal," je pogumno odgovoril. "Če jo vsaka stara baba zdrži, jo bom pa še jaz!"

Starost v humorju

Zbruh Bojan Ajlič

Razlika

Tonček sprašuje očeta, kakšna je razlika med službo in pokojnino. "Precejšnja," odgovori oče, "v službi moraš delati, ko pa si upokojen, pa ti ni treba vsak dan delati." "Bravo, bravo!" zakliče sinko, "kakoj po končani osemletki bom odšel v pokoj."

Zobne težave

Šestletna Urška je nekega dne pršla k svoji mami in rekla: "Meni se pa zob maje vodoravno in navpično."

Sosedje

Babica je mali Urški in sestrici rekla, naj se ne igra s sosedovimi otroki. Urška pa en dan tako na samem reče mami:

"Jaz se bom igrala s sosedovimi. Me nič ne briga, če jih babica ne mara - jaz jih maram." Zadnji šali prispeval JOŽE LUŽAR - Novo mesto